

मन्त्री
२०८३/०६/१३
कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी विकास कार्यक्रम

कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८३

(मा. मन्त्रीस्तरको निर्णयबाट स्वीकृत मिति : २०८३/०७/१३)

लुम्बिनी प्रदेश, कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरूले सम्पादन गर्ने गरी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न लुम्बिनी प्रदेशको विनियोजन ऐन, २०८३ को दफा ११ को उपदफा (२) बमोजिम लुम्बिनी प्रदेश, कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले यस कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम “कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८३” रहेको छ।
(२) यो कार्यविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागू हुनेछ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:
  - (क) “अनुदान” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको लागि मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने नगद रकम वा वस्तुगत सहायता वा दुवैलाई सम्झनु पर्छ।
  - (ख) “अनुदानग्राही” भन्नाले सञ्चालित कार्यक्रम अनुसार अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारी संस्था/उपभोक्ता समिति/संघ संस्थालाई सम्झनु पर्छ।
  - (ग) “आवेदक” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक कृषक वा फर्म वा कम्पनी वा कृषक समूह वा सहकारी संघ/संस्था वा उपभोक्ता समिति) लाई सम्झनु पर्छ।
  - (घ) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले कृषि, पशुपन्छी, सिंचाई कार्य गर्ने गरी कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको उपभोक्ता समिति सम्झनु पर्छ।
  - (ङ) “कम्पनी” भन्नाले कृषि/पशुपन्छी व्यवसाय गर्ने उद्देश्यले सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका कम्पनीलाई सम्झनु पर्छ।
  - (च) “कार्यक्रम” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ७ मा उल्लेख भएका क्रियाकलाप/ कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ।
  - (छ) “कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १४ अनुसार गठित कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिलाई सम्झनु पर्छ।
  - (ज) “कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १३ अनुसार गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनु पर्छ।
  - (झ) “कार्ययोजना” भन्नाले दफा ७ बमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार कार्यालयले स्वीकृत गरेको विस्तृत क्रियाकलाप, लागत अनुमान, समयावधि, अपेक्षित उपलब्धि र जिम्मेवार पक्ष सहितको विवरणलाई सम्झनु पर्छ।
  - (ञ) “कार्यालय” भन्नाले मन्त्रालय तथा मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरूलाई सम्झनु पर्छ।
  - (ट) “कृषक समूह” भन्नाले कृषि पेशामा संलग्न भई साझा आवश्यकता र चाहना भएका व्यक्तिहरू मिलेर सामूहिक विधिद्वारा कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने गरी स्थापना भई सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको संस्थालाई सम्झनु पर्छ।
  - (ठ) कृषि सहकारी भन्नाले कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य सम्बन्धी कार्य गर्ने उद्देश्य भएका सहकारी संस्थालाई सम्झनु पर्छ।

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

- (ड) “कृषि उपज” भन्नाले कृषकले नेपालमा उत्पादन गरेका वस्तु तथा त्यसरी उत्पादित वस्तुको प्रारम्भिक रूपमा प्रशोधन गरिएका खाद्यान्न बाली, फलफूल, तरकारी, मसलाबाली, तेलहन, दलहन, पुष्प, पशुपन्छी, मासु, दूध, अण्डा, हाड/छाला, माछा, ऊन, च्याउ, मौरी, रेशम, कफी, अलैंची, घाँसेबाली, कपास, उखु लगायत कृषिका सबै उपक्षेत्रसँग सम्बद्ध उत्पादन सम्झनु पर्छ र सो शब्दले औद्योगिक प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने कृषिजन्य कच्चा पदार्थ वा वस्तु समेतलाई जनाउँदछ।
- (ढ) “निर्देशक समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा १२ अनुसार गठित समितिलाई सम्झनु पर्छ।
- (ण) “निर्देशनालय” भन्नाले मन्त्रालय अन्तर्गतको कृषि विकास निर्देशनालय र पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयलाई सम्झनु पर्छ।
- (त) “पशु” भन्नाले घरपालुवा पशु, पन्छी र जलचर प्राणी समेतलाई सम्झनु पर्छ।
- (थ) “फर्म” भन्नाले कृषि/पशुपन्छी व्यवसाय गर्ने उद्देश्यले सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको उद्यमीहरूको संस्थालाई सम्झनु पर्छ।
- (द) “मन्त्रालय” भन्नाले लुम्बिनी प्रदेशको कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ।
- (ध) “स्थानीय तह” भन्नाले लुम्बिनी प्रदेश भित्रका गाउँपालिका, नगरपालिका वा उप-महानगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ।
- (न) “सहकारी” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको सहकारी संघ/संस्थालाई सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद -२

प्रादेशिक कृषि विकासको मार्गदर्शक सिद्धान्त, अपेक्षित उपलब्धि र प्राथमिकता क्षेत्र

३. मार्गदर्शक सिद्धान्त: कृषि विकासमा योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहायका विषयहरूलाई मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा अवलम्बन गरिने छ:-
- क. रोजगारी सृजना र समावेशीकरण,
  - ख. सहकार्य र समन्वय,
  - ग. दिगोपना,
  - घ. कृषि प्रणालीको रूपान्तरण,
  - ङ. निजी तथा सरोकारवाला क्षेत्रको संलग्नता।
४. अपेक्षित उपलब्धि: देहायमा उल्लिखित अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न कृषि विकासका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ:-
- क. उच्च तथा दिगो उत्पादकत्व वृद्धि,
  - ख. कृषि क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि,
  - ग. कृषि व्यावसायीकरण अभिवृद्धि,
  - घ. कृषि पूर्वाधार तथा बजार विकास र सुधार,
  - ङ. संस्थागत विकास तथा सुशासन प्रवर्द्धन।
  - च. सहकारी प्रवर्द्धन तथा संस्थागत विकास।
५. प्राथमिकता क्षेत्र: प्रदेश कृषि विकासका देहायका प्राथमिकता क्षेत्र रहेका छन्:-

२०८३/०६/१३

२

२०८३/०६/१३

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
काठमाडौं
२०८३/०६/१३

- (क) नशलसुधार तथा बीउ बिजन प्रवर्द्धन, गुणस्तरीय कृषि/पशुपन्छी/मत्स्य उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि,
(ख) प्रविधि विस्तार, हस्तान्तरण, सफल अवधारणा अनुशरण र प्रदर्शन,
(ग) बाली/वस्तु प्रवर्द्धन, आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धन,
(घ) बाँझो जमिनको उपयोग, चक्लाबन्दी, भूमिको वैज्ञानिक उपयोग, माटोको उर्वराशक्ति प्रवर्द्धन र उत्पादकत्व वृद्धि,
(ङ) बाली/वस्तु स्रोत केन्द्रहरूको स्थापना, विस्तार, संचालन र सुदृढीकरण,
(च) राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्था, नीजि, सहकारी तथा अन्य सरोकारवालाहरू क्षेत्रको सहभागिता, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्द्धन,
(छ) कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार बीच सम्बन्ध विस्तार तथा सेवा प्रवाहमा सुधार ।
(ज) सहकारी संस्था, सहकारी संघ तथा सहकारी बैंक सम्बन्धी नीति, मापदण्डको तर्जुमा र कार्यान्वयन, सञ्चालन, अनुमति, नियमन, तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान ।
(झ) सहकारी सम्बन्धमा संघीय, अन्तर प्रादेशिक र स्थानीय तहका संघ संस्थासँग समन्वय र नियमन ।

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
मन्त्री
२०८३/०६/१३

परिच्छेद ३

सरोकारवालाहरूको भूमिका र कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन

६. निकायगत तथा सरोकारवालाहरूको भूमिका: यस कार्यविधि अनुसारका कार्यक्रमहरूको सञ्चालनमा सरोकारवालाहरूको भूमिका देहाय बमोजिमको हुनेछ:-

(क) मन्त्रालयको भूमिका: कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यकता अनुसार नीतिगत मार्गदर्शन, कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण तथा कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने,

(ख) निर्देशनालयको भूमिका: कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण तथा मातहतका कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन/मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयमा प्रतिवेदन गर्ने।

(ग) कार्यालयको भूमिका:

- कार्यालयले यस कार्यविधिको अधिनमा रही स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने,
- जिल्लास्तरमा समन्वय, अनुगमन, मूल्याङ्कन गरी माथिल्लो निकायमा प्रगति प्रतिवेदन गर्ने।

(घ) अनुदानग्राही/लाभग्राहीको भूमिका:

- अनुदानग्राही/लाभग्राहीले यस कार्यविधिको अधिनमा रही कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने,
- अनुदानग्राहीले सम्झौता/कार्ययोजना बमोजिम निर्धारित समय, लागत, गुणस्तर र परिमाणमा कार्य सम्पन्न गरी दिगो रूपमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने।

(ङ) स्थानीय तहको भूमिका:

- कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारीरूपमा सञ्चालनार्थ समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- कार्यालयबाट माग भएका तथ्याङ्क तथा अन्य विवरण उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक सहजीकरण गर्ने

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

७. कृषि, पशुपन्ध्री, सहकारी विकास कार्यक्रम सञ्चालनः (१) कृषि, पशुपन्ध्री, सहकारी विकास कार्यक्रम/क्रियाकलापहरू देहाय बमोजिम हुनेछन्:-

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
१.	IPNS /आई पि एम कृषक पाठशाला (कृषक सहजकर्ताद्वारा) संचालन कार्यक्रम	आवश्यक बीउबिजन, बिरुवा, विभिन्न किसिमका बाली संरक्षण सामग्री, प्राङ्गरिक तथा अन्य मल, आवश्यक अन्य सामग्री खरिद, क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी क्रियाकलापहरू; कृषि पर्यावरणीय विश्लेषण, तालिम, अवलोकन भ्रमण, कृषक दिवस लगायत।	- बाली, स्थान तथा कृषक/संस्था छनौट गरी आई.पि.एम कृषक पाठशाला/आई.पि.एम.एस. संचालन गर्ने, - आवश्यकता अनुसार तालिम प्राप्त सहजकर्ता/कृषक सहजकर्ता, स्थानीय स्रोत व्यक्ति वा सेवानिवृत्त जनशक्ति परिचालन गर्न सकिने।	महजरी कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी विकास कृषि विभागको कृषि प्रसार प्राविधिक पुस्तिकमा उल्लिखित नर्मस अनुसार गर्ने ।
२.	अकवरे खुर्सानी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	- फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारीले अकवरे खुर्सानी बालीको उत्पादन तथा प्राथमिक प्रशोधनसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू - बीउ विजन, प्राङ्गारिक मल, बाली संरक्षण, सुक्ष्मतत्व, मल्टिड प्लाष्टिक, विषादी आदि।	- कृषक/फर्म/कम्पनीको न्यूनतम ३ रोपनी क्षेत्रफलमा खेती गर्नुपर्ने, - कृषक समूह/कृषि सहकारीको हकमा न्यूनतम १५ रोपनी क्षेत्रफलमा खेती गर्नुपर्ने।	- यन्त्र उपकरण/अन्य सामग्रीको हकमा ५० प्रतिशत - बीउबिजन तथा टनेल निर्माणमा ५० प्रतिशत - प्रति रोपनी रु. ६०००।-सम्म अनुदान सहयोग गर्न सकिने।
३.	अभियानमुलक बाली संरक्षण कार्यक्रम	स्थानीय/ प्रादेशिक/ राष्ट्रिय रुपमा महत्वपूर्ण र दीर्घकालीन रुपमा समस्या देखिएका बाली, रोगकिरा तथा स्थानहरू पहिचान गर्ने,	- कार्यालयले जिल्लास्थित कार्यालयको समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - प्राविधिक प्रतिवेदन सम्बन्धित जिल्ला र निर्देशनालयमा पठाउनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने ।

२६/१०/२०७३

२६/१०/२०७३

२६/१०/२०७३

प्रदेश सचिव

5619013208
J. J. J.

सुपि, भूमि दानार्थं तथा संहकरी सन्त्रालना

- उत्पादन सामग्रीमा र यन्त्र उपकरणमा अधिकम ५० प्रतिशत अनुदान ।
- प्रति हे. अधिकतम रु. पच्चीस हजार सम्म खर्च गर्न सकिने,
- अभिमुखिकरण क्षमता विकास कार्यक्रम लागि विनियोजित बजेटको अधिकतम ५ प्रतिशत सम्म खर्च गर्न सकिने ।

- सम्बन्धित स्थानीय तहको समन्वयमा फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी/जल उपभोक्ता संस्था छनोट गर्नुपर्ने,
- सिचाई सुविधा उपलब्ध भएको स्थानमा कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने,
- उपयुक्त बालीचक्र मार्फत हिउँदे/बसन्ते सिजनमा कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने,
- छनोट भएको क्षेत्र कम्तिमा २.५ हे. क्षेत्रफल ओगट्ने गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।

- कार्यालये कुनै क्षेत्रमा आकस्मिक रूपमा बाली तथा विरुवामा शत्रुजीवको प्रकोप देखा परेमा निदान तथा व्यवस्थापनका कार्य सञ्चालन गर्न सकिने।

कार्यालये लागत अनुमान स्वीकृत
गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

2023/06/193

महाशाखा एमरू

2002/06/19

प्रदेश सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
६.	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थापन खर्च	- समूहगठन/परिचालन - आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थापन मार्फत प्राङ्गारिक प्रमाणिकरणका लागि आई.सि.एस/पि.जि.एस. समिती र स्वीकृती समिति गठन तथा परिचालन - समितिको बैठक सञ्चालन - अभिलेखिकरण (कृषक समूह/सहकारी) - कृषक अभिलेखिकरणका लागि छपाई तथा वितरण (कृषक व्यक्तिगत विवरण, कृषक दैनिकी डायरी प्रकाशन तथा सचेतना मुलक प्रकाशन आदी) - कृषक सचेतनाका लागि सुचना सम्प्रेक्षण, संचालित कार्यक्रमहरूको डकुमेन्ट्री तयारी - कार्यालय/स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक, तालिम प्राप्त आन्तरिक निरीक्षण सहजकर्ता परिचालन	- कार्यालयले स्थानीय तहसँग समन्वय गरी व्यावसायिक रुपमा प्राङ्गारिक उत्पादन हुने बालीवस्तुको क्षेत्रफल र उत्पादन परिमाणको आधारमा उपयुक्त बालीहरू र क्षेत्र छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - आवश्यकता अनुसार आन्तरिक निरीक्षकको रुपमा कार्यरत प्राविधिक तथा तालिम प्राप्त सहजकर्ता परिचालन गर्न सकिने - आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थापन मार्फत आई.सि.एस/पि.जि.एस. समिति र स्वीकृती समिति गठन गर्दा स्थान र भूगोल अनुसार एक स्थानमा एक वा एक भन्दा बढी समिति गठन गर्न सकिने। - समूह/सहकारीमा आवद्ध भएका र संलग्न कृषकहरूको व्यक्तिगत विवरण अभिलेखिकरण गर्ने। - कार्यक्रम सञ्चालन विधि, मापदण्ड तथा आवश्यक अनुसूचीहरू निर्देशनालयले स्वीकृत गरे बमोजिम हुनेछ।	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। - आन्तरिक निरीक्षण सहजकर्ता परिचालन गर्नु पर्ने अवस्थामा जिल्ला दररेट अनुसार दक्ष कामदार सरहको पारिश्रमिक र यातायात खर्च दिन सकिने छ। - कार्यरत प्राविधिकलाई परिचालन गर्नु परेमा नियमानुसारको दै.भ.भ तथा यातायात खर्च दिन सकिने छ।

२०८३/०६/१३

गणेश सचिव

२०८३/०६/१३

नेपाल सरकार
प्रदेश सरकार
महाराष्ट्र सरकार

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
७.	उत्कृष्ट कार्यालय र कर्मचारी मूल्याङ्कन तथा पुरस्कार	- पुरस्कार, प्रमाण पत्र लगायतका सामग्री - मातहतका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्ने	- पुरस्कारको मापदण्ड र विधि सम्बन्धित निर्देशनालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुने। - स्थानीयतहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई समेत पुरस्कृत गर्न सकिने।	मञ्जरी कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
८.	उत्पादित कृषि उपज प्रमाणीकरण खर्च	- समितिका पदाधिकारी तथा प्राङ्गारिक निरीक्षकबाट फिल्ड निरीक्षण। - आई.सि.एस/पि.जि.एस. प्रमाणिकरण समितिको बैठक सञ्चालन। - कृषक अभिलेखीकरण अध्ययन। - प्रमाण पत्र तयारी तथा वितरण।	- जिल्लास्तरका सरोकारवालाहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरी पि.जि.एस व्यवस्थापन समिति र स्वीकृती समिति निर्माण गरी आई.सि.एस/पि.जि.एस. प्रमाणिकरण गर्ने। - प्राङ्गारिक उत्पादित कृषि उपजहरूको पि.जि.एस प्रमाणिकरणका लागि कार्यालयले समितिका पदाधिकारी तथा निरीक्षक मार्फत प्राङ्गारिक उत्पादित क्षेत्रमा निरीक्षणको व्यवस्था मिलाउने। - समितिले प्राङ्गारिक प्रमाणिकरण गर्दा निरीक्षक र प्रमाणीकरण समितिले अवलोकन तथा अभिलेखिकरण गरिएका विवरणहरूको आधारमा प्रमाणिकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने।	समितिका पदाधिकारी तथा निरीक्षकबाट निरीक्षण, प्रमाणपत्र तयारी र प्रमाणपत्र जारी गर्नको लागि कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
९.	एकीकृत कृषि/सिंचाइ विकास	बीउ विजन, वेर्ना, नर्सरी, सुक्ष्म तत्व, तथा अन्य उत्पादन	सिंचाइ कार्यालयबाट निर्माण भएका सिंचाइ आयोजना क्षेत्रमा कार्यालयले	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी प्रति हेक्टर अधिकतम रु. तीस

२६/०५/२०७३

५

महाराष्ट्र सरकार

प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१९

श्री. भूमि विकास विभाग
महेशाखा विकास क्षेत्र, कैलाली जिल्ला, नेपाल

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
	कार्यक्रम	- सामग्रीहरूमा सहयोग - बाली कटानी, कृषि प्रविधि प्रदर्शन, - यन्त्र उपकरणहरू - अभिलेखीकरण/क्षमता विकासका कार्यहरू - माटो परीक्षण/शिविर/पाठशाला	- फर्म/कम्पनी/जल उपभोक्ता समिति/कृषक समूह/कृषि सहकारीसंगको समन्वयमा उपयुक्त बाली चक्र मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, - छनौट भएको क्षेत्रमा कम्तीमा २ हेक्टर क्षेत्रफल ओगट्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - कार्यक्रम सञ्चालनबाट हालको बाली सघनता बृद्धि गर्ने गरी उपयुक्त बालीहरू छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	हजारसम्म खर्च गर्न सकिने, मन्त्री कृषि, भूमि विकास विभागको मन्त्रालय अभिलेखीकरण क्षमता विकास कार्यक्रमका लागि परीक्षण/शिविर/पाठशाला कार्यका लागि विनियोजित बजेटको अधिकतम ५ प्रतिशत सम्म खर्च गर्न सकिने।
१०.	ओ.जे.टी परिचालन	आवश्यकता अनुसार कार्यालयले कार्यालय परिसर वा कार्यक्षेत्रमा रहेका विभिन्न कृषक, कृषक समूह/ कृषि सहकारी/फर्ममा तथ्याङ्क सङ्कलन, बाली कटानी लगायत गर्न सक्ने।	- कृषि तथा पशु विज्ञान सम्बन्धी प्राविधिक शिक्षालय/विद्यालय/क्याम्पस/विश्वविद्यालयको पत्र सहित कार्यगत तालिमका लागि आएको विद्यार्थी हुनुपर्ने, - भुक्तानीका लागि निजको हाजिरी तथा सुपरिवेक्षकको समन्वयमा तयार गरेको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने।	कार्यालयको काममा खटाएको दिन खाजाका लागि प्रति दिन अधिकतम रु. २००/- र फिल्ड खटाए बापत आतेजाते भाडा उपलब्ध गराउन सकिने।
११.	कृषि यान्त्रिकरण कार्यक्रम	सिंचाइसँग सम्बन्धित उपकरण बाहेकका कृषि यन्त्र उपकरण खरिद,	- फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - कार्यालयबाट स्वीकृत भएको स्पेशलिफिकेशन बमोजिम कृषि औजार तथा यन्त्र	कुल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान (प्रति अनुदानग्राही अधिकतम रु. एक लाख र समूह/ सहकारीको हकमा अधिकतम पाँच लाख)।

२०८३/०६/१३

महेशाखा विकास क्षेत्र

२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१३

२०८५/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
			उपकरणहरू सम्बन्धित कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/सहकारीले खरिद गर्नुपर्ने।	मञ्जरी कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
१२.	कार्यालय परिसरमा प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम/नमूना कृषि प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम	- कार्यालयले कार्यालय परिसरमा वालीवस्तु र प्रविधिको छनोट गरी प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, - नमूना कृषि प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रमको हकमा कृषकको खेतबारीमा सम्भाव्य वालीवस्तु र प्रविधिको छनोट गरी प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने,	- प्रविधि प्रदर्शन सम्बन्धी जानकारीमूलक सूचना राख्नुपर्ने, - कार्यालयले प्रविधिको उद्देश्य निर्धारण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - कार्यालयले प्राविधिक प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरण गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
१३.	कृषि उपज बजारीकरण सामग्रीमा सहयोग कार्यक्रम	- स्वदेशी/स्थानीय उत्पादनको सङ्कलन, प्याकेजिङ, ग्रेडिङ र बजारीकरण सामग्रीमा सहयोग - बजार सूचनासँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू (बजार मूल्य डिस्ले/सूचना प्रवाह, बजार तथ्याङ्क व्यवस्थापन)।	- कृषि फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी/बजार समिति सहभागि हुन सक्ने। - व्यावसायिक रुपमा स्थानीय स्तरमा कृषि उपज उत्पादन गरी वा स्वदेशी/स्थानीय उत्पादन सङ्कलन, ग्रेडिङ तथा प्राथमिक प्रशोधन गरिरहेका कृषि फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी/बजार समितिले आवेदन दिन सक्ने।	प्रति अनुदानग्राही अधिकतम रु. एक लाखमा नबढ्ने गरी ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।
१४.	कृषि उपजहरूको थोक र		निर्देशनालयले तोकेको मापदण्ड र ढाँचा	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत

२०८५/०६/१३

२०८५/०६/१३
महाशाखा प्रमुख

२०८५/०६/१३

२०८३/०६/१३
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	समापन/समाप्ति	खर्चको सीमा	टिप्पणी
	खुद्रा पाक्षिक मूल्य संकलन	ढाँचामा बजारको मूल्य संकलन सम्बन्धी कार्य कार्यालयले सञ्चालन गर्ने।		अनुसार संकलन गरी पाक्षिक रूपमा निर्देशनालयमा प्रतिवेदन गर्ने, पाक्षिक मूल्य वेबसाइटमा सार्वजनिक गर्नुपर्ने।	गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने • मूल्य संकलन गरेको खाजा खर्च बापत प्रति पटक बढीमा रु. ३००।- सम्म खर्च गर्न सकिने।
१५.	कृषि फर्ममा आधुनिक सिँचाई सहयोग कार्यक्रम (प्रविधि प्रदर्शनको रूपमा)	• शोपा सिँचाई, स्प्रिङ्गलर सिँचाई, मिस्ट, फोगर आदि जडान तथा सोसँग सम्बन्धित उपकरण सामग्री खरिद।		• फर्म/कम्पनी सहभागी हुन सक्ने, न्यूनतम ५ कठामा खेती गरेको हुनुपर्ने।	• विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान।
१६.	कृषि फार्ममा प्राविधिक सेवा	• प्राविधिक परामर्श सेवा, • वस्तुगत सहयोग (बीउ, विषादी, प्लाष्टिक, सुक्ष्म तत्व, स्प्रेयर, मल्लिचड प्लाष्टिक, प्रुनिङ्ग स, बडिङ्ग नाइफ, सिकेचर, सिँचाई सामग्री लगायतका अन्य आवश्यक सामग्री) • प्रतिवेदन तयारी।		• कार्यालयले आवश्यक देखेको वा समस्याको जानकारी पाएको अवस्थामा व्यावसायिक कृषक/उद्यमी/फर्मको अनुगमन गर्न सक्ने, अनुगमन टोली अन्तर्गत कृषि तर्फका विषयगत विज्ञ, प्राविधिक, सहयोगी कर्मचारी रहन सक्ने, • कार्यालयले कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न पश्चात एकीकृत प्रतिवेदन निर्देशनालय/मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने।	• विनियोजित बजेटको कम्तीमा ८० प्रतिशत आवश्यकता अनुसार वस्तुगत सेवा र अधिकतम २० प्रतिशत व्यवस्थापन कार्यमा खर्च गर्न सकिने।
१७.	कृषि मेला/महोत्सव प्रदर्शनीमा स्टल सहित सहभागिता/ मेला, दिवस,	• राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय दिवस/सप्ताह सञ्चालन तथा सहभागी • दिवससँग सम्बन्धित सामग्री		• मेला/दिवस/महोत्सव/ प्रदर्शनी/फेस्टीवल/ विज्ञ सम्मेलन सरोकारवालाको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने,	• सम्बन्धित कार्यालय आफै आयोजक वा सह-आयोजक भएको हकमा कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत

२०८३/०६/१३
मन्त्री

२०८३/०६/१३
मन्त्री

२०८३/०६/१३
मन्त्री

२०८३/०६/१३
मन्त्री

२०८३/०८/१९

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
	ससाह, महोत्सव संचालन तथा सहभागी/दिवस/सप्ताह सञ्चालन	- खरिद तथा वितरण - मेला/दिवस/महोत्सव/प्रदर्शनी/फेस्टीवल/विज्ञ सम्मेलन सहभागीका लागि सवारी साधन इन्धन, सजावटका सामग्री, प्रचार प्रसार, छपाई, तुल ब्यानर, पोस्टर, प्रदर्शनको लागि सान्दर्भिक स्टल निर्माण, - व्यवस्थापन, पुरस्कार र सम्मान, अन्तरक्रिया गोष्ठी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिने।	कार्यक्रममा प्रचार प्रसारको लागि चेतनामूलक पोस्टर, पम्पलेट, ब्रोसर छपाई, स्टल सजावट र व्यवस्थापन गर्न सकिने।	गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र आफै आयोजक नभएको हकमा प्रति कार्यक्रम अधिकतम रु. ५० हजारसम्म खर्च गर्न सकिने।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
१८.	कृषि सहकारी मार्फत जैविक मूल उद्योग पूर्वाधार निर्माण	सहकारी मार्फत जैविक/प्राङ्गारिक मूल उत्पादनसँग सम्बन्धित उद्योग पूर्वाधार निर्माण।	- जैविक/प्राङ्गारिक मूल उद्योग पूर्वाधार निर्माणका लागि व्यावसायिक योजना सहितको प्रस्ताव कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने, - निर्माण कार्यका लागि कृषि सहकारीको आफ्नै स्वामित्वमा जग्गा रहेको हुनुपर्ने।	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।	
१९.	क्षेत्रफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम (तिल्की/निम्खाथारो/कालान मक/जर्डन/झिनुवा) (सिम्ठारो)/(हँसराज	- तोकिएको बाली उत्पादन गर्ने कृषक/ कृषि फर्म /कम्पनी/कृषक समुह/कृषि सहकारीको सूची तयार गर्ने, - तोकिएको बाली लगाइरहेको	- कृषक/ कृषि फर्म /कम्पनी/कृषक समुह/कृषि सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने, - कम्तिमा तराईमा ५ कठ्ठा र पहाडमा २ रोपनी क्षेत्रफलमा तोकिएको बाली एकल	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही तराईमा प्रति कठ्ठा रु एक हजार र पहाडमा प्रति रोपनी रु एक हजार पाँच सयका दरले प्रोत्साहन अनुदान सहयोग दिन सकिने।	

२०८३/०८/१९

१२

महाराष्ट्र प्रमुख

२०८३/०८/१९
प्रदेश सचिव

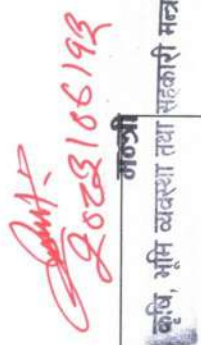
2073.106.198
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा
	धान/स्थानीय रैथाने आलु/सिलाम)	क्षेत्रफल यकिन गर्नका लागि अनुगमन गर्ने।	रुपमा लगाएको हुनुपर्ने, • जग्गाधनी स्वयंले नागरिकता, जग्गाधनी पूर्जाको प्रतिलिपि सहित आवेदन दिनुपर्ने, • कार्यालयले तोकिएको बाली लगाइरहेको क्षेत्रफल एकिन गर्नुपर्ने।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
२०.	घुम्ती बाली उपचार शिविर/घुम्ती शिविर	• शिविर सञ्चालन हुने बेहोराको सूचना स्थानीय तह मार्फत सम्बन्धित कृषकहरूमा प्रवाह गराउने साथै वेबसाइट मार्फत पनि सूचित गर्न सकिने, • रोगकिराको नमूना जाँच र समस्या पहिचान तथा समाधानका विधि सिफारिस गर्ने, • बाली उपचार शिविरमा आवश्यक/उपयुक्त जैविक तथा वानस्पतिक विषादी, विभिन्न पासोहरु, विषादी प्रयोग गर्दा आवश्यक पर्ने सुरक्षित पहिरन लगायतका सामग्री खरिद गर्न सकिने, • कार्यक्रमको अभिलेखीकरण गरी	• शिविर कम्तीमा १ दिन सञ्चालन गर्नुपर्ने, • शिविर सञ्चालन गरिने स्थानको छनोट कार्यालयले प्राविधिक सम्भाव्यता र आवश्यकताका आधारमा गर्ने, • शिविर सञ्चालन कार्यालयले आफैं गर्ने वा बाली संरक्षण प्रयोगशाला वा अन्य निकाय वा विज्ञको समन्वयमा गर्न सक्ने, • बाली उपचार शिविरमा १ पटकमा कम्तीमा १५ जना कृषकहरूलाई सहभागी गराउने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

2073.106.198
मन्त्री

2073.106.198
मन्त्री

2073.106.198
मन्त्री

~~२०८३~~ १०७/१३
पुणे संविधान

(Signature)
20/06/93

2073/06/193
मन्त्री

मन्त्रालय

खर्चको सीमा

कृषि, भूमि हाक्सा तथा सहकारी

मापदण्ड

इष्टि, भूमि हाक्सा तथा सहकारी
राम्रो गुणवत्ता

सञ्चालन गर्न सकिने

क्रियाकलापहरू

क्र.सं.

कार्यक्रमको नाम

२५.

नार्कसंगको सहकार्यमा
Farmers field day

२६.

नार्क/विश्वविद्यालय/स्थानीय
तहसंगको सहकार्यमा कृषि
प्रविधि प्रदर्शन स्थापना तथा
सञ्चालन

सहकारी छनोट गर्नुपर्ने,
• कलस्टर एग्रोचमा क्षेत्रफल विस्तार गर्नुपर्ने।
• कम्तिमा १ हे. कलस्टरमा हुनुपर्ने।

कृषक भ्रमणको नर्मस पालना गर्ने।

सम्भाव्यता अध्ययन तथा स्थल छनोट
नार्कसंगको सहकार्यमा गर्नुपर्ने,
• नार्कको बाह्य अनुसन्धान स्थलको मोडेलमा
कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।

सहकारी छनोट गर्नुपर्ने,
• कलस्टर एग्रोचमा क्षेत्रफल विस्तार गर्नुपर्ने।
• कम्तिमा १ हे. कलस्टरमा हुनुपर्ने।

कृषक भ्रमणको नर्मस पालना गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

२०७३/०६/१३
मन्त्रालय

२०७३/०६/१३
मन्त्रालय

2083/06/193

मन्त्रालय, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

खर्चको सीमा

मापदण्ड

सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु

कार्यक्रमको नाम

क्र.सं.

		अन्य सरोकारवाला निकायहरुलाई समेत समन्वय गर्न सकिने, कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात सम्बन्धित सामग्री कृषकलाई आवश्यकता अनुसार हस्तान्तरण गर्न सकिने, प्रविधि प्रदर्शन सञ्चालन गरिएको क्रियाकलापहरुको अभिलेखीकरण तथा प्रतिवेदन।			
२७.	नार्कद्वारा विकसित नयाँ जातका बीउ मार्फत प्रविधि विस्तार कार्यक्रम	आवश्यक सामग्रीहरुमा बीउ, मल, सुक्ष्मत्व तथा विषादी, जानकारी मूलक ब्यानर सहित कार्यालयले तोकिएको वालीको विभिन्न जातको प्याकेजमा उत्पादन प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, सञ्चालित कार्यक्रमको अभिलेख तथा प्रतिवेदन तयारी।	- प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा वाली र स्थानको छनोट गरी कृषकको फिल्डमा प्रदर्शन गर्नुपर्ने, - नार्कद्वारा विकसित वा विकासोन्मुख जातलाई छनोट गर्नुपर्ने, - कृषकहरुको सहज पहुँच तथा अवलोकन गर्न सकिने स्थानलाई प्राथमिकता दिने, - तराइको हकमा प्रति प्रदर्शन कम्तिमा २ कठ्ठा र पहाडको हकमा कम्तिमा १ रोपनी क्षेत्रफलमा कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
२८.	नार्कसँगको समन्वयमा धानको हाइब्रिड बीउ	कार्यालयले उपयुक्त स्थल छनोट गरी नार्कसँगको समन्वयमा	नार्कसँगको समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	

2083/06/193

महेशाखा प्रमुख

2083/06/193

२०८३ १०८/१३

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
	अध्ययन, अनुसन्धान तथा उत्पादन प्रदर्शन	- कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, जिल्लामा धानको हाइब्रिड बीउ उत्पादनको सम्बन्धमा नार्कसँगको सहकार्यमा सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया र सम्भाव्यता अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, - अनुसन्धान केन्द्र वा कृषकस्तरमा हाइब्रिड धानको - अनुसन्धान/प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, - विकसित हाइब्रिड धानको समुदायस्तरमा प्रदर्शन गर्ने।		
२९.	प्राङ्गरिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम / पकेट क्षेत्र विशेष स्वस्थ कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	- प्राङ्गरिक उत्पादन, प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग, लेबलिङ्ग, बजारीकरण, प्रमाणीकरणसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने, - क्षमता अभिवृद्धि/तालिम, सचेतना, प्रचार प्रसार, प्रदर्शनी - भकारी सुधार/मलखाद सुधार, प्राङ्गरिक मल उत्पादन, प्रदर्शन, जैविक विषादी, पासोहर आदी उपलब्ध गराउने।	- कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गर्ने, - कृषक/फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारी/समिति/सञ्जालको सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

२०८३/१०८/१३

२०८३/१०८/१३
महेश्वरी प्रमुख

२०८३/१०८/१३
प्राङ्गरिक

२०८३/०६/१५

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
३०.	पर्यटकीय/धार्मिक/सार्वजनिक स्थलमा फलफूल विरुवा रोपण	विभिन्न फलफूल विरुवा खरिद, डुबानी, रेखाङ्कन, खाडल निर्माण, रोपण, मलखाद व्यवस्थापन आदि कार्यहरू।	- पर्यटकीय/धार्मिक/सार्वजनिक स्थल कार्यालयले पहिचान गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - एकिन भएको स्थानमा सम्भाव्य फलफूल विरुवा रोपण गर्नुपर्ने	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
३१.	पि.वि.एस बीउ आलु वितरण	कार्यालयबाट बीउ खरिद तथा वितरण	- बीउ उत्पादन कार्यमा संलग्न फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी सहभागी हुन सक्ने, - बीउ उत्पादन र विक्री अनुमति प्राप्त संस्था वा त्यस्तो संस्थासँग आवद्ध भएको हुनुपर्ने।	बीउमा अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।
३२.	वगर खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारीले छनोट भएको बालीको उत्पादन तथा बजारीकरणसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने।	- कृषक/फर्म/कम्पनीको न्यूनतम ३ कठ्ठा क्षेत्रफलमा खेती गर्नुपर्ने, - कृषक समूह/कृषि सहकारीको हकमा न्यूनतम १५ कठ्ठा क्षेत्रफलमा खेती गर्नुपर्ने।	- विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग। - प्रति कठ्ठा अधिकतम रु. १५०० सम्म अनुदान सहयोग।
३३.	वगैँचा सुदृढीकरण तथा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम	- वगैँचाको सुदृढीकरण तथा प्रविधि हस्तान्तरणका लागि तपसिलका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिने: - आवश्यक औजार/उपकरण खरिद	- कार्यालयले सुधार गर्नुपर्ने उपयुक्त वगैँचाको छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, - एकै किसिमको फलफूल कम्तीमा २५ बोट भएको वगैँचा र कफिको हकमा ५० बोट भएको वगैँचा भएको हुनुपर्ने।	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी प्रति वगैँचा अधिकतम रु. पच्चीस हजार खर्च गर्न सक्ने। - स्थलगत प्राविधिक तालिम तथा अभिमूखीकरणमा प्रति कार्यक्रम

२०८३/०६/१५

२०८३/०६/१५

२०८३/०६/१५

२०८३/०६/१५

2023/06/19

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	गणनी
		तथा प्रयोग प्रदर्शन • थोपा सिंचाइ/स्प्रिङ्कलर सिंचाइ/मल्टिचि/ hail net लगायतका प्रविधि प्रदर्शन • पासो, मोहिनी पासो र ल्यूर, विषादी, एप्रोन, पन्जा, मास्क, Stem paste आदि खरिद, • स्थलगत प्राविधिक तालिम तथा अभिमूखीकरण, • बाँचा काँटछाँट, रोग निदान तथा अन्य व्यवस्थापनमा सहयोगका क्रियाकलापहरू।		अधिकतम रु. पाँच हजारसम्म खर्च गर्न सकिने।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
३४.	बसन्ते बाली प्रबर्द्धन कार्यक्रम	• बीउ विजन, वेर्ना, नर्सरी, सुक्ष्म तत्व, तथा अन्य उत्पादन सामग्रीहरूमा सहयोग, • बाली कटानी, कृषि प्रविधि प्रदर्शन, • यन्त्र उपकरणहरू, • अभिमूखीकरण/क्षमता विकासका कार्यहरू।	• कार्यालयले उपयुक्त स्थानमा फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारीसँगको समन्वयमा वसन्ते बाली (चैते धान, वसन्ते मकै, तरकारी, मुङ्ग, सूर्यमूखी) छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • छनोट भएको क्षेत्रमा कम्तीमा २.५ हेक्टर क्षेत्रफल ओगट्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	• उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण सामग्री एवं यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान • अभिमूखीकरण/क्षमता विकासका कार्यका लागि विनियोजित बजेटको बढीमा ५ प्रतिशतसम्म लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
३५.	बाली वस्तु विशेष सघन	• बीउ/बिरुवा, hail net लगायत	• कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत	

2023/06/19

2023/06/19

2023/06/19

2023/06/19

२०८३/०६/१२

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा																												
	व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र विकास कार्यक्रम	अन्य उत्पादन सामग्रीमा सहयोग, • क्षमता अभिवृद्धि, • प्रयोगशाला सेवा, बाली संरक्षण र प्राविधिक सेवा, • प्रशोधन तथा बजारीकरण सहजीकरण, • फलफूल बालीको हकमा खाडल तयारी, • तरकारी बालीको हकमा प्लाष्टिक टनेल निर्माण।	सहकारी सहभागी हुन सक्ने, • देहाय बमोजिमको मापदण्ड अनुसार cluster approach मा क्षेत्रफल विस्तार गर्नुपर्ने। <table><tr><th>क्र. सं.</th><th>बाली/जिल्ला</th><th>न्यूनतम क्षेत्रफल (हे.)/क्लस्टर</th><th>अधिकतम अनुदान प्रति हे रु.</th></tr><tr><td>१</td><td>स्वदेशी मसिना धान</td><td>१० हे</td><td>९ हजार</td></tr><tr><td>२</td><td>मकै</td><td>५ हे</td><td>२० हजार</td></tr><tr><td>३</td><td>तोरी</td><td>५ हे</td><td>८ हजार</td></tr><tr><td>४</td><td>मसुरो</td><td>५ हे</td><td>५ सय</td></tr><tr><td>५</td><td>तरकारी</td><td>पहाडमा १ हे र तराईमा २ हे</td><td>१५ हजार</td></tr><tr><td>६</td><td>बबू आलु/आलु</td><td>पहाडमा १ र तराईमा २ हे</td><td>५० हजार</td></tr></table>	क्र. सं.	बाली/जिल्ला	न्यूनतम क्षेत्रफल (हे.)/क्लस्टर	अधिकतम अनुदान प्रति हे रु.	१	स्वदेशी मसिना धान	१० हे	९ हजार	२	मकै	५ हे	२० हजार	३	तोरी	५ हे	८ हजार	४	मसुरो	५ हे	५ सय	५	तरकारी	पहाडमा १ हे र तराईमा २ हे	१५ हजार	६	बबू आलु/आलु	पहाडमा १ र तराईमा २ हे	५० हजार	गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, • उत्पादन सामग्रीको हकमा ७५ % र उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरणमा प्रयोग हुने यन्त्र उपकरणको हकमा ५०% अनुदान । • तरकारी बालीमा प्लास्टिक टनेलको प्रति वर्ग मिटर रु. २७५। - का दरले खर्च गर्न सकिने, फलफूल बालीको हकमा प्रति खाडल (कम्तीमा ३*३*३ घन फुट) का लागि रु. २००। - का दरले खर्च गर्न सकिने र फलफूल बाहेक अन्य बालीको हकमा प्रति हेक्टर अधिकतम रु. पाँच हजारका दरले आवश्यकता अनुसार अन्य उत्पादन सामग्रीका लागि खर्च गर्न सकिने, • कार्यालयले सञ्चालन गर्ने क्षमता अभिवृद्धि तथा अन्य प्राविधिक सेवाका लागि विनियोजित बजेटको अधिकतम ५ प्रतिशत रकम खर्च गर्न सकिने।
क्र. सं.	बाली/जिल्ला	न्यूनतम क्षेत्रफल (हे.)/क्लस्टर	अधिकतम अनुदान प्रति हे रु.																													
१	स्वदेशी मसिना धान	१० हे	९ हजार																													
२	मकै	५ हे	२० हजार																													
३	तोरी	५ हे	८ हजार																													
४	मसुरो	५ हे	५ सय																													
५	तरकारी	पहाडमा १ हे र तराईमा २ हे	१५ हजार																													
६	बबू आलु/आलु	पहाडमा १ र तराईमा २ हे	५० हजार																													

२०८३/०६/१२

२०८३/०६/१२

२०८३/०६/१२

सहकारी विकास तथा सहकारी मन्त्रालय

2073/06/93

खर्चको सीमा [कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय]

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा								
			<table><tr><td>७</td><td>सुन्तलाजात फलफूल</td><td>१ हे</td><td>८० हजार</td></tr><tr><td>८</td><td>स्याउ</td><td>१ हे</td><td>४ लाख</td></tr></table> - बाली नतोकिएको जिल्लाको हकमा कार्यालयले जिल्लाको सम्भावनाका आधारमा माथि उल्लेखित मध्येको बाली छनौट गरी मापदण्ड अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ । - कार्यालयले प्राविधिक टोली गठन गरी स्थलगत अवलोकन तथा परामर्श गरी कार्यक्रम स्थल छनौट गर्ने (क्षेत्र छनौटका लागि सूचना आह्वान गर्नुपर्ने छैन) । - स्याउको हकमा न्यूनतम क्लष्टर क्षेत्र पुग्ने गरी अनुदानग्राही स्वयंले विरुवा खरिद गरी क्षेत्र विस्तार गर्ने भएमा खाडल, मलखाद, सुक्ष्मतत्व, बाली संरक्षण सेवा, सिंचाइ व्यवस्थापन लगायतका कार्यमा अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।	७	सुन्तलाजात फलफूल	१ हे	८० हजार	८	स्याउ	१ हे	४ लाख	
७	सुन्तलाजात फलफूल	१ हे	८० हजार									
८	स्याउ	१ हे	४ लाख									
३६.	बाली संरक्षण सेवा	कार्यालयले स्प्रेयर, विषादी, एग्रोन, ग्लोब्स, चशमा आदि प्रकोप	कार्यालयले नियमित रूपमा रोगकिराका कारण समस्याग्रस्त क्षेत्रमा वा व्यावसायिक	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने								

2073/06/93

2073/06/93

प्रदेश सचिव

2073/08/193

मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
		नियन्त्रणमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीहरू खरिद गरी समस्या निदान तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	कृषकको बाली तथा बिरुवामा देखा परेका समस्या निदान तथा व्यवस्थापनका कार्य सञ्चालन गर्न सकिने ।	
३७.	बीउ आलुको ढुवानी, बोरा तथा शित भण्डार शुल्कमा सहयोग कार्यक्रम	- शीत भण्डारण शुल्क सहयोग, - बीउ ढुवानी, - बोरा खरिद/छपाई ।	- कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषिसहकारीले आलु बीउ उत्पादन गरी शीत भण्डारमा भण्डारण गरेको हुनुपर्ने, - बोरा छपाईको हकमा आर्थिक वर्ष उल्लेख गर्नुपर्ने । माग अनुसार शीत भण्डार शुल्कमा मात्र समेत सहयोग गर्न सकिने, - कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषकसमूह/कृषि सहकारीले बीउ आलु उत्पादन योजना सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने वा जानकारी दिनुपर्ने ।	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही बढीमा ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग ।
३८.	बीउ उत्पादन प्रवर्द्धन सहयोग कार्यक्रम/बीउ आत्मनिर्भर कार्यक्रम	- उत्पादन सामग्री: स्रोत बीउ, सूचीकृत प्राङ्गारिक मल, सुक्ष्म तत्व खरिद, - प्याकेजिङ सामग्री, बीउ प्रमाणीकरण खर्च, प्रशोधन सहयोग, यन्त्र उपकरणहरू खरिद, भण्डारण सामग्री तथा	- कार्यालयले बीउ उत्पादक संस्था (फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी) र स्थल पहिचान गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - बीउ बिजन उत्पादन तथा कारोबार गर्ने अनुमतिपत्र लिएको हुनुपर्ने वा त्यस्तो संस्थासँग समन्वय गरेको हुनुपर्ने ।	- मूल/प्रजनन बीउ र सामग्रीको हकमा तपसिलमा उल्लिखित रकममा नबढ्ने गरी अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ । - आलु (पि वि एस प्रति १०० दाना) बाट बीउ उत्पादनमा रु. २५००/- तरकारी, लसुन, प्याज तथा अन्य स्तर आलु बीउ उत्पादनमा प्रति रोपनी रु.

2073/08/193

प्रदेश सचिव

2073/08/193

Signature
२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री																					
		बजारीकरणमा सहयोग।	दलहन/तेलहनबालीको बीउ उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइने। <table><tr><th>बीज वृद्धि</th><th>तराई (कठ्ठा)</th><th>पहाड (रोपनी)</th></tr><tr><td>तरकारी बीउ</td><td>७.५</td><td>५</td></tr><tr><td>लसुन तथा प्याज बीउ</td><td>१०</td><td>५</td></tr><tr><td>खाद्यान्न बाली बीउ</td><td>१५०</td><td>६० (हिमाली जिल्लाको हकमा ३०)</td></tr><tr><td>दलहन/तेलहन बीउ</td><td>२०</td><td>१०</td></tr><tr><td>आलु बीउ पि.वि.एस. दाना</td><td>५००</td><td>५०० दाना</td></tr><tr><td>आलु बीउ (अन्य स्तर)</td><td>२०</td><td>१०</td></tr></table>	बीज वृद्धि	तराई (कठ्ठा)	पहाड (रोपनी)	तरकारी बीउ	७.५	५	लसुन तथा प्याज बीउ	१०	५	खाद्यान्न बाली बीउ	१५०	६० (हिमाली जिल्लाको हकमा ३०)	दलहन/तेलहन बीउ	२०	१०	आलु बीउ पि.वि.एस. दाना	५००	५०० दाना	आलु बीउ (अन्य स्तर)	२०	१०	५०००/- खाद्यान्न/दलहन/तेलहन बीउ उत्पादनमा प्रति रोपनी रु.१५००/- अनुदान दिइने।	
बीज वृद्धि	तराई (कठ्ठा)	पहाड (रोपनी)																								
तरकारी बीउ	७.५	५																								
लसुन तथा प्याज बीउ	१०	५																								
खाद्यान्न बाली बीउ	१५०	६० (हिमाली जिल्लाको हकमा ३०)																								
दलहन/तेलहन बीउ	२०	१०																								
आलु बीउ पि.वि.एस. दाना	५००	५०० दाना																								
आलु बीउ (अन्य स्तर)	२०	१०																								
३९.	भर्मिकम्पोष्ट उत्पादन प्रदर्शन कार्यक्रम	- गड्यौला खरिद, - भर्मिबिड तयारी तथा खरिद, - हजारी, स्प्रेयर तथा अन्य सामग्री खरिद, - सूचना बोर्ड।	- कार्यालयले उपयुक्त स्थान तथा कृषक छनोट गरी प्रदर्शन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - आफ्नै पशुपालन भएका कृषकहरुलाई प्राथमिकता दिई छनोट गर्न सकिने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।																						

Signature
२०८३/०६/१३

Signature
२०८३/०६/१३

Signature
२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१९३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
४०.	महको प्रशोधन तथा प्याकेजिङ्गमा यन्त्र उपकरण तथा सामग्री सहयोग	प्रशोधन तथा बजारीकरणसँग सम्बन्धित यन्त्र उपकरण तथा सामग्रीहरू खरिद।	- फर्म/कम्पनी/कृषकसमूह/कृषि सहकारीसहभागी हुन सक्ने, - मौरी सहितको कम्तीमा २० घार मौरीपालन गरेको हुनुपर्ने।	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।
४१.	मागमा आधारित कृषि विकास कार्यक्रम	- फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारीले माग गरेका बालीबस्तुको उत्पादन/प्रशोधन/बजारीकरणसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू, - उत्पादन/प्रशोधन/बजारीकरण सँग सम्बन्धित यन्त्र उपकरण तथा अन्य आवश्यक सामग्री।	- कार्यालयले प्रस्तावकसँग कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव मागको सूचना आवहान गर्नुपर्ने, - कार्यालयले प्राप्त प्रस्तावलाई निर्धारित सूचकका आधारमा मूल्याङ्कन गरी आयोजना छनोट गर्नुपर्ने।	प्रति आयोजना अधिकतम रु. १ लाखमा नबढ्ने गरी ५० प्रतिशत अनुदान।
४२.	माटो स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम	- कार्यालयले आवश्यकता अनुसार देहाय बमोजिम मध्येका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सक्ने: १. माटो परीक्षण, २. प्रचारप्रसार तथा अभिमुखीकरण, ३. प्राङ्गारिक मल उत्पादन, परीक्षण तथा प्रदर्शन, ४. माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी	- कार्यालयले कृषक/फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारी मार्फत देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरूमध्ये आवश्यकता तथा सम्भाव्यताका आधारमा छनोट गरी सञ्चालन गर्न सकिने, १. हरियो मल (डैंचा आदि)/Bio-fertilizer प्रयोग प्रदर्शन: कम्तीमा १ रोपनी जग्गामा प्रदर्शन गर्नुपर्ने, २. भकारी/गोठे मल/कम्पोष्ट मल सुधार: मूत्र	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - क्षमता अभिवृद्धिमा अधिकतम १० प्रतिशत खर्च गर्न सकिने, - स्थलगत तालिममा प्रति तालिम अधिकतम रु. २० हजारसम्म खर्च गर्न सकिने, - माटो नमुना संकलन कार्यमा खटिएका प्राविधिकहरूलाई पहाडी र तराई

२०८३/०६/१९३
प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१९३

२०८३/०६/१९३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
		क्षमता अभिवृद्धि ५. भकारी/गोठेमल/कम्पोष्ट मल सुधार, ६. बोकासी/भर्मि कम्पोष्ट उत्पादनमा सहयोग, ७. माटो उपचारका लागि कृषि चुन, जिप्सम र अन्य सामग्री वितरण, ८. हरियो मल उत्पादन तथा प्रयोगका लागि बीउमा सहयोग, ९. माटोमा सन्तुलित खाद्य तत्व व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य क्रियाकलापहरू, १०. माटो नमुना संकलनमा आवश्यक उपकरण जस्तै GPS, Auger, खुपी र प्लाष्टिक व्यागहरू खरिद गर्न सकिने • चालु तथा विगतका वर्षहरूमा माटो परीक्षण गरी सुधारका कार्यक्रम नभएको अवस्थामा माटो परीक्षण प्रतिवेदनका	संकलन टंकी निर्माण, मलखादमा छानो व्यवस्थापन गरी गोठेमल/कम्पोष्ट मल उत्पादनका लागि कम्तीमा २ वटा खाडल हुनुपर्ने, ३. भर्मि कम्पोष्ट उत्पादन: प्राविधिकको इस्टिमेट अनुसार भर्मि वेड वा भर्मि व्यागमा मल उत्पादन गरेको हुनुपर्ने। उत्पादन लागत कम गर्न उपलब्ध भएसम्म स्थानीय श्रोत साधनको प्रयोग गर्ने, • कार्यालयले माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, स्थानीय तह वा अन्य निकायबाट प्रेषित माटो परीक्षण नतिजा प्रतिवेदनका आधारमा माटो सुधारका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सक्ने।	क्षेत्रमा प्रति नमुना क्रमशः रु. १५० र रु. १०० का दरले पारिश्रमिक दिन सकिने।

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

2073/06/193

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
		आधारमा अनिवार्य रुपमा माटो सुधारका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने, कार्यक्रमको उपलब्धि/नतिजा विश्लेषण गरी निर्देशनालयमा प्रतिवेदन गर्ने।		
४३.	मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	- मह मदानी, सुपर सहितको मौरी घर, घुम्टी, धुवादानी, रानी ढोका, क्वीन केज, आहारा दानी, हाईभ टुल, पन्जा, ब्रस, मह छात्रे भाडा, रानी छेक्ने पाता, आधार चाका बनाउने मेसिन खरिद - उन्नत/कृत्रिम रानु खरिदप्रशोधन तथा बजारीकरणसँग सम्बन्धित सामग्रीहरू खरिद।	- फर्म/कम्पनी/कृषकसमूह/कृषि सहकारीमार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गरिने, - मौरी सहितको कम्तीमा २० घर मौरीपालन गरेको हुनुपर्ने।	अधिकतम रु. एक लाखमा नबढ्ने गरी ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।
४४.	मौरी स्रोत केन्द्र स्थापनामा सहयोग	- उन्नत रानु खरिद, रानु उत्पादन, नक्ष सुधार संग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू - क्षमता विकास सम्बन्धी क्रियाकलापहरू। - विज्ञ परिचालन	- मौरी सम्बन्धी सरकारी स्रोत केन्द्रसंगको प्राविधिक सहजीकरणमा स्रोत केन्द्र स्थापनाको मापदण्ड कार्यालयले तय गर्नुपर्ने। - कार्यालयले स्रोत केन्द्र स्थापना उपयुक्त स्थान र मौरी पालन गरिरहेको कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारी मार्फत	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

2073/06/193

2073/06/193

महाशाखा प्रमुख

प्रदेश सचिव

संज्ञा
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्राल
२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
४५.	युवा लक्षित कृषि उत्पादन/उद्यमशीलता कार्यक्रम	- प्रस्ताव आवहानको सूचना - संक्षिप्त सूची प्रकाशन - प्रस्तुतीकरण - मूल्याङ्कन तथा छनोट - कृषि मूल्य शृंखला विकासका क्रियाकलापहरू तथा नवप्रवर्तन योजना र कृषिसँग सम्बन्धित सीपको उपयोग योजना।	- सञ्चालन गर्ने । १८ वर्षदेखि ३५ वर्षका युवा सहभागी हुन सक्ने, - कृषि मूल्य शृंखला विकास/नवप्रवर्तन योजना/कृषिसँग सम्बन्धित सीपको उपयोग सम्बन्धी प्रस्ताव कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने, - कार्यालयले गठित प्राविधिक समिति मार्फत प्राप्त प्रस्तावहरूमध्ये उपयुक्त प्रस्ताव छनोट गर्नुपर्ने।	प्रति अनुदानग्राही रु. १ लाख नबढ्ने गरी कूल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।
४६.	रैथाने वाली तथा स्थानीय जातका वालीवस्तु प्रवर्द्धन कार्यक्रम	खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, फलफूल, आलु, तरकारी, मसलाजन्य रैथाने तथा स्थानीय जातका वाली तथा वस्तुको उत्पादन, सङ्कलनका आवश्यक क्रियाकलाप, प्रशोधन तथा बजारीकरणका सामग्री तथा उपकरण (सिंचाइ मोटर, पम्पसेट, मिनि टिलर र पावर टिलर बाहेक)।	- उत्पादन/संकलन/प्रशोधन/ बजारीकरण लगायतका मूल्य शृंखला विकासमा संलग्न भएका कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी हुनुपर्ने, - उपयुक्तताका आधारमा कार्यालयले अनुदानग्राही छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - स्थानीय तहसँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।	- उत्पादन सामग्रीको हकमा ७५ प्रतिशत र उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान। - प्रति अनुदानग्राही रु. ५० हजार नबढ्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
४७.	लक्षित वर्ग विशेष आय	वाली/वस्तु उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण सम्बन्धी	कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गरी लक्षित समुदायको मागको आधारमा	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने,

२०८३/०६/१३

२७

प्रदेश सचिव
महाशाखा प्रमुख

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
	आर्जन कार्यक्रम (कृषि तर्फ)	क्रियाकलापमा सहयोग, • साना पूर्वाधार (टनेल, नर्सरी, गुमोज आदि), • तालिम तथा सचेतना।	क्रियाकलाप पहिचान गर्नुपर्ने, • लक्षित वर्ग विशेष आर्थिक रूपमा विपन्न मुक्त कर्मैया/कम्लहरी/ भूमिहीन/मुसहर/चिडीमार/पासी/मंगला/नटुवा/गडरिया/वादी/बोटे/माझी/किङ्गरिया/कुचबन्धिया/खुना/कुमाल/सोनहा/दलित/राजी/चमार/डोम/ महिला/जनजाती/ मधेसी समुदाय/ शहिद तथा बेपत्ता परिवार/घाइते तथा अपाङ्ग परिवार लगायत सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • लक्षित समुदायमा कम्तीमा १५ घरघुरी समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने।	• प्रति परिवार अधिकतम रु. १० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ।	
४८.	लक्षित वर्ग विशेष उन्नत किट वितरण कार्यक्रम	• बीउ खरिद तथा वितरण।	• महिला, दलित, जनजाती, मधेसी, शहिद तथा बेपत्ता परिवार, घाइते तथा अपाङ्ग परिवार लगायत आदी सामाजिक र आर्थिक रूपले पिछ्छडिएको समुदायलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, • खाद्यान्न/दलहन/तेलहन/तरकारी/च्याउको किट वितरण गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • प्रति बीउ किट अधिकतम रु. ५०० सय सम्म खर्च गर्न सकिनेछ।	
४९.	लेबलिङ, प्याकेजिङ तथा	• लेबल, स्टिकर तयारी तथा	• प्रमाणिकरण गर्ने निकाय र उत्पादक	• यन्त्र उपकरणको हकमा ५० प्रतिशत	

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
	बजारीकरण खर्च	वितरण - औजार उपकरण खरिद (ग्रेडर्स लगायत अन्य उपकरण) - प्याकेजिङ सामग्री खरिद तथा वितरण (जुट तथा जालीदार बोरा, कार्डुन, सिसाको बट्टा)।	संस्थाको समन्वयमा लोगो तथा स्टिकर तयार गर्नुपर्ने। स्थानीय तहको समन्वयमा स्थानीय स्तरमा कृषिजन्य उपजको खरिद विक्रि गर्ने संचालक संस्था/सहकारी बजार मार्फत बजारिकरण गर्न सकिने।	अनुदान। अन्य क्रियाकलापको हकमा कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
५०.	बाली कटानी कार्यक्रम	- छनोट गरिएको नमूना क्षेत्रमा बाली कटानी गर्ने, - बाली कटानी भएको नमूना क्षेत्रको छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्क लिने र कार्यालयमा अभिलेख राखी सोको प्रतिलिपी निर्देशनालयमा पठाउने।	- सिजन अनुसार बालीहरू कटानी गरी उत्पादकत्व मापन गर्ने, - सिंचित र असिंचित उत्पादन क्षेत्रहरूको छुट्टाछुट्टै प्रतिनिधित्व हुने गरी बाली कटानी गर्न क्षेत्रहरू एकिन गर्ने, - छनोट गरिएका क्षेत्र मध्ये (५ फिट*५ फिट) एउटा नमूना हुने गरी बाली कटानी गर्ने, - प्रत्येक उत्पादन क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वटा randomized नमूनाबाट उत्पादन तथ्याङ्क लिने, - एक बाली कटानीमा पाँच नमूना हुनुपर्ने, - फलफूल बालीका हकमा निर्देशनालयले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम हुने।	क्षतिपूर्ति र ज्याला खर्च वापत प्रति बाली कटानी रु. पाँच सयसम्म खर्च गर्न सकिने।

२०८३/१०६/१३

२०८३/१०६/१३
महाशाखा प्रमुख

२०८३/१०६/१३
प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
५१.	बाली रोग कीरा सर्भे, सर्भिलेन्स	- बालीनालीमा देखापर्ने प्रमुख रोग, कीरा, झारपात, परजीवी कीराहरू आदिको बस्तुस्थिति विवरण प्रतिवेदन तयार गरी प्रकोपको पूर्वानुमान गर्न कृषि बालीबस्तुको उत्पादन क्षेत्रमा गई कार्यक्रम संचालन गर्ने, - संकलित विवरणका आधारमा रोग, कीरा, झारपात, परजीवी कीराहरूको प्रभाव नक्सा तयार गरी सोको प्रसार गर्ने, - क्रियाकलाप संचालन पश्चात निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने।	कृषि बालीबस्तुको उत्पादन क्षेत्रमा देखापर्ने रोग, कीरा, झारपात, परजीवी कीराहरूको विवरण कार्यालयले निश्चित फर्मेट/ढाँचा बनाई संकलन तथा प्रशोधन गर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
५२.	बाली संरक्षण सेवा	कार्यालयले स्प्रेयर, विषादी, एग्रोन, ग्लोब्स, चशमा आदि प्रकोप नियन्त्रणमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीहरू खरिद गरी समस्या निदान तथा व्यवस्थापन गर्ने।	कार्यालयले नियमित रूपमा रोगकिराका कारण समस्याग्रस्त क्षेत्रमा वा व्यावसायिक कृषकको बाली तथा बिरुवामा देखा परेका समस्या निदान तथा व्यवस्थापनका कार्य सञ्चालन गर्न सकिने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
५३.	विगतमा सञ्चालित कार्यक्रमको Follow-up कार्यक्रम	- प्रदेश स्थापना भए पश्चात सञ्चालित कार्यक्रमको सूची तयार, - उपलब्धि मापनयोग्य सूचक	- तयार गरिएको सूचीका आधारमा नमूना छनोट गरी कार्यक्रमको फलोअप गर्ने - अनुगमनको मापन योग्य सूचक निर्देशनालयले तयार गरे बमोजिम हुने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
		निर्धारण		
		प्रतिवेदन तयार ।		
५४.	विभिन्न वालीका जातका उत्पादन प्रदर्शन	- आवश्यक सामग्रीहरूमा वीड, मल, सुक्ष्मतत्त्व तथा जैविक विषादी, जानकारी मूलक ब्यानर सहित कार्यालयले तोकिएको वालीको विभिन्न जातको प्याकेजमा उत्पादन प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, - सञ्चालित उत्पादन प्रदर्शन अन्तर्गत वालीको जातीय विशेषताहरूको अभिलेख तयार गरी प्रचार प्रसार गर्ने ।	- प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा वालीको जात र स्थान छनोट गरी कृषकको फिल्डमा प्रदर्शन गर्नुपर्ने, - कृषि अनुसन्धान परिषदले सिफारिस गरेको तथा अन्य अध्ययनबाट प्रमाणित भएको तर कृषक समुदायस्तरमा नपुगेको वालीका जातलाई प्राथमिकता दिने, - कृषकहरूको सहज पहुँच तथा अवलोकन गर्न सकिने स्थानलाई प्राथमिकता दिने, - तराइको हकमा प्रति प्रदर्शन कम्तिमा ५ कठ्ठा र पहाडको हकमा कम्तिमा २ रोपनी क्षेत्रफलमा कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी प्रति वाली प्रति प्रदर्शन अधिकतम रु. पाँच हजारसम्म खर्च गर्न सक्ने ।
५५.	विश्वविद्यालय, नार्क, विषय विज्ञ आदिको समन्वयमा समस्यामा आधारित प्रविधि हस्तान्तरण/प्रसार कार्यक्रम-वस्तुगत टेवा सहित	- निम्नानुसारका क्रियाकलापहरूमध्ये आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्न सकिने - समस्या पहिचान, - अभिमूखिकरण तथा अभियान संचालन, - प्रविधि प्रदर्शन, - समस्या समाधानसँग सम्बन्धित सामग्री वितरण ।	स्थलगत अनुगमनका क्रममा देखिएका वा जिल्लास्थित कार्यालय वा स्थानीय तह मार्फत जानकारीमा आएका र आर्थिक क्षति पुगेका/पुग्ने सम्भावना देखिएका व्यावसायिक वाली भएको स्थानहरूमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

२०८३/०६/१९३
 मन्त्री

३१
 २०८३/०६/१९३
 मन्त्री

२०८३/०६/१९३
 मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
५६.	विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम/विषादी सचेतना कार्यक्रम/सचेतना कार्यक्रम (विषादी प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण)	- विषादीको सुरक्षित प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण सम्बन्धी पम्पलेट/पोष्टर/स्टिकर आदि प्रकाशन/वितरण - जनचेतनामूलक सामग्री उत्पादन तथा रेडियो/सामाजिक सञ्जाल लगायतका आम सञ्चार माध्यम मार्फत प्रसारण कार्यक्रम तथा सडकनाटक/स्थलगत सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन, मुख्य बजार/चोकमा सन्देशमूलक/उपभोक्ता शिक्षा/विद्यालय शिक्षा/होर्डिङ बोर्ड स्थापना आदि, प्राङ्गारिक/जैविक विषादीको नमूना वितरण तथा उपयोग, विषादी प्रयोग/उत्पादन/प्रविधि/बजारीकरण सम्बन्धी तालिम तथा अन्तरक्रिया, प्रदर्शनी, आवश्यक	कृषक/उत्पादक/उपभोक्ता/कृषक समूह/कृषि सहकारी/विद्यार्थी लगायतको संलग्नतामा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने, विद्यालय/क्याम्पस/बजारस्थल/संकलन केन्द्र/उत्पादन पकेट क्षेत्र आदिमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३
महाराष्ट्र प्रमोद

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
		स्थानमा जैविक तथा वानस्पतिक विषादी तथा पासो, पी.पी.ई. सेट खरिद तथा वितरण, प्रयोग प्रदर्शन, जैविक तथा वानस्पतिक विषादीको प्रभावकारिता परीक्षण, विषादी प्रयोग/ उत्पादन/ प्रविधि/ बजारीकरण सम्बन्धी आवश्यकता अनुसार अध्ययन गर्ने।		
५७.	वृहत उत्पादन प्रदर्शन कार्यक्रम	- बीउ, मल, सुक्ष्मतत्त्व, बाली संरक्षण लगायतका उत्पादन सामग्री, - विभिन्न बालीको प्याकेजमा उत्पादन प्रदर्शन सञ्चालन गर्ने, - बाली कटानी, - कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारीमूलक सूचना पाटी - सञ्चालित कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयारी,	- प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा बालीको जात र स्थान छनोट गरी कृषकको फिल्डमा प्रदर्शन गर्नुपर्ने, - कृषि अनुसन्धान परिषदले सिफारिस गरेको तथा अन्य अध्ययनबाट प्रमाणित भएको तर कृषक समुदायस्तरमा नपुगेको बालीका जातलाई प्राथमिकता दिने, - कृषकहरूको सहज पहुँच तथा अवलोकन गर्न सकिने स्थानलाई प्राथमिकता दिने, - बाली सघनता वृद्धिमा टेवा पुग्ने बालीहरूलाई प्राथमिकता दिने - तराईको हकमा प्रति प्रदर्शन कम्तिमा १ हेक्टर र पहाडको हकमा कम्तिमा १० रोपनी क्षेत्रफलमा कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

सहरी
२०८३/०६/१३

सहरी

२०८३/०६/१३
महाशाखा प्रमुख

सहरी
२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	जर्जरी कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
५८.	व्यवसायिक खेतीमा ड्रोन प्रविधिको प्रयोग तथा प्रदर्शन	- ड्रोन खरिद, - व्यावसायिक क्षेत्रमा ड्रोन प्रविधिको प्रयोग, प्रदर्शन, तथा प्रयोग सम्बन्धी तालिमलगायत सोसँग सम्बन्धित अन्य क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिने।	- स्वीकृत स्पेशलिफिकेशन बमोजिम ड्रोन खरिद गर्नुपर्ने, - सम्बन्धित निकायसँग अनुमति लिई व्यावसायिक क्षेत्रहरूमा ड्रोनको प्रयोग गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
५९.	व्यावसायिक तरकारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	- उत्पादन सामग्री: बीउ, प्राङ्गारिक मल, शुद्ध तत्व, मलचिड प्लाष्टिक, विभिन्न ट्रायापहरू, विषादी आदि - तरकारी नर्सरी निर्माण तथा व्यवस्थापन, - बजारिकरण सामग्री - अभिमूखिकरण तथा क्षमता विकास	- कार्यालयले उपयुक्त फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - फर्म/कम्पनीको हकमा कम्तिमा १० कठामा र सामूहिकको हकमा कम्तिमा १ हे. कलस्टरमा हुनुपर्ने।	- उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारिकरण सामग्री एवं यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान। - अभिमूखिकरण तथा क्षमता विकास कार्यक्रममा विनियोजित बजेटको ५ प्रतिशत सम्म खर्च गर्न सकिने।	
६०.	संरक्षित संरचनाभिन्न तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक वितरण कार्यक्रम	टनेलभिन्न तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक खरिद तथा वितरण।	- कार्यालयले उपयुक्त फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषिसहकारी छनोट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - प्लाष्टिक बाहेकको संरचना बनाएको हुनुपर्ने।	अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।	
६१.	सहकारी मार्फत लक्षित समुदायका विपन्न महिलालाई	बाली/वस्तुउत्पादन, प्रशोधन तथा बजारिकरणसँग सम्बन्धित प्रयोगात्मक सीप विकास तालिम	- कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्थान र संस्था कार्यालयले छनोट गर्नुपर्ने, - सहकारीमा आवद्ध भएका विपन्न/दलित/	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महेश सावित्र

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

2023/06/192

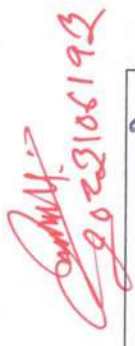
क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
	व्यावसायिक सीप विकास तालिम (वस्तुगत सहायता सहित)	सञ्चालन गर्ने	- पिछडिएको वर्गको महिला हुनुपर्ने, - तालिम अवधि १ देखि ३ दिनसम्मको हुनुपर्ने, - तालिममा सहभागी संख्या कम्तिमा २० जना रहने र सहभागीलाई वस्तुगत सहायता उपलब्ध गराउन सकिने।	गण्डौरी कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
६२.	सिँचाई सहित कृषि विकास कार्यक्रम	- सोलार सिँचाई, थोपा सिँचाई, लिफ्ट सिँचाई, बोरिङ्ग, पम्पसेट, मोटर, डेलिभरी पाइप, सक्सनपाइप, ड्रिप तथा स्प्रिङ्गलर, लगायतका सिँचाई सामग्री खरिद, - सिँचाई कुलो/पोखरी, बोरिङ्ग, लिफ्ट सिँचाई निर्माण तथा सुधार, - स्यालो द्यूव्वेल जडान।	- फर्म/कम्पनी/कृषक समूह/कृषि सहकारी/जल उपभोक्ता समिति सहभागी हुन सक्ने, - फर्म/कम्पनीको हकमा न्यूनतम १० कठ्ठा (पहाडको हकमा ५ रोपनी) र सामुदायिकको हकमा २.५ हे. सिँचित क्षेत्र विस्तार गर्नुपर्ने, - यस अघि अनुदान नपाएकालाई प्राथमिकता दिने, - लक्षित तथा सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकता दिने।	- तपसिल बमोजिम उल्लिखित रकममा नबढ्ने गरी कूल लागतको सिँचाई कुलो निर्माण, पोखरी निर्माण, सोलार सिँचाई, स्यालो द्यूव्वेल, ड्रिप सिँचाई, पाइप सिँचाई पूर्वाधार निर्माणको हकमा अधिकतम ८५ प्रतिशत र मोटर, पम्पसेट तथा डेलीभरी पाइप, सक्सनपाइप लगायतमा ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग, - फर्म/कम्पनीको हकमा प्रति आयोजना/अनुदानग्राही अधिकतम रु १ लाख ५० हजार सम्म, - कृषक समूह/कृषि सहकारी/जल उपभोक्ता समितिको हकमा प्रति आयोजना/अनुदानग्राही अधिकतम रु ३ लाख सम्म,
६३.	सुन्तलाजात फलफुल बगैँचाको औँसा किरा	- सचेतनामूलक तालिम/गोष्ठी, - कीराले संक्रमण गरेका फलहर	गाउँ, टोल वा समुदायको बगैँचा समेटेर कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

2023/06/192

2023/06/192

महाराष्ट्र प्रमर्श

2023/06/192
प्रदेश सचिव

१०८३/१३
प्रदेश सचिव

4027181918208
Dewey

संख्या- २०२३/०६/१३
तल्लो

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
६६.	वागवानी स्रोत केन्द्रको जग्गा तयारीका लागि व्यवस्थापन खर्च	• बागवानी स्रोत केन्द्रका लागि उपलब्ध जग्गा व्यवस्थापन र आवश्यक व्यवस्थापकीय क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछन्; • स्थानीय सरोकारवालासँग बैठक • आवश्यक किला, डोरी, मेजरिङ टेप आदि खरिद • चियाखाजा, संलग्न हुने ज्यामी खर्च, इन्धन तथा अन्य खर्चहरू।	• सम्बन्धित स्थानीयतहसँग समन्वय गरी डिपिआर तथा तारवार तथा पूर्व तयारीका कार्य सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
६७.	उन्नत बीउ उत्पादकहरूलाई यथार्थ संकेतपत्र ट्यागमा सहयोग कार्यक्रम	• यथार्थ संकेतपत्र (ट्याग) छपाई तथा ट्यागिङ	• बीउ बिजन प्रमाणीकरण मापदण्ड, २०८२ अनुसारको पहेंलो रङको उन्नत बीउ बिजनका लागि ट्याग छपाई भई उन्नत बीउ उत्पादकलाई वितरण गरिने। • अनिवार्य रूपमा ट्यागमा उत्पादकको नाम, ट्याग नं., लट नं. र नतिजा उल्लेख भएको। • प्रमाणीकरणका लागि ट्याग माग गर्ने	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

२०७१/१०/२२

३७
२०७३/०६/१३
महेश्वरी एम.स्व.

२०७३/०६/१३
प्रदेश सचिव

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
२०८३/०६/१९३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मञ्जी
			आवेदकले कम्तीमा ५ हेक्टर क्षेत्रफलमा उन्नत बीउ उत्पादन गरेको हुनुपर्नेछ । • बीउ बाली निरीक्षण, बीउ विजन नमूना परीक्षण, गराएको वा गरेको हुनुपर्नेछ । • संस्था दर्ता भएको, संस्थागत कारोवार गरेको, नियमित विवरण पेश गरेको, प्राविधिक परीक्षण गरेको हुनुपर्ने ।		कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
६८.	विगतमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको फलोअप	- विगतमा सञ्चालित कार्यक्रमको सूची तयार - अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयार ।	तयार गरिएको सूचीका आधारमा नमूना छनोट गरी कार्यक्रमको फलोअप गर्ने	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	
६९.	मेला, दिवस, सप्ताह, महोत्सव सञ्चालन तथा सहभागी	- मेला/दिवस/महोत्सव/प्रदर्शनी/फेस्टीवल/विज्ञ सम्मेलन सहभागीका लागि सवारी साधन, इन्धन, सजावटका सामग्री, प्रचार प्रसार, छपाई, तुल ब्यानर, पोष्टर, प्रदर्शनको लागि सान्दर्भिक स्टल निर्माण, - व्यवस्थापन, पुरस्कार र सम्मान, अन्तरक्रिया गोष्ठी, प्राविधिक कार्यपत्र तयारी र प्रस्तुती जस्ता क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिने ।	- मेला/दिवस/महोत्सव/ प्रदर्शनी/फेस्टीवल/ विज्ञ सम्मेलन सरोकारवालाको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने, - कार्यक्रममा प्रचार प्रसारको लागि चेतना मूलक पोष्टर, पम्पलेट, ब्रोसर छपाई, स्टल सजावट र व्यवस्थापन गर्न सकिने ।	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - सम्बन्धित कार्यालय आफै आयोजक भएको हकमा स्वीकृत लागत अनुमान बमोजिम खर्च गरिने र आफै आयोजक नभएको हकमा प्रति कार्यक्रम अधिकतम ५० हजारसम्म खर्च गर्न सकिने ।	
७०.	पशु स्वास्थ्य शिविर	औषधी उपचार, खोप, परिजिवी नियन्त्रण, गर्भ परीक्षण, प्रजनन	स्थानीय तहको समन्वयमा निश्चित क्षेत्र तोकिएको न्यूनतम ५० घरपरिवार लाभान्वित हुने गरी	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	

२०८३/०६/१९३

२०८३/०६/१९३

महेश्वरी पन्थ

२०८३/०६/१९३
प्रदेश सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
७१.	मत्स्य शिविर/मत्स्य शिविर सेवा सञ्चालन	- विकृती उपचार आदि, - प्रचार प्रसार, - जनचेतना कार्यक्रम, - घरदैलो सेवा समेत सञ्चालन गर्न सकिने - अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन - यातायात तथा व्यवस्थापन खर्च।	१ दिने शिविर सञ्चालन गर्नु पर्नेछ, - विशेषज्ञ तथा प्राविधिक टोली परिचालन गरी शिविर सञ्चालन गर्नुपर्नेछ, - प्रति शिविर न्यूनतम २०० साना ठूला पशुहरुलाई उपचार तथा प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
७२.	पशु बाँझोपन निवारण सेवा	औषधी, हर्मोन, मिनरल, भिटामिन, सिथ, ग्लोब, एग्रोन, सिरिन्ज, निडिल, लगायत अन्य आवश्यक सामग्री उपकरण एवं लजिस्टीक	- शिविर कम्तीमा २ दिन सञ्चालन गर्नुपर्ने, - शिविर सञ्चालन स्थानीय तहको पशु सेवा शाखाको समन्वय र प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा छनोट हुने, - कम्तीमा १ हप्ता अगावै कृषकहरुलाई जानकारी गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - कम्तीमा पहाडमा २० र तराइमा ४० पोखरीमा सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने, - आवश्यक परेमा वाह्य विषय विज्ञ समेत प्रयोग गर्न सकिने, - शिविर सञ्चालन भएको स्थानीय तहमा कार्यरत अधिकतम २ जना प्राविधिकहरु परिचालन गर्न सकिने। - कार्यालयले त्रैमासिक अवधीमा स्वीकृत लक्ष्य अनुसारको संख्यामा समस्यायुक्त गाई भैँसीहरु पहिचान गरी स्थलगत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने वा कार्यालयले नियमित	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महाराष्ट्र प्रदेश

२०८३/०६/१९३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा
		नतिजा मापन रिपोर्टिङ जस्ता क्रियाकलापमा गर्ने। • पशु प्रजनन विज्ञ सेवा • कार्यक्रम सञ्चालनमा दैनिक भ्रमण खर्च खाजा खर्च, इन्धन आदि।	रुपमा पहिचान भएका पशु पनि उपचार गर्न सक्ने • कार्यक्रममा निम्नानुसारको जनशक्ति परिचालन गर्न सकिनेछ:- • विषय विज्ञ बढीमा २ जना, • पशु चिकित्सक/पशु विकास अधिकृत १ जना, • सहायकस्तरको प्राविधिक कर्मचारी २ जना, • स्थानीय तहमा कार्यरत २ जना सम्म प्राविधिक, कार्यालय सहयोगी १ जना, • कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात फलोअप गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने।	गठ्ठी कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
७३.	पशुपन्ध्री तथा मत्स्य स्वास्थ्य आकस्मिक सेवा/महामारी तथा आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	• आवश्यक औषधी, खोप, उपकरण खरिद तथा वितरण, • पशुपन्ध्री तथा मत्स्यको उपचार सेवा, • सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन।	• विपद/आकस्मिक रोग वा संक्रमणबाट प्रकोप फैलि बिरामी वा मृत्यु भएमा वा रोग फैलन सक्ने सम्भावना देखी सरकारी निकायबाट जानकारी प्राप्त भएमा आकस्मिक रूपमा पशुपन्ध्री तथा मत्स्य उपचार सेवा कार्यालयले सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
७४.	भ्याक्सिन बैंक व्यवस्थापन तथा सञ्चालन	• भ्याक्सिन बैंक सञ्चालन, मर्मत, जेल प्याक, कुल बक्स, • जेनेरेटरको इन्धन तथा मर्मत, विद्युत महशुल, • भ्याक्सिनहरू वितरण र अभिलेखीकरण।	• कार्यालयले नेपाल सरकार तथा अन्य कार्यालयबाट प्राप्त हुने वा खरिद गरेका पशुपन्ध्रीका विभिन्न भ्याक्सिनहरू भण्डारण व्यवस्थापन तथा सञ्चालन।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

२०८३/०६/१९३

२०८३/०६/१९३

२०८३/०६/१९३

प्रदेश सचिव

२०८३।०६।१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
७५.	भ्याक्सिनेटर परिचालन	- स्थानीय तहबाट सिफारिस भइ आएका भ्याक्सिनेटर मध्येबाट नियुक्ति गर्ने, - भाक्सिनेटरको दुर्घटना बीमा अनुसूची १, २, ३, ४, ५ र ६ अनुसार अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।	- स्थानीय तहमा पत्राचार गरी भ्याक्सिनेटरहरूको सूची तयार गर्ने, - कम्तीमा ३५ दिने ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम लिएको/आवश्यक परेमा सरकारी सेवामा रहेका प्राविधिक कर्मचारीलाई समेत भेक्सिनेटरको रुपमा परिचालन गर्न सकिने, - भुक्तानीका लागि भ्याक्सिनेटरले सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट खोप लगाएको संख्या प्रमाणित गराई पशु सेवा शाखाको सिफारिस सहित कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्ने।	- भ्याक्सिनेटरलाई पशुमा खोप लगाएको सेवा शुल्क बापत; - पहाडमा ठूलो पशु (गाई, भैसी, घोडा जाति) का लागि रु. २० र सानो पशु (भेडा, बाख्रा र बंगुर) का लागि प्रति गोटा रु. १० - तराईमा ठूलो पशु (गाई, भैसी, घोडा जाति) का लागि रु. १५ र सानो पशु (भेडा, बाख्रा र बंगुर) का लागि प्रति गोटा रु. १० - खोपको विवरण सफ्टवेयर मार्फत अद्यावधिक गरे बापत सेवा ठुला पशुका लागि शुल्क रु. १० र साना पशुका लागि रु. ५ प्रति गोटा उपलब्ध गराउन सकिनेछ।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
७६.	खोपका लागि लजिस्टिक खरिद	अनुसूची-७ बमोजिमका आवश्यक सामग्रीहरु खरिद गर्ने	कार्यालयले नेपाल सरकार तथा अन्य कार्यालयबाट प्राप्त हुने वा खरिद गरेका पशुपन्थीका विभिन्न भ्याक्सिनहरुको डोजसँग सामञ्जस्यता हुने गरी आवश्यक सामग्रीहरु खरिद गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	
७७.	खोप तथा उपचार सेवामा परिचालन हुने प्राविधिकहरुको जोखिम दुर्घटना बिमा	बिमा कम्पनीको प्रचलित नियमानुसार दुर्घटना बिमा गर्नुपर्ने।	कार्यालयले प्रदान गर्ने प्राविधिक सेवामा संलग्न हुनुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	

२०८३।०६।१३

२०८३।०६।१३

२०८३।०६।१३

प्रदेश साविव

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	गठ्ती
७८.	थुनेलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	- क्षमता अभिवृद्धि तालिम, - परिक्षण, उपचार, जनचेतनाका क्रियाकलापहरू, CMT किट तथा Teat dipping किट सामग्री खरिद तथा वितरण, - व्यवस्थापन खर्च, - अभिलेखीकरण तथा रिपोर्टिङ्ग।	- कार्यालयबाट दुग्ध सहकारी/समूह/फर्म/सञ्जाल/कृषकहरूसँग समन्वय गरी स्थान र समय निर्धारण गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने, - गाई/भैँसीको व्यावसायिक पालन भएको क्षेत्रमा प्राथमिकता दिई अभियान सञ्चालन गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
७९.	Spaying/neutering (सामुदायिक कुकुरहरूमा बन्ध्याकरण) कार्यक्रम	- कार्यक्रम सञ्चालनमा दैनिक भ्रमण खर्च, इन्धन, औषधी तथा लोजिष्टिक, बाह्य विज्ञ आदीको लागत अनुमान स्वीकृत गरीगर्ने। - व्यवस्थापन खर्च, - अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।	- सम्बन्धित स्थानीय तह/पशु कल्याणमा संलग्न संस्था, सरोकारवालाहरूसँग समन्वय/सहकार्य गरी सामुदायिक कुकुरहरूको बन्ध्याकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, - पशु चिकित्सक (बाह्य) सेवा वा परामर्श सेवा प्रदायक संस्था लिन सकिने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
८०.	पशुपन्ध्रीमा महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण तथा NAHIS रिपोर्टिङ्ग कार्यक्रम	- औषधि खरिद तथा उपचार - खोप व्यवस्थापन - नमुना संकलन तथा सम्प्रेषण - आउट ब्रेक अन्वेषण तथा व्यवस्थापन - फोटोकपि पेपर, टोनर, इन्धन,	मासिक रूपमा सम्बन्धित पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाला, निर्देशनालय वा केन्द्रीय निकायमा ईपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३।०६।१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मञ्जी
८१.	सेवा निवृत्त जनशक्ति परिचालन	- संचार स्टेशनरी सामग्रीहरू र अन्य कार्यहरू। - इपिडिमियोलोजिकल सूचना संकलन तथा NAHIS मार्फत प्रविष्टी र प्रेषण - अभिलेखीकरण र प्रतिवेदन।	- निजामती कृषि सेवा/नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद/ सरकारी कृषि/पशुपन्थी अध्यापन गर्ने संस्था, - कृषि/पशुपन्थीबोर्ड/कम्पनी/कृषिवैकबाट कम्तीमा अधिकतमस्तरीको सेवा निवृत्त प्राविधिक कर्मचारीहरूको सूचिकृत (रोष्टरमा सूचिकृत व्यक्ति) परिचालन गर्नुपर्ने, - आवश्यकताको आधारमा दिनुपर्ने विज्ञ सेवा र अवधि सहित तोकिएको परिचालन गर्नुपर्ने, - सम्बन्धित निर्देशनालय र कार्यालयको समन्वयमा कृषि प्रसार र प्राविधिक सेवा सञ्चालन गर्नुपर्ने।	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। - परिचालन गरिने सेवा निवृत्त व्यक्ति जुन पदबाट निवृत्त भएको हो सोही पदको एक तह मुनिको पद अनुसार खटिएको अवधिभरको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराउने।	
८२.	पशुपन्थी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम	दैनिक भ्रमण भत्ता/खाजा खाना, यातायात, संचार, इन्धन लगायतको आवश्यक पर्ने मसलन्द खर्च।	- पशु औषधी पसल अनुगमन निरीक्षण अनुसूची ८, ९ अनुसार, - पशुपन्थी फार्म अनुगमन निरीक्षण अनुसूची, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७ अनुसार, - मासु/डेरी पसल अनुगमन निरीक्षण अनुसूची	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	

२०८३।०६।१३

४३

२०८३।०६।१३

प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
			१८, १९, २०, २१ अनुसार, • कार्यालयले विवरणको अभिलेख राखी सोको प्रतिवेदन माथिल्लो निकायमा रिपोर्टिङ गर्नुपर्ने।		कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
८३.	उत्कृष्ट कार्यालय र कमचारी मूल्याङ्कन तथा पुरस्कार	- पुरस्कार, प्रमाण पत्र लगायतका सामग्री - मातहतका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई पुरस्कृत गर्ने	पुरस्कारको मापदण्ड र विधि सम्बन्धित निर्देशनालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
८४.	विश्वविद्यालयको समन्वयमा अनुसन्धानमूलक कार्यक्रम	असल पशुपालन अभ्यास, उत्पादन प्रवर्द्धन, जैविक विविधता संरक्षण, पशुपन्थी तथा मत्स्य स्वास्थ्य लगायतका विषयमा शोध तथा अनुसन्धानमूलक कार्य	- स्नातक वा स्नातकोत्तर शोधकर्ता वा विश्वविद्यालयको शोधकार्यलाई सहयोग गर्न सकिने, - सूचनामार्फत प्रस्ताव माग गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने, - शोधसार तथा विस्तृत प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनुपर्ने। - लुम्बिनी प्रदेशको पशुपन्थी तथा मत्स्य विकास क्षेत्र संग सम्बन्धित विषयमा शोध गर्नुपर्नेछ	प्रति शोधकार्य अधिकतम रु. पचास हजार सहयोग गर्न सकिने।	
८५.	अत्यावश्यक खोप खरिद	रेविज, खोरेत, पि.पि. आर., लम्पिस्किन, भ्यागुते, चरचरे, स्वाइनिफिबर, डिस्टेम्पर आदि पशुपन्थीजन्य रोगहरुको रोकथामका लागि आवश्यक पर्ने खोपहरु खरिद गर्न सकिने।	कार्यालयले आवश्यकताका आधारमा प्रचलित कानुन बमोजिम खरिद कार्य गर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	

२०८३/०६/२०८३

२०८३/०६/१३
महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मोटो
८६.	खोरित रोग मुक्त जिल्ला अभियान	जोनिङ्ग, कम्पाटमेन्टलाइजेसन, पशु पहिचान, रोग सर्वेक्षण तथा समितिलेन्स, आवश्यक खोप भण्डारण तथा खोप अभियान संचालन, सामुदायिक पशु नियन्त्रण समन्वय, FMD सेरोसर्भिलेन्स (खोप नलगाएकोमा), प्रतिरक्षा सेरोसर्भिलेन्स (खोप लगाइएको २१ दिनमा), पशु/पशुजन्य उत्पादनको आन्तरिक ओसारपसार, आयात नियन्त्रण तथा रेकर्डिङ्ग, आन्तरिक क्वारेन्टिन चेक पोष्ट स्थापना/संचालन, आयात सिमा नाका हरुमा खोप तथा पशु पहिचान, सिमा नाकाहरुमा ढुवानी साधनको निर्मलीकरण, लजिष्टिक्स, छपाई, उपकरण खरिद, रिपोर्टिङ्ग, प्रतिवेदन, अभिमूखिकरण, सूचना तथा संचार, ईन्धन, अनुगमन, आकस्मिक उपचार, Deworming तथा खोरित मुक्त घोषणा (भेडा/बाख्रा/वंगुर, गाई/भैसीमा खोप)	- कार्यक्रम संचालन हुने क्षेत्रको चार किल्ला पहिचान तथा घोषणा गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने। - पशु रोग अन्वेषण प्रयोगशालासंगको समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। - प्रगति प्रतिवेदन निर्देशनालय र मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी सम्बन्धित निर्देशनालयको सहमति पश्चात कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

२०८३/०८/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
		- कार्यालयले तथ्याङ्क अभिलेखीकरण गरी सोको प्रतिलिपि निर्देशनालयमा पठाउने। - अनुसूची १, २ र ३ बमोजिम गर्ने।			कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
८७.	ILRI सँगको सहकार्यमा पशुको उत्पादकत्व सुधार कार्यक्रम/ निरन्तरता	- पोषण सुधार (खनिजतत्व सहितको पोषण सुधारिएको घाँसेवाली, साईलेज, घाँस/पराल/भुसाको उपचार, संतुलित आहारा आदी) - Herd Health Management, प्रजनन सुधार शिविर - गाई, भैसी आनुवंशिकीय सुधार - तालिम (कृषक, प्राविधिक, विज्ञ र मूल्य श्रृंखला सरोकारवालाहरु) - ग्रामिण प्रवर्द्धक परिचालन - मूल्य श्रृंखला विकास - आनुवंशिकीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन - अनुगमन, मुल्याङ्कन र प्रतिवेदन	- दूग्ध सहकारी तथा दूधको कारोवार गर्ने कृषि सहकारी/कृषक समूह हुनुपर्ने, - प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा सहकारी/समूह छनोट गर्ने - गाई, भैसीपालन कृषक सदस्यहरु छनोट गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने - प्रदेश सरकार सहकारी/समूहको समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने। - ILRI ले प्रतिपादन गरेको प्रविधि स्थानीय आवश्यकता अनुसार अवलम्बन गर्नुपर्ने/ गर्न सकिने - कार्यालयले ग्रामिण पशु प्रवर्द्धक (Village Livestock Promoter)को रुपमा कार्य गर्ने गरि प्राविधिक कर्मचारी समेत खटाउन सक्नेछ	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - प्रति परिवार बंगुर हकमा अधिकतम रु. ३० हजार र बाखाको हकमा अधिकतम रु. ४५ हजार बराबरको	मन्त्री
८८.	वादी समुदायका लागि बाखा र बंगुर वितरण कार्यक्रम	- पाठा/ पाठी वितरण - तालिम तथा सचेतना।	- कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गरी लक्षित समुदायको मागको आधारमा बाली/वस्तु पहिचान गर्नुपर्ने, - यस कार्यक्रममा वादी समुदायका आर्थिक अवस्था कमजोर भएकालाई प्राथमिकता	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - प्रति परिवार बंगुर हकमा अधिकतम रु. ३० हजार र बाखाको हकमा अधिकतम रु. ४५ हजार बराबरको	मन्त्री

४६

२०/०८/२०८३

२०८३/०८/१३

प्राविधिक

2073/06/198

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सवकारी मन्त्रालय
८९.	सघन व्यावसायिक पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रम	कार्यालयले अनुसूची-३१ बमोजिमको क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने।	दिनुपर्ने, लक्षित समुदायमा प्रति घरधुरी बाखा/बंगुरको हकमा ३ वटा पाठापाठीका दरले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ।	
९०.	कृत्रिम गर्भाधानको लागि तरल नाईट्रोजन र सिमेन खरिद, भण्डारण तथा ढुवानी	तरल नाईट्रोजन न र सिमेन खरिद, भण्डारण, ढुवानी र वितरण, अभिलेखीकरण तथा रिपोर्टिङ।	- कार्यालयले सम्बन्धित सरकारी निकायबाट सिमेन खरिद तथा ढुवानी गरी भण्डारण र वितरणको व्यवस्था गर्नु पर्ने, - तरल नाईट्रोजन सम्बन्धित सरकारी निकाय वा मान्यता प्राप्त निजी सप्लायर्सबाट खरिद तथा ढुवानी गरी भण्डारण र वितरण गर्नुपर्ने।	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - उत्पादन सामग्री (घाँसको बीउ/बेरना, नशल) खरिदको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान । - भौतिक पूर्वाधार निर्माण, मेसिनरी औजारमा ५० प्रतिशत अनुदान, - उन्नत घाँस खेती प्रवर्द्धनका लागि अनुदान रकमको १० प्रतिशत सम्म रकम खर्च गर्नुपर्ने। - कार्यालयले सञ्चालन गर्ने क्षमता अभिवृद्धि तथा पशु स्वास्थ्य उपचारमा ५ प्रतिशतसम्म रकम खर्च गर्न सकिने।	

2073/06/198

2073/06/198
महाशाखा प्रमुख

2073/06/198

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
११.	पुरानो पोखरी मर्मत संभार	- पोखरी गहि-याउने - डिल मर्मत गर्ने - पानीको प्रवेशद्वार निकासद्वार निर्माण /मर्मत - पोखरीमा प्लास्टिक लाईनिङ गर्ने	मर्मत गरिने पोखरी पहाडको हकमा न्यूनतम क्षेत्रफल १ रोपनी, तराइको हकमा ३ कठ्ठा हुनुपर्ने र मर्मत पश्चात गहिराई न्यूनतम १.५ मि. हुनु पर्ने	अनुदान रकम: पहाडको हकमा १५ हजार प्रति रोपनीका दरले र तराइको हकमा प्रति कठ्ठा १० हजार वा कुल लागतको ५०% मध्ये कम हुन आउने रकम ।
१२.	मत्स्य व्यवसायका लागि यान्त्रिकरणमा सहयोग	एरिएटर, सम्मरसिबल पम्प, सोलारपम्प, इलेक्ट्रिक मोटर, पम्पसेट, पेलेटमेसिन, फिडरमेसिन, महाजाल तथा अन्य मत्स्य व्यवसायमा प्रयोग हुने मेशिनरी/यन्त्र/उपकरण खरिद तथा जडान ।	कृषक/फर्म/कम्पनी/कृषकसमूह/समिति/कृषि सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गरिने ।	कुल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत वा प्रति कृषक अधिकतम रु.१ लाख अनुदान ।
१३.	उद्योग लक्षित मकै, भट्टमास, जौ उत्पादन सहयोग	- बीउ खरिद, - कम्पोष्ट/प्राङ्गारिक मल, विषादी तथा औषधी खरिद - सिँचाई तथा गोडमेल, - मेसिनरी/कृषि औजार खरिद, - अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।	- साईलेज/दाना उत्पादनका लागि खेती गर्न इच्छुक कृषक/फर्म/कम्पनी/समूह/कृषि सहकारी हुनुपर्ने, - साईलेज/दाना उद्योगसँग उत्पादन खरिद गर्ने करार सम्झौता भएको प्रस्तावलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, - यस कार्यक्रममा सहभागी हुन कम्तीमा २० कठ्ठा खेती गर्नुपर्ने - करार खेतीको हकमा कम्तीमा २ बर्षको करारनामा हुनुपर्ने ।	- कुल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत वा प्रति हेक्टर बढीमा रु. २५ हजार अनुदान । - प्रति अनुदानग्राही अधिकतम २५ हे. क्षेत्रफलसम्म सहयोग गर्न सकिने ।
१४.	लक्षित वर्ग विशेष आय	बाली/वस्तु उत्पादन, प्रशोधन तथा	कार्यालयले उपयुक्त स्थान छनोट गरी लक्षित	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी

२०८३।०६।१३

४८

२०८३।०६।१३

२०८३।०६।१३

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
	आर्जन कार्यक्रम (पशुपन्थीतर्फ)	- बजारीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - आवश्यक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सुधार - उत्पादन सामग्री, खोप, औषधी, - तालिम तथा सचेतना।	समुदायको मागको आधारमा बाली/वस्तु पहिचान गर्नुपर्ने, - लक्षित वर्ग विशेष आर्थिक रूपमा विपन्न मुक्त कर्मैया/कमलहरी/ भूमिहीन/ मुसहर/ चिडीमार/ पासी/ मंगता/ नटुवा/ गडरिया/ वादी/ बोटे/माझी/किङ्गिया/ कुचबन्धिया/ खुना/कुमाल/सोनहा/ दलित/ राजी/ चमार/ डोम/ महिला/ जनजाती/ मधेसी समुदाय/ शहिद तथा बेपत्ता परिवार/ घाइते तथा अपाङ्ग परिवार लगायत सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, - लक्षित समुदायमा प्रति घरधुरी ५० वटा कुखुरा, बाख्रा/बंगुरको हकमा ३ वटा पाठापाठीका दरले र भैंसीको हकमा पाडा/पाडी २ वटाका दरले वितरण गरी आवश्यकता अनुसार खोर/गोठ लगायतका पूर्वाधार निर्माण/मर्मत सम्भार गरी कम्तीमा २० जना घरधुरी समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्ने	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने • प्रति परिवार अधिकतम रु. ५० हजार बराबरको वस्तुगत सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

४९

महेशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३

महेशाखा प्रमुख

१०६१२५

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
१५.	महिला, बालबालिका लक्षित पोषण सुधार कार्यक्रम (पशुपन्थी तर्फ)	- पोषण आहारा व्यवस्थापन, - खोप र उपचार, ६ हप्ते स्थानीय तथा ग्रामीण कुखुराका चल्ला वितरण (ढुवानीसहित), - तालिम, - दाना पानीका भाँडा, - परजीवि नियन्त्रण	- सरोकारवाला निकाय/स्थानिय तहको समन्वयमा कम्तीमा २० घरघुरी समेटी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, - प्रति कार्यक्रम ६ हप्ता हुर्किएको ६०० वटा कुखुराको चल्ला वितरण गर्नुपर्ने, - चल्ला खरिद गर्दा अनिवार्य रुपमा सरकारी स्रोत केन्द्र (कुखुरा विकास फार्म खजुरा) मार्फत खरिद गर्नुपर्ने, - कार्यालयले सम्भाव्यताका आधारमा उपयुक्त स्थान तथा सहभागी छनौट गर्न सक्नेछ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	मन्त्री
१६.	मत्स्य पोखरीमा प्रयोग हुने विद्युत महशुलमा सहयोग	- मत्स्य पालन गरिरहेका कृषक/व्यावसायीले सम्बन्धित कार्यालयमा विद्युत महशुलमा सहूलियतका लागि १५ दिने सूचना आह्वान गर्ने। - अनुसूची ३२ बमोजिमको निवेदन पेश गर्ने, - कार्यालयले विद्युत महशुल तिरको वील सहित निवेदन संकलन गरी सम्बन्धित कृषक/व्यावसायीको खातामा प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम सहूलियत रकम जम्मा गर्ने।	- फर्मको नाममा मात्र दर्ता भएको वा व्यवसायीको नाममा दर्ता भई मत्स्य व्यवसायमा मात्र प्रयोग भएको विद्युतीय मिटरमा अनुदान प्रवाह गरिनेछ, - विद्युत महशुल तिरको वील पेश गर्नुपर्ने, - कार्यालयले अनुगमन गरी स्वीकृती प्रदान गरे पश्चातको महशुलमा मात्र सहूलियत प्रदान गर्नुपर्ने। - कार्यालयले अनुगमन गरी स्वीकृती प्रदान गरी महशुलमा सहूलियत उपलब्ध गराउनुपर्ने। - यो कार्यक्रम आर्थिक वर्षको साउन देखी नै लागु हुनेछ।	मत्स्य व्यवसायका लागि जडान गरिएको विद्युत मिटरमा वार्षिक रुपमा उठेको कूल विद्युत महशुलको ५०% वा प्रति अनुदानग्राही अधिकतम रु. पचास हजार सम्म सहूलियत प्रदान गर्न सकिने।	
१७.	व्यवसायीक पशुपन्थी फार्ममा	कार्यालयले यस कार्यक्रममा	फर्मको नाममा मात्र दर्ता भएको वा	पशुपन्थीपालन व्यवसायका लागि जडान	

१०६१२५

१०६१२५

१०६१२५

पशुपन्थी

२०२३/२४/१९५
मन्त्री, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
	प्रयोग हुने विद्युत महशुलमा सहयोग	समावेश गर्न कृषक/व्यावसायिक फार्म लक्षित गरी १५ दिने सूचना आह्वान गर्ने। • अनुसूची ३३ बमोजिमको निवेदन पेश गर्ने, • कार्यालयले विद्युत महसुल तिरेको वील सहित निवेदन संकलन गरी सम्बन्धित कृषक/व्यावसायीको खातामा प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम सहूलियत रकम जम्मा गर्ने।	व्यवसायीको नाममा दर्ता भई पशुपन्छीपालन व्यवसायमा मात्र प्रयोग भएको विद्युतीय मिटरमा अनुदान प्रवाह गरिनेछ, • विद्युत महशुल तिरेको विल पेश गर्नुपर्ने, • यो कार्यक्रम आर्थिक वर्षको साउन देखिनै लागु हुनेछ।	गरिएको विद्युत मिटरमा वार्षिक रुपमा उठेको कूल विद्युत महशुलको ५०% वा प्रति अनुदानग्राही अधिकतम रु. पचास हजारसम्म सहूलियत प्रदान गर्न सकिने।	
९८.	हुलाकी मार्ग लक्षित भैंसीको वंश सुधार क्षमता विकास तथा सचेतना	• सचेतना मूलक होर्डिङ बोर्ड, प्रकाशन, प्रसारण, • तालिम तथा क्षमता विकास, • कृत्रिम गर्भाधान सेवा सञ्चालनमा सहयोग।	• तराईको ६ जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने, • प्राविधिक सम्भाव्यताको आधारमा भैंसीपालनको पकेट क्षेत्र पहिचान तथा छनोट गर्ने, • कृषक समूह/कृषि सहकारीसँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
९९.	हुलाकी मार्ग लक्षित भैंसीको वंश सुधार तथा प्रबर्द्धन कार्यक्रम/ निरन्तरता	• समूह परिचालन, • उन्नत राँगो वितरण (डुबानी सहित), कृत्रिम गर्भाधान, स्थलगत पशुपालन तालिम, पशु स्वास्थ्य युग्मती शिविर, बाह्य तथा आन्तरिक परजिवी नियन्त्रण, घाँसको बीउबर्ना	• हुलाकी मार्गको दायीं बायाँ ७.५ कि.मि भित्र पर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने, • प्रतिकृषकसमूहकम्तीमा २० घरधुरी समावेश गरी ३ वटा समूहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने र उक्त समूह स्थानीय तहमा दर्ता भएको हुनुपर्ने,	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	

२०२३/०८/२०२३

२०२३/०८/१९
महाशाखा प्रमुख

२०२३/०८/१९

२०७३.१०.१३

मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
१००.	डेरी तथा मासु पसल सुधार/निर्माण (जिउदो माछा विक्रि वितरण स्टल/पसल)	- वितरण, आहारा व्यवस्थापन, मलखाद व्यवस्थापन, बाँझोपन निवारण शिविर, अनुगमन, सार्वजनिक सुनुवाई तथा प्रतिवेदन। - आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण/सुधार, मेसिनरी/औजार/उपकरण, सामग्री खरिद तथा अन्य व्यवस्थापन। - जिउदो माछा पसलको हकमा कम्तीमा १०० के.जी. जिवित माछा स्टक गर्ने क्षमता भएको ट्याङ्क निर्माण सहित आवश्यक अन्य व्यवस्थापन	- कार्यालयले फोकल पर्सन तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। - फर्म/कम्पनी/ समूह/कृषि सहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, - डेरी पसल, मासु पसल र जिउदो माछा पसलको हकमा क्रमशः १०० लिटर दुध, ५० के.जी. मासु र ३० के.जी. माछाको कारोबार गरेको हुनुपर्ने। - भाडामा लिई व्यवसाय सञ्चालन गरेको हकमा कम्तीमा ५ वर्षको करारनामा भएको हुनुपर्ने। - अनुसूची १८, १९, २०, २१ अनुसार मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने।	अधिकतम १ लाख नबढ्ने गरी ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउन सकिने।
१०१.	इन्टर्न परिचालन	- इन्टर्न परिचालन - अभिलेखिकरण र प्रतिवेदन	मन्त्रालय/निर्देशनालय/कार्यालयले भेटेरिनी अध्यापन गराउने विध्वविद्यालय/शिक्षालय मार्फत खटिएका जनशक्तिसँग सम्झौता गरी इन्टर्न परिचालन गरिने	- कार्यालयको काममा खटाएको दिन खाजाका लागि प्रति दिन अधिकतम रु. २००/- र फिल्ड खटाए बापत आतेजाते भाडा उपलब्ध गराउन सकिने। कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोग।
१०२.	दुग्ध डुवानीका लागि सवारी साधन खरिद	दुग्ध डुवानीका लागि सवारी साधन खरिद	- फर्म/कम्पनी/ कृषकसमूह/कृषिसहकारी मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, - दैनिक रुपमा फर्म/कम्पनीको हकमा कम्तीमा	

२०७३.१०.२०

२०७३.१०.१३

महेश्वरी प्रमुख

२०७३.१०.१३

प्रदेश सचिव

2023/06/19

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मञ्जरी
			५०० लिटर र कृषक समूह/कृषि सहकारीको हकमा २००० लिटर दुध संकलन गरिरहेको हुनुपर्ने। • बजारीकरणका लागि प्रशोधन तथा विविधिकरण कार्य गरिरहेको हुनुपर्ने। • कार्यालयले दुध डुबानी साधनको स्पेशिफिकेशन कार्यालयले स्वीकृत गरे बमोजिम हुनेछ।		कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
१०३.	पशुपालन असल अभ्यास प्रवर्द्धन/सहयोग कार्यक्रम	- जैविक सुरक्षा व्यवस्थापन - क्षमता विकास - उत्पादन सामग्री/औजार/उपकरण - उत्पादन प्रवर्द्धन, खोप तथा उपचार, पोषण सुधार, क्षमता विकास, नल्लसुधार, पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत, यन्त्र उपकरण	व्यवसायिक पशुपालन गरेको फर्महरूमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	
१०४.	रैथाने वाली तथा स्थानीय जातका वालीबस्तु प्रवर्द्धन कार्यक्रम (पशुपन्ध्री तर्फ)	उत्पादन प्रवर्द्धन, खोप तथा उपचार, पोषण सुधार, क्षमता विकास, नल्लसुधार, पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत, यन्त्र उपकरण	कार्यालयले उपयुक्त स्थान तथा लाभग्राही छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	उत्पादन सामग्रीको हकमा ७५ प्रतिशत अनुदान र पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत, यन्त्र उपकरणमा ५० प्रतिशत अनुदान।	
१०५.	पशुपन्ध्री तथा मत्स्य फार्ममा प्राविधिक सेवा	- पशुपन्ध्री तथा मत्स्य प्राविधिक सहितको प्राविधिक टोली परिचालन - फर्मकोअनुगमन - प्राविधिक परामर्श सेवा - कृतिम गर्भाधान, खोप तथा उपचार	कृषक/फर्म/उद्यमीहरूले व्यावसाय सञ्चालन गरेको हुनुपर्ने।	कूल विनियोजित बजेटको कम्तीमा ८० प्रतिशत आवश्यकता अनुसार वस्तुगत सेवा र अधिकतम २० प्रतिशत व्यवस्थापन कार्यमा खर्च गर्न सकिने।	

2023/06/19

2023/06/19

2023/06/19

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
		• भिटामिन, मिनरल • जैविक सुरक्षा • वस्तुगत सहयोग • प्रतिवेदन तयारी			
१०६.	विज्ञान जनशक्ति परिचालन	• विज्ञानहरूको सूची (रोष्टर) तयार गर्ने (सूची वर्षभरि नै अद्यावधिक गर्न सकिने यस अघि सूचीकृत भैसकेको हकमा सूचीकृत हुनु नपर्ने), • अन्तरक्रिया र अभिमुखीकरण गर्ने, • कार्य क्षेत्रगत शर्त (TOR) निर्माण गर्ने, • परिचालन।	• निजामती कृषि सेवा/नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद/सरकारी कृषि/पशुपन्थी अड्यापन गर्ने संस्था, कृषि/पशुपन्थी बोर्ड/कम्पनी/कृषि बैंकमा बहालवाला वा सेवा निवृत्त प्राविधिक कर्मचारीहरू, निजि क्षेत्रमा क्रियाशिल सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा स्नातक उत्तिर्ण गरी अनुभव हासिल गरेको सूचीकृत व्यक्ति परिचालन गर्नुपर्ने, • आवश्यकताको आधारमा दिनुपर्ने विज्ञ सेवा र अवधि तोकरी परिचालन गर्नुपर्ने, • सम्बन्धित निर्देशनालय र कार्यालयको समन्वयमा कृषि प्रसार र प्राविधिक सेवा सञ्चालन गर्नुपर्ने।	• कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	
१०७.	माछा भुरा ढुवानीमा सहयोग	• माछा भुरा आवश्यक पर्ने कृषकहरूको आवश्यकता अनुसार मत्स्य स्रोत केन्द्रबाट कार्यालयले भुरा ढुवानी गर्ने र इन्धन लगायतका ढुवानीसँग सम्बन्धित खर्चबिहोर्ने	• मत्स्य पालन कृषक/ मत्स्य नर्सरी धनी कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्नेछन्।	• विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही बढीमा ५० प्रतिशत अनुदान।	

२०८३/०६/२०८३

२०८३/०६/२०८३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/२०८३
प्रदेश सचिव

संख्या- २०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा																											
		माछा भुरा आवश्यक पर्ने कृषकहरुको आवश्यकता अनुसार दुवानी गर्नुपर्ने माछा भुराको माग संकलन गरिने।																													
१०८.	मिल्क एनलाईजर सेट वितरण	मिल्क एनलाईजर सेट खरिद गरि वितरण गर्ने।	कार्यालयले लाभग्राही छनोट गर्दा दैनिक रुपमा तराईमा ४०० लिटर र पहाडमा २०० लिटर दुध संकलन भएको निजी डेरी/दुग्ध समूह/सहकारी/संघ संस्था/कम्पनीलाई आवश्यकता अनुसार सामग्री उपलब्ध गराउने।	विनियोजित बजेटको परिधिमा रही अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान।																											
१०९.	मागमा आधारित पशुपन्ध्री तथा मत्स्य विकास कार्यक्रम	पशुपन्ध्रीजन्य पदार्थको उत्पादन, उत्पादकत्व बृद्धि, बजारीकरण, प्रशोधन तथा विविधीकरणमा टेवा पुग्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।	देहायका पशु/वस्तुमा तपशिल बमोजिमको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेकालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने। <table><tr><th>पशु/वस्तु</th><th>तराई</th><th>पहाड</th></tr><tr><td>भेडा माउ</td><td>१०</td><td>१५</td></tr><tr><td>बाख्रा माउ</td><td>१०</td><td>१०</td></tr><tr><td>गाई माउ</td><td>५</td><td>३</td></tr><tr><td>भैसी माउ</td><td>५</td><td>२</td></tr><tr><td>बंगुर</td><td>१५</td><td>१०</td></tr><tr><td>पाडा/पाडी पालन</td><td>१५</td><td>१०</td></tr><tr><td>ग्रामिण कुखुरा/हँस</td><td>५००</td><td>३००</td></tr><tr><td>दुध संकलन,</td><td>३००</td><td>२००</td></tr></table>	पशु/वस्तु	तराई	पहाड	भेडा माउ	१०	१५	बाख्रा माउ	१०	१०	गाई माउ	५	३	भैसी माउ	५	२	बंगुर	१५	१०	पाडा/पाडी पालन	१५	१०	ग्रामिण कुखुरा/हँस	५००	३००	दुध संकलन,	३००	२००	प्रति आयोजना अधिकतम रु. १ लाखमा नबढ्ने गरी ५० प्रतिशत अनुदान।
पशु/वस्तु	तराई	पहाड																													
भेडा माउ	१०	१५																													
बाख्रा माउ	१०	१०																													
गाई माउ	५	३																													
भैसी माउ	५	२																													
बंगुर	१५	१०																													
पाडा/पाडी पालन	१५	१०																													
ग्रामिण कुखुरा/हँस	५००	३००																													
दुध संकलन,	३००	२००																													

२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

पशुपन्ध्री विभाग

२०८३/०६/१९३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	गठन्ती									
			<table><tr><td>विविधिकरण (दैनिक लि.)</td><td></td><td></td></tr><tr><td>मासु/माछा बिक्री तथा प्रशोधन (प्रति दिन के.जि.)</td><td>५०</td><td>२५</td></tr><tr><td>मत्स्य पालन</td><td>६ कठ्ठा</td><td>१ रोपनी</td></tr></table>	विविधिकरण (दैनिक लि.)			मासु/माछा बिक्री तथा प्रशोधन (प्रति दिन के.जि.)	५०	२५	मत्स्य पालन	६ कठ्ठा	१ रोपनी		
विविधिकरण (दैनिक लि.)														
मासु/माछा बिक्री तथा प्रशोधन (प्रति दिन के.जि.)	५०	२५												
मत्स्य पालन	६ कठ्ठा	१ रोपनी												
११०.	घाँस बिउ बेर्ना वितरण	उपयुक्त जातको बहुवर्षीय घाँसको बीउ तथा वेर्ना खरिद तथा वितरण	कार्यालयले उपयुक्त कृषक, समूह/कृषि सहकारी/फर्म/कृषकलाई आवश्यक माग बमोजिम बीउ तथा विरुवा खरिद गरी वितरण गर्नुपर्ने ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने										
१११.	गौशालामा प्राथमिक उपचार सेवा सहयोग	प्राथमिक उपचारका लागि आवश्यक औषधी तथा उपकरण, आन्तरिक र बाह्य परजीवि नियन्त्रक, एन्टिसेप्टिक, डिसइन्फेक्टेन्ट लगाएतका वस्तुगत सहयोग	स्थानीयस्तरमा सामुदायिक पशुहरूको उद्धार तथा संरक्षण गर्ने उद्देश्यले सञ्चालन भएका कम्तीमा ५० गाई/गोरू पालेको गौशालामा प्राथमिक उपचार कीट र अत्यावश्यक औषधी उपलब्ध गराउन सकिने ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने										
११२.	पशु आहारा उपचार तथा प्राङ्गारिक मल उत्पादन प्रवर्द्धनको लागि Bio Culture प्रविधि विस्तार	पराल तथा भूषाको पोषण वृद्धिका लागि Bio Culture सामग्री प्रयोग बारे प्रविधि प्रदर्शन गर्ने ।	कार्यालयले व्यावसायिक पशुपालन गरेको फर्महरूको पहिचान गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने										
११३.	प्राङ्गारिक मल उत्पादन व्यवस्थापनमा सहयोग	- मल सङ्कलन खाडल निर्माण - मुत्र सङ्कलन टैंकी निर्माण - मल /मुत्र सुरक्षाको लागि छाना	प्राङ्गारिक मल उत्पादन व्यवस्थापन गर्ने कृषक/व्यवसायिसँग हुनुपर्ने न्यूनतम पशुपन्ध्री	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही										

२०८३/०६/१९३

५६

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
		निर्माण - मलमुत्र व्यवस्थापनका लागि ड्रम खरिद - मलको गुणस्तर वृद्धि गर्ने उपचार विधिहरु - मलखाद व्यवस्थापनमा आवश्यक सामग्रीहरु	संख्या गाई/भैसी - ३ गोटा वा सुंगुर/बंगुर- ५ गोटा वा भेंडा/बाखा - २५ गोटा वा कुखुरा/होँस - ६०० गोटा	कुल लागतको अधिकतम ५०% अनुदान	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
११५.	उन्नत प्रजनन राँगो वितरण	सरकारी वा निजी स्रोत केन्द्र वा फर्मबाट उन्नत नस्लको राँगो खरिद वितरण (हुबानी सहित)	- कार्यालयले प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा लाभग्राही छनोट गर्नु पर्ने । - भैसीको वंश सुधार सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरेका वा संचालन गर्ने योजना रहेको समुह सहकारी छनोट गरी वितरण गर्ने । - राँगोको पालन पोषण बीमा उपचार लगायतका कार्य साझेदार संस्थाले गर्ने । - कुनै कारणले राँगो प्रतिस्थापन गर्नुपरेमा समुह/सहकारीको निणर्यबाट गर्न सक्ने । - नीजि स्रोत केन्द्र वा फर्मबाट खरिद गरिने हकमा पशुचिकित्सकको सिफारिस र पुस्ता खुल्ने कागजात पेश गर्नुपर्ने ।	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कुल लागतको अधिकतम ५०% अनुदान	
११५.	खोरत रोग नियन्त्रणको लागि जोनिङ तथा कम्पाटमेन्टलाइजेसन	संघिय सरकारबाट जारी "जोनिङ तथा कम्पाटमेन्टलाइजेसन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ अनुसार कार्यक्रम संचालन गरिने	निर्देशनालय र मन्त्रालयसंग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	

२०८३/०६/१३

५७

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

सुदूरपश्चिम प्रदेश

२०८३/०६/१९

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा	मन्त्री
११६.	बाखाको वंश सुधारको लागि वोरर शुद्ध नस्ल पाठापाठी खरिद	- शुद्ध नस्लको वोरर बाखाको पाठा पाठी खरिद - दुबानीको क्रममा आवश्यक दाना, पानी, अन्य सामग्री, हेरालु खर्च - बाखा दुबानीका लागि गाडी भाडा, ईन्धन, दैनिक भ्रमण भत्ता लगायत अन्य व्यवस्थापकिय खर्च	- सरकारी स्रोत केन्द्रबाट खरिद गर्ने। सरकारी स्रोत केन्द्रमा उपलब्ध हुन नसकेको अवस्थामा मात्र निजीस्तरमा सञ्चालित स्रोत केन्द्रबाट खरिद गर्न सकिने। - शुद्ध नस्लको पाठा पाठी वितरण गरिने सेवाग्राही समुह वा सहकारीमा आवद्ध भएको हुनु पर्ने र कम्तिमा ५ वर्ष देखि वोरर बाखापालनमा संलग्न भएको हुनुपर्ने। - पाठापाठी वितरण गरिने समुहमा कम्तिमा २० घरधुरि समेटिएको र कम्तिमा १०० गोटा बाखा पालन गरेको हुनुपर्ने। - शुद्ध नस्ल खुल्ने कागजात हुनुपर्ने।	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कुल लागतको अधिकतम ७५% अनुदान सहयोग।	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
११७.	महामारीजन्य पशुपन्ध्री रोग नियन्त्रण कार्यक्रम (आकस्मिक उपचारमा प्रयोग हुने पशुजन्य औषधी तथा सामग्रीहरू खरिद तथा व्यवस्थापन)	- आवश्यक औषधी, उपकरण खरिद तथा वितरण, - पशुपन्ध्री तथा मत्स्यको उपचार सेवा, - सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन।	- विपद/आकस्मिक रोग वा संक्रमणबाट प्रकोप फैलिइ विरामी वा मृत्यु भएमा वा रोग फैलन सक्ने सम्भावना देखी सरकारी कार्यालयबाट जानकारी प्राप्त भएमा आकस्मिक रूपमा पशुपन्ध्री तथा मत्स्य उपचार सेवा कार्यालयले सञ्चालन गर्ने। - कुनै स्थानीय तहमा महामारीजन्य रोग फैलिइ उपचार तथा रोकथामको लागि अनुरोध भइ आएमा आकस्मिक रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने।	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	
११८.	व्यावसायिक मत्स्य पालन	तालिम संचालन तथा वस्तुगत	कम्तिमा ३ दिने तालिम संचालन गर्ने	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत	

२०८३/०६/१९

२०८३/०६/१९
महाराष्ट्र प्रमुख

२०८३/०६/१९
महाराष्ट्र प्रमुख

२०८३/०६/१९३
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरु	मापदण्ड	खर्चको सीमा
	तालिम वस्तुगत सेवा टेवा सहित		सहयोग	गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
११९.	PEARLS तथा MCI विधिका आधारमा सहकारी संस्थाहरुको सहभागितामूलक वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन कार्यक्रम	मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयका तालिम प्राप्त कर्मचारीहरु मार्फत प्रदेश सरकारको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरुको अनुसूची २८ बमोजिमको सूचकका आधारमा वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने।	प्रदेश सरकारको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरुको अनुसूची २८ बमोजिमको सूचकका आधारमा वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने।	- कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। - PEARLS तथा MCI विधिबाट सहकारी संस्थाको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्दा खटिने कार्यरत कर्मचारी एवं सहकारी विज्ञहरुका लागि दै.भ.भ. र इन्धन खर्च। - कार्यालयले आवश्यकता अनुसार आन्तरिक/ बाह्य विज्ञ/ सहकारी विज्ञ मार्फत सहकारी संस्थाहरुको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा परिचालन गर्न सक्ने। - कार्यरत बाहेको विज्ञको हकमा अधिकृतस्तरको दै.भ.भ. उपलब्ध गर्ने सकिने।
१२०.	सहकारी संघ/संस्थाको सघन अनुगमन	सघन अनुगमनको लागि सम्बन्धित कार्यालयले टोली गठन गरी सहकारी संघ/संस्थाहरुको सघन अनुगमन गर्ने वा गराउने, प्रतिवेदन तयारी।	प्रदेश सरकारको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरु मध्ये, ५ करोडभन्दा बढी वासलात भएको, वा - एक हजार जना भन्दा बढी शेयर सदस्य सङ्ख्या रहेको, वा	कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

२०८३/०६/१९३

५९

महाराखा प्रमुख

२०८३/०६/१९३
मन्त्री

संख्या: १६२३/०६१९३
मन्त्री

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
			- PEARLS विश्लेषणका ५ वटा वा सो भन्दा बढी सूचकमा पुरा अंक प्राप्त नगरेका वा - मन्त्रालय र सहकारी दर्ता अधिकारीको कार्यालयबाट नियमित अनुगमन गरी सघन अनुगमनको लागी सिफारिस गरेका वा PEARLS तथा MCI विधिबाट सहकारी संस्थाको मुल्याङ्कन गर्दा मुल्याङ्कनकर्ताले सघन अनुगमनको लागी सिफारिस गरेका वा - प्रचलित कानून बमोजिम नियामक निकायमा नियमित प्रतिवेदन पेश नगरेका सहकारीहरू। - सहकारी संस्थाको सघन अनुगमन मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिमको जाँचसूची (चेकलिस्ट) अनुसार हुनेछ।	
१२९.	सहकारी मार्फत कृषि प्रबर्द्धन कार्यक्रम	सहकारी संघ/संस्थाहरू मार्फत कृषि/पशुपन्छी जन्य उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण सँग सम्बन्धित प्रविधिमा आधारित मेसिन, औजार, उपकरण, सामग्रीमा सहयोग।	- सहकारी संघ/संस्थाहरूले कार्योजना सहितको प्रस्ताव कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने - सहकारी संघ/संस्थाले नयाँ व्यवसाय आफैले सञ्चालन गर्नुपर्ने वा सञ्चालन गर्दै आएको व्यवसाय भएमा व्यवसाय वा प्रविधि विस्तार सँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू थप गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने, - दर्ता भएको मितिले २ वर्ष पुगेका बचत तथा ऋण बाहेकका सहकारी	सहकारी संघ/संस्थाले पेश गरेको प्रस्तावको कूल रकमको ५० प्रतिशत वा अधिकतम पाँच लाख सम्ममा जुन कम हुन आउँछ सो रकम प्रदान गरिने।

१६/१०/२०७३
निर्णायक

२०७३/०६/१३
महाराष्ट्र

१६/१०/२०७३
मन्त्री

सहकारी
२०८३/०६/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	मापदण्ड	खर्चको सीमा
			संघ/संस्थाहरू हुनुपर्ने, • कानूनी रुपमा समस्या नभएका वा कालो सूचीमा नरहेको सहकारी संघ/संस्था हुनुपर्ने, • संस्थाको उद्देश्य र कार्यक्षेत्र प्रस्तावित आयोजनासंग मेल खाएको हुनुपर्ने । • दुईलाख भन्दा कम लागतको प्रस्ताव पेश गर्न पाईने छैन,	
१२२.	सहकारी मार्फत पशुपन्ध्री तथा मत्स्य प्रबर्द्धन कार्यक्रम	• सहकारी संघ/संस्थाहरू मार्फत पशुपन्ध्री तथा मत्स्य प्रबर्द्धन कार्यक्रम हुने गरि पशुपन्ध्रीजन्य उत्पादन, प्रशोधन, पशु स्वास्थ्य, नश्व सुधार, बजारीकरण क्षमता विकास, मेशिनरी उपकरण सामग्रीमा सहयोग ।	• दुधको हकमा: पहाडमा दैनिक कम्तिमा ३०० लिटर र तराइमा १५०० लिटर कारोबार गरेको हुनुपर्ने • मासुको हकमा: वार्षिक कम्तिमा ३०० बोका/खसि र १०० वंगुर, ५० वटा राँगा भैंसी कारोबार गर्ने • माछाको हकमा: वार्षिक कम्तिमा १०० मे.टन. कारोबार गरेको। • कानूनी रुपमा समस्या ग्रस्त नभएका वा कालो सूचीमा नरहेको सहकारी संघ/संस्था हुनुपर्ने,	विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रहि अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान प्रवाह गरिने ।

२०८३/०६/१३
२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

८. प्रस्ताव मागः (१) कार्यालयले दफा ७ मा व्यवस्थापन बमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा स्वीकृत बजेट/ कार्यक्रमको अधिनमा रहि कार्यालयले लागत अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने भनि उल्लेख भएका कार्यक्रमहरूको हकमा सम्बन्धित प्राविधिकबाट लागत अनुमान तयार गरी कार्यालय प्रमुखले स्वीकृत गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र लाभग्राही मार्फत सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको हकमा प्रस्ताव आह्वानको सूचना प्रकाशन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ। सूचना प्रवाह गर्दा सम्बन्धित सरोकारवाला र लक्षित समुदायको पहुँचमा सुनिश्चितता गर्नको लागि जिल्लास्थित सबै स्थानीयतहहरूलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने भएमा अनुसूची २२ अनुसारको कम्तीमा १५ दिनको सूचना कार्यालयको वेबसाइट/पत्रिका/सामाजिक सञ्जाल/स्थानीय एफ.एम.बाट प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्नेछ।

(४) भौतिक पूर्वाधारको हकमा प्रस्ताव पेश गर्दाका वखत प्रचलित दररेट सहितको लागत अनुमान पेश गर्नु पर्नेछ।

९. प्रस्ताव पेशः दफा ८ (१) बमोजिमका सूचना अनुसार दफा ७ मा उल्लिखित कार्यक्रमहरूमा आवेदकले कार्यालयमा अनुसूची-२३ बमोजिमको निवेदनको ढाँचा र कृषि तर्फ अनुसूची-२४ बमोजिमको कार्ययोजनाको ढाँचा, पशुपन्छी तर्फ अनुसूची-२५ र सहकारी तर्फ अनुसूची-२६ बमोजिमको कार्ययोजनाको ढाँचामा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ।

१०. प्रस्ताव मूल्याङ्कन र सिफारिसः (१) कार्यालयमा प्राप्त प्रस्तावमा संलग्न कागजातहरूको अध्ययन एव मूल्याङ्कन गरी प्रारम्भिक छनोट गरिनेछ।

(२) प्रारम्भिक छनोट भएका प्रस्तावहरूको स्थलगत प्रमाणीकरण गर्नको लागि कार्यालयले आवश्यकता अनुसार कार्यदल बनाई कर्मचारी खटाउन सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कार्यदलले स्थलगत प्रमाणीकरण सहित अनुसूची-२७ बमोजिम प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारमा प्राथमिकता क्रम तयार गरी दफा १४ बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति समक्ष स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नुपर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम सिफारिस भई आएका प्रस्तावहरू उचित लागेमा पेश भए बमोजिम छनोट स्वीकृत गर्ने। सिफारिस भई आएका कुनै प्रस्ताव उपर पुनरावलोकन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएमा कार्यदललाई पुनर्मूल्याङ्कनका लागि फिर्ता पठाउन सक्नेछ। कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिबाट स्वीकृत भएका प्रस्तावहरूको प्राथमिकता क्रम कायम गरी वैकल्पिक प्रस्तावहरू समेत समावेश सूची तयार गर्नुपर्नेछ।

११. सम्झौता प्रक्रियाः (१) छनोट भएका आवेदकलाई कम्तीमा ७ दिनको म्याद दिई सम्झौताको लागि सूचना दिनुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौताका लागि आह्वान गरिएका आवेदकले पेश गरेको क्रियाकलाप र कार्ययोजना कार्यालयले छलफलका आधारमा आवश्यक संशोधन सहित अनुसूची-२९ बमोजिम ढाँचामा सम्झौता गरी अनुसूची-३० बमोजिमको स्वःघोषणा पत्रमा हस्ताक्षर गराएर सम्बन्धित आवेदकलाई कायदेशि दिनुपर्नेछ।

(३) छनोट भएका आवेदक तोकिएको म्याद भित्र सम्झौता गर्न नआएमा कार्यालयले तयार गरेको प्राथमिकता क्रमका आधारमा वैकल्पिक आवेदकसँग सम्झौता गर्न सक्नेछ।

(४) छनोट भएका आवेदक संग सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस माग गर्नुपर्नेछ।

(५) उक्त वैकल्पिक सूचीबाट समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संभव नभएमा पुनः सूचना गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

2073/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

समिति सम्बन्धी व्यवस्था

१२. निर्देशक समिति: (१) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक मार्गदर्शन तथा सहजीकरणका लागि मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति गठन हुनेछ,-

(क)	मन्त्री	मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रतिनिधि	प्रदेश योजना आयोगको सदस्य (कृषि क्षेत्र हेर्ने)	सदस्य
(ग)	सचिव	मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	प्रमुख	कृषि विकास निर्देशनालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	सदस्य
(च)	प्रमुख	योजना तथा अनुगमन महाशाखा	सदस्य सचिव

(२) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ र कुनै विज्ञ वा पदाधिकारी तथा मन्त्रालयको महाशाखा प्रमुखहरूलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठित निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देखापरेका समस्या समाधानका नीतिगत रूपमा सहजीकरण गर्ने, बाधा अड्काउ फुकाउने
- (ख) कार्यक्रमको अनुगमन गरी सहजीकरण तथा पृष्ठपोषण गर्ने,
- (ग) प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालालाई आवश्यक निर्देशन दिने।

१३. कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति: (१) मन्त्रालय स्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि देहाय बमोजिमको व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ :-

(क)	सचिव	मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	प्रमुख	सबै महाशाखा, मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(घ)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(ङ)	अधिकृत	कानून अधिकृत	सदस्य
(च)	प्रमुख	योजना तथा जनशक्ति शाखा	सदस्य
(छ)	प्रमुख	कार्यक्रमसँग सम्बन्धित शाखा	सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (ख) कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गरी निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्ने र सार्वजनिक गर्ने,
- (ग) कार्यालयलाई कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धमा आवश्यक सहजीकरण, पृष्ठपोषण र निर्देशन दिने।

१४. कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति: (१) कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन गर्न देहाय बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति रहनेछ :-

(क) कृषि विकास निर्देशनालय/पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय/सहकारी दर्ता अधिकारीको कार्यालय/सहकारी प्रशिक्षालयमा रहने समिति:

(क) प्रमुख सम्बन्धित निर्देशनालय/कार्यालय/प्रशिक्षालय संयोजक

2073/06/193

2073/06/193

2073/06/193

Handwritten signature
2073/06/92
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(ख)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कार्यक्रम कार्यान्वयन जिम्मेवारी रहेको शाखा	
(ग)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि	कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(ङ)	प्रमुख/तोकिएको कर्मचारी	योजना शाखा वा प्रमुखले तोकेको शाखा	सदस्य सचिव

(ख) जिल्लास्थित कार्यालयमा रहने समिति:

(क)	प्रमुख	सम्बन्धित कार्यालय	संयोजक
(ख)	प्रमुख/प्रतिनिधि	कार्यक्रम कार्यान्वयन जिम्मेवारी रहेको शाखा	सदस्य
(ग)	प्रमुख	आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि	कोष तथा लेखा हेर्ने कार्यालय	सदस्य
(ङ)	कर्मचारी प्रतिनिधि	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	सदस्य
(च)	प्रमुख/तोकिएको कर्मचारी	योजना शाखा वा प्रमुखले तोकेको शाखा	सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) मूल्याङ्कन भई सिफारिस भएका प्रस्तावहरू स्वीकृत गर्ने,
- (ख) सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने,
- (ग) प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवालासँग समन्वय गर्ने र पृष्ठपोषण गर्ने,
- (घ) कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा कुनै द्विविधा आई परेमा समाधानका लागि समाधानको उपायको प्रस्ताव राखि सम्बन्धित निर्देशनालय/मन्त्रालयमा पेश गर्ने।

Handwritten signature
2073/06/92

Handwritten signature
2073/06/92

Handwritten signature
2073/06/92
प्रदेश सचिव

महाशाखा प्रमुख

भुक्तानी प्रक्रिया तथा लेखा परीक्षण

[Signature]
२०८३/०६/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१५. भुक्तानी प्रक्रिया: १) कार्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा खरिद सम्बन्धी प्रक्रिया प्रचलित कानून बमोजिम गर्नुपर्नेछ।

(२) अनुदानग्राहीले स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम नियमानुसार खरिद सम्बन्धी कार्य सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।

(३) अनुदानग्राहीले सम्झौतामा भएको कार्ययोजना अनुसार सकल बिल भरपाई र कार्य प्रगति विवरण समेत संलग्न राखी भुक्तानी माग गर्नुपर्नेछ।

(४) भुक्तानी माग भएपछि कार्यालयले कार्य प्रगतिको अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि बढीमा दुई किस्तामा अनुदानग्राहीको बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गर्नेछ। पूर्वाधार निर्माण जस्ता पूँजीगत अनुदान खर्चमा नियमानुसार कन्टेन्जेन्सी कट्टा गर्न सकिनेछ।

(५) रकम भुक्तानी गर्दा कामको वित्तीय तथा भौतिक प्रगति विवरण सहितको प्रतिवेदन, सम्बन्धित प्राविधिकको निरीक्षण प्रतिवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, कार्यालयमा पेश भएका वील भरपाई, सार्वजनिक सुनुवाईको अभिलेखको प्रतिलिपी, कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी तस्वीर लगायतका कागजातहरू पेश भए पश्चात विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही कार्यालयले नियमानुसार भुक्तानी गर्नुपर्नेछ।

(६) एक लाख भन्दा बढी लगानी भएका कार्यक्रमको हकमा आयोजना विवरण सहितको होर्डिङ्ग बोर्ड अनिवार्य रूपमा राख्नु पर्नेछ।

(७) अनुदानग्राहीको आफ्नो घरमा उपलब्ध भई प्रयोग गरेको सामग्री र पारिवारिक श्रमको हकमा अनुदान रकम उपलब्ध गराइने छैन।

(८) विदेशबाट बीउ विजन/बिरुवा/नश्ल/वीर्य/भुरा आयात गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित विज्ञहरू सहितको प्राविधिक टोली गठन गरी उक्त टोलीले सिफारिस गरेको प्राविधिक मापदण्ड बमोजिम आयात गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

१६. लेखा तथा लेखापरीक्षण: (१) कार्यक्रमको लेखा सम्बन्धित कार्यालयले राख्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको लेखाको आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यालयको हुनेछ।

[Signature]
२०८३/०६/१३

[Signature]
२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

[Signature]
२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

विविध

2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१७. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: (१) यस कार्यविधि अनुसार सञ्चालित कार्यक्रम पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा भए नभएको सम्बन्धमा मन्त्रालय/निर्देशनालय/सम्बन्धित कार्यालयले आवश्यकता अनुसार अनुगमन गर्न सक्नेछ। (२) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्राविधिकले अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने/ गराउने (३) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको नियमित तथा त्रैमासिक रूपमा अनुगमन गर्ने/ गराउने र कार्यक्रमहरूको उद्देश्य अनुरूप कार्यक्रम भए नभएको प्राविधिक प्रतिवेदन पेश गर्ने/ गराउने।

१८. जवाफदेहीता तथा जिम्मेवारी: (१) कार्यक्रम खर्चको समष्टिगत जवाफदेहिता तथा जिम्मेवारी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

(२) अनुदान रकम खर्च गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित अनुदानग्राही जिम्मेवार हुनेछ।

(३) अनुदानग्राहीले कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम अनुदान रकमको पूर्ण सदुपयोग एवं उपलब्धि लिने गरी दिगो रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। आवश्यक ठानेमा कार्यालयले आचारसंहिता बनाई लागु गराउनेछ।

१९. अन्य: कार्यक्रमहरूको सञ्चालन: (१) जैविक सुरक्षालाई ध्यान दिई वातावरण मैत्री रूपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(२) सञ्चालन गरिने तालिम, गोष्ठी, समन्वय बैठक, मेला दिवस जस्ता कार्यक्रमको पृष्ठपोषण सहितको प्रतिवेदन एक तह माथिको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) पशुपन्छीको जातीय र नश्ल सुधारको लागि प्रयोग गरिने उच्च नश्लको बीउका लागि निजी क्षेत्रमा प्रयोग गरिएका विभिन्न प्रजनन स्रोत केन्द्रहरू (गाई, भैँसी, बाख्रा, भेडा, बजुर, माछा र पन्छीहरू) ले सम्बन्धित विषयको प्रजनन विज्ञबाट प्रजनन योजना बनाई सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिसमा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयमा अभिलेखीकरण गर्नुपर्नेछ।

(४) स्थायी संरचना निर्माण गर्दा एकरूपता कायम गर्न र लागत प्रभावकारी बनाउन लागत अनुमान अनुसार निर्माण गर्नु पर्नेछ।

(५) अनुदानग्राही/लाभग्राहीले अनुदानबाट स्थापना गरिएका संरचनाको मर्मत सम्भार लगायत सञ्चालन कार्यका लागि स्वयम् अनुदानग्राही/लाभग्राही जवाफदेही हुनेछ।

(६) यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आर्थिक तथा वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी प्रचलित कानूनहरू: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली, भ्रमण खर्च नियमावली, विनियोजन ऐन, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, प्रदेश वित्त व्यवस्थापन ऐन र सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन निर्देशिकाको समेत पालना गर्नुपर्नेछ।

२०. सेवा सुविधाबाट वञ्चित गर्न सकिने: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यस कार्यविधि बमोजिम उपलब्ध गराइने अनुदान दुरुपयोग, हिनामिना वा अन्य क्षेत्रमा प्रयोग गरेको प्रमाणित हुन आएमा कार्यालयले प्रचलित कानूनले तोके बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाउनेछ।

२१. संशोधन: मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार यो कार्यविधि संशोधन गर्न सक्नेछ।

२२. बाधा अड्काउ फुकाउ: यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सञ्चालनका क्रममा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउ गर्न सक्नेछ।

२३. खारेजी र बचाउ: (१) कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ खारेज गरिएको छ।

2023/06/19

2023/06/19

2023/06/19
प्रदेश सचिव

Signature
2023/06/193
महोत्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१
(दफा ७ उपदफा १ (७५ र ८६) सँग सम्बन्धित)
भ्याक्सिनेटर परिचालन र खोरेत रोग मुक्त जिल्ला अभियान
लुम्बिनी प्रदेश सरकार

..... मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय

..... कार्यालय.....

खोरेत रोग उन्मूलन अभियान कार्यक्रम

खोरेत खोप विवरण

आ.व.

स्थानीय तह.....स्थानीय तह कोड ...जिल्ला.....जिल्ला कोड...भ्याक्सिनेसन अवधि.....देखी.....सम्म

क्र. स.	कृषकको नाम र थर	ठेगाना	भएको पशु संख्या					खोप गरीएको पशु संख्या					क्रियत
		बडा नं.	गाइ जाति	भैसी जाति	बाख्रा जाति	बजुर जाति	जम्मा	गाइ जाति	भैसी जाति	बाख्रा जाति	बजुर जाति	जम्मा	
टोली प्रमुखको नाम:													
दस्तखत:			भ्याक्सिनेटरको नाम					दस्तखत					
भ्याक्सिनेसन गरेको व्याहोरा ठिक साँचो हो भनी प्रमाणित गर्ने													
स्थानीय तह/बडाको प्रतिनिधिको:													
नाम:													
पद:													
दस्तखत:													

नोट:- ६ महिनाभन्दा कम उमेरका गाई र भैसी जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-६ हप्ता भन्दा कम उमेरका बजुर जातिहरूलाई भ्याक्सिनेसन गर्नु पर्दैन।

-पशुहरूको भ्याक्सिनेसन नगरेतापनि प्रति फार्ममा भएका पशुहरूको संख्या उल्लेख गर्ने।

Signature
2023/06/192

Signature
2023/06/193

Signature
2023/06/193
प्रदेश सचिव

महाशाखा प्रमुख

भ्याक्सिनेसन अवधि.....देखि.....सम्म

नोट:- ६ महिनाभन्दा कम उमेरका गाई र भैसी जातिहरूलाई भ्याक्सिनेशन गर्नु पर्दैन ।
-६ हप्ता भन्दा कम उमेरका बङ्गुर जातिहरूलाई भ्याक्सिनेशन गर्नु पर्दैन ।
-पशुहरूको भ्याक्सिनेशन नगरेतापनि प्रति फार्ममा भएका पशुहरूको संख्या उल्लेख गर्ने ।

2023/06/13

~~2023/06/19~~
2023/06/19
प्रदेश सचिव

35

अनुसूची-३

(दफा ७ उपदफा १ (७५ र ८६) सँग सम्बन्धित)
भ्याक्सिनेटर परिचालन र खोरित रोगमुक्त जिल्ला अभियान

2023/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

किसान/कृषि फार्म नाम ..... किसान-परिचय पत्र न. ....
(*)
सम्पर्क व्यक्तिको ..... सम्पर्क व्यक्तिको .....
मोबाइल न. (*) ..... ईमेल आईडी .....
.....
सम्पर्क व्यक्तिको ठेगाना जिल्ला:..... गा.पा./न.पा-..... वार्ड
(*) नं. .... टोल .....
फार्मको ठेगाना (*) जिल्ला:..... गा.पा./न.पा-..... वार्ड
नं. .... टोल .....
आर्थिक वर्ष: ..... सर्वेक्षण मिति: .....
अर्को खोप: छ महिना पछि ..... बाह्र महिना पछि .....

पशु को सूची [नोट: यदि त्यहाँ कुनै पशुको ट्याग नम्बर छैन भने शून्य (Zero) [0] राख्नुहोस्]

(१) गाई: ..... कुल संख्या	(२) साँढे: ..... कुल संख्या	(३) बाच्छा: ..... कुल संख्या	(४) बाच्छी: ..... कुल संख्या
(५) भैसी: ..... कुल संख्या	(६) राँगो: ..... कुल संख्या	(७) पाडा: ..... कुल संख्या	(८) पाडी: ..... कुल संख्या
(९) बाख्रा: ..... कुल संख्या	(१०) खसी/बोका: ..... कुल संख्या	(११) भेडी: ..... कुल संख्या	(१२) थुमा/खसी ..... कुल संख्या
(१३) भुनी: ..... कुल संख्या	(१४) वीर/खसी: ..... कुल संख्या	(१५) अन्य: ..... कुल संख्या	(१६) ..... कुल संख्या

2023/06/193

2023/06/193

2023/06/193
प्रदेश सचिव

महाशाखा प्रमुख

 २०८३/०६/१२
 मन्त्री
 कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं	माथिको सूचीबाट पशु को नम्बर लेख्ने	स्थानीय जातको पशु				उन्नत जात जातको पशु			
		ट्याग नम्बर	उमेर (वर्ष)	खोप लगाएको	खोप नभएको	ट्याग नम्बर	उमेर	खोप लगाएको	खोप नभएको
१	(१) गाई	*****		☒	☒				
२	(५)								
३									
४									
५									

एंटीबाँडी जाँच को लागि पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर

.....

कार्यालयको नाम (*) ..... भ्याक्सिनेटरको नाम, थर .....
(*)

भ्याक्सिनेटरको ..... हस्ताक्षर: .....
मोबाइल न. ....

.....
.....

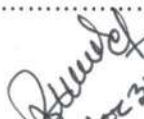
किसानको लागि यो पर्ची

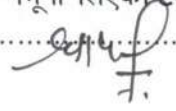
आर्थिक वर्ष:..... सर्वेक्षण मिति:..... अर्को खोप: छ महिना पछि
.....बाह्र महिना पछि .....

पशुको विवरण	कुल सख्या	खोप लगाएको	खोप नलगाएको	पशुको विवरण	कुल	खोप लगाएको	खोप नलगाएको	कैफियत
गाई				बाख्रा				
साँढे				खसी/बोका				
बाच्छा				भेडी				
बाच्छी				थुमा/खसी				
भैसी				भूनी				
राँगो				वीर				
पाडा				.....				
पाडी				.....				

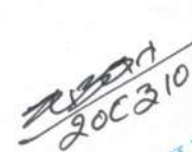
एंटीबाँडी जाँच को लागि पशुको रगत नमूना लिएको ट्याग नम्बर

.....

 २०८३/०६/१२

 ७०

२०८३/०६/१३

 २०८३/०६/१३
 प्रदेश सचिव

Handwritten signature
2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कार्यालयको नाम (*) .....

डिजिटल कोड नम्बर:

किसान / कृषि फार्म नाम (*) .....

सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल न. (*) .....

फार्मको ठेगाना (*)

जिल्ला: ..... गा.पा./न.पा- ..... वार्ड नं. ....
टोल .....

भ्याक्सनेटरको नाम, थर (*) .....

भ्याक्सनेटरको मोबाइल न. (*):
.....

हस्ताक्षर: .....

कैफियत:

Handwritten signature
2023/06/19

Handwritten signature
2023/06/19

महाशाखा प्रमुख

Handwritten signature
2023/06/19
प्रदेश सचिव

अनुसूची-४

(दफा ७ उपदफा १ (७३ र ७५) सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामरीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान

NSP ELISA को लागि नमूना पठाउदा भर्नु पर्ने विवरण

- रगत संकलन गरीएको क्षेत्र
  - ❖ जिल्ला कोड
  - ❖ महानगरपालिका/उपमहानगरपालिका/नगरपालिका /गाउँपालिका कोड
  - ❖ वडा नं .
  - ❖ स्थानको नाम
- रगतको नमूना लिइएको फार्म तथा धनिको विवरण
  - ❖ नाम
  - ❖ ठेगाना
  - ❖ सम्पर्क नम्बर
- फार्म तथा घरमा रहेका जम्मा पशुको विवरण
  - ❖ संख्या
  - ❖ जात
  - ❖ उमेर
- रगत लिइएको जनावरको विवरण
  - ❖ जनावरको जात
  - ❖ उमेर
  - ❖ लिंग
- ❖ उत्पादन प्रयोजन
  - ❖ दूध
  - ❖ मासु
  - ❖ श्रम(गोरु)
- उत्पादन अवस्था
  - ❖ दूध दिने
  - ❖ थारो
  - ❖ गर्भवती

2073/06/193

2073/06/193

महाशाखा प्रमुख

2073/06/193
प्रदेश सचिव

2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-५

(दफा ७ उपदफा १ (७३ र ७५) सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामरीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान

Clinical Examination and Sample Submission Form for FMD

Farmer's Name : Latitude: Longitude:
Address: State: District: Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality:
Ward: Place: Farm/Household/Market
Population at Risk

Animal in Farm			Sick animals			Dead Animals			Remarks	
	Young	Adult	Total	Young	Adult	Total	Young	Adult	Total	
Cattle										
Buffalo										
Goat										
Sheep										
Pigs										

Population Sampled

Animal ID	Species	Age	Vaccination Date	FMD Lesions? Y/N	Age of Lesions(days)	Temp	Sample D (to be written on tube)	Nature of sample (blood, vesicular fluid, epithelium)	Comments

Clinical History:

* Young animal if less than 1 year old

** Coding with date of sample collection and Coding as per Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality coding Guidelines.

Collected by :

Date:

2023/06/19

2023/06/19

महाशाखा प्रमुख

Approved by:

Date:

2023/06/19
प्रदेश सचिव

[Signature]
2073/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-६

(दफा ७ उपदफा १ (७३ र ७५) सँग सम्बन्धित)

भ्याक्सिनेटर परिचालन र पशुपन्छीजन्य संक्रामक र महामरीजन्य रोग नियन्त्रण अभियान

खोरेत रोग परीक्षणको लागि नमूना संकलन

रोग देखा परेको अवस्थामा:

- मुखमा भएको पानी फोकाको पाप्रा(इपिथेलियम)
- मुखमा भएको पानी फोका भित्रको पानी
- रगत(सिरम)
- रोग देखा परेको ७ दिन पछि रोग यकिन गर्नको लागि रगत (सिरम)

[Signature]
2073/06/19

[Signature]
2073/06/19

[Signature]
2073/06/19
प्रदेश सचिव

महाशाखा प्रमुख

अनुसूची-७

(दफा ७ उपदफा १ (७६) सँग सम्बन्धित)
खोप कार्यक्रम गर्न आवश्यक सामग्रीहरू

2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. कटन
  २. गज
  ३. सिरिन्ज र निडिल, अटोमेटिक सिरिन्ज, थर्मोमिटर
  ४. स्प्रिट
  ५. कुल बक्स/ आईस
  ६. स्टेशनरीका सामग्रीहरू
  ७. खोप लगाइसकेको पशु पहिचान गर्ने सामग्री
  ८. खोप विवरण र खोप सारांश विवरण फारामहरू
  ९. ग्लोब्स, गम्बुट, टर्च लाईट, एप्रोन, मास्क, साबुन, झोला, तौलिया आदी।
- सर्भिलेन्स कार्यक्रम गर्न आवश्यक सामग्रीहरू

१. कटन
२. गज
३. सिरिन्ज र निडिल, थर्मोमिटर
४. भ्याकुटेनर, भ्याकुटेनर निडिल, EDTA Tube, Serum Tube, Serum Vial, आदि।
५. Microtube stand, Micro pipette, Titre Plate, Test tube Stand, आदि।
६. स्प्रिट
७. कुल बक्स/ आईस
८. स्टेशनरीका सामग्रीहरू
९. खोप विवरण र खोप सारांश विवरण फारामहरू
१०. ग्लोब्स, गम्बुट, टर्च लाईट, एप्रोन, मास्क, साबुन, झोला, तौलिया आदि।

2023/06/19

2023/06/19

महाराखा प्रमुख

2023/06/19
प्रदेश सचिव

20 ८३/१०६/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

भेटेरिनरी निरीक्षकले पहिलो पटक भेटेरिनरी औषधी पसल निरीक्षणको फाराम

१. औषधी पसलको नाम र ठेगाना:
२. औषधी पसलको नाम (बोर्डमा लेखेको) इजाजतपत्रको नाम मिले/नमिलेको:
३. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:
- इजाजतपत्र दर्ता नम्बर र मिति: म्याद समाप्त हुने मिति:
४. औषधी पसल धनीको नाम, थर:
५. धनीको शैक्षिक योग्यता: औषधी बिक्री सम्बन्धी तालिम:
६. औषधी बिक्री गर्न सहयोग गर्नेको:
नाम/थर: शैक्षिक योग्यता: तालिम:
७. विषादि र भेटेरिनरी औषधी एउटै पसलमा राखे/नराखेको:
८. म्याद नाघेको औषधी बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:
९. म्याद नाघेको औषधी पाईएको भए के के भेटिएको? त्यसको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१०. पशु औषधी वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्ति बाट मात्र पसल दर्ता भएको पसल बाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:
११. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भए/नभएको
१२. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भेटिएको भए के के भेटिएको? तिनीहरूको नाम, कम्पोजिसन, परिमाण र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१३. म्याद नाघेको औषधी अलग राख्ने तरिका बारे जानकारी भए/नभएको:
१४. यदि यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखी Settlement को लागि कारवाही गरेको प्रमाण भए/नभएको:
१५. औषधी पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको:
१६. यदि खोप, जैविक पदार्थ राखेको भए के के खोप, जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?
१७. रेफ्रिजेरेटर सञ्चालन समय:
१८. जेनेरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्थापन भए/नभएको (भएको अवस्थामा विवरण उल्लेख)
१९. म्याद नाघेको खोप वा जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको:
२०. म्याद नाघेको औषधी, खोप वा जैविक पदार्थ भेटिएको भए सो को लागि गरीएको कारवाही:
२१. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्री कर्ता लाई दिएको सुझावहरु:
२२. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नाम थर:

दस्तखत:

20 ८३/१०६/१३

मिति
20 ८३/१०६/१३

20 ८३/१०६/१३
प्रदेश सचिव

महाशाखा प्रमुख

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

2023/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

एकपटक निरीक्षण गरी सकेको भेटेरिनरी औषधी पसल निरीक्षणको फाराम

१. औषधी पसलको नाम र ठेगाना:
२. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:
३. इजाजत पत्र दर्ता नम्बर र मिति
४. दर्ता मिति:
५. म्याद समाप्त हुने मिति:
६. पशु औषधी वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्तिबाट मात्र पसल दर्ता भएको पसलबाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:
७. विषादि र भेटेरिनरी औषधी एउटै पसलमा राखे/नराखेको:
८. म्याद नाघेको औषधी बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:
९. म्याद नाघेको औषधी पाईएको भए सोको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१०. नियमानुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भए/नभएको:
११. नियमानुसार दर्ता नभएको औषधी पसलमा भेटिएमा सोको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना:
१२. म्याद नाघेको औषधी अलग राखेतारिका बारे जानकारी भए/नभएको
१३. यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखी नष्ट गर्न कारवाही गरेको प्रमाण:
१४. औषधी पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको
१५. यदि खोप वा जैविक पदार्थ राखेको भए केके खोप वा जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?
१६. रेफ्रिजेरेटर सञ्चालन समय:
१७. जेनरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्थापन भए नभएको (भएको विवरण उल्लेख गर्ने)
१८. म्याद नाघेको खोप, जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको: (भेटिएको विवरण उल्लेख गर्ने)
१९. म्याद नाघेको औषधी, खोप वा जैविक पदार्थ भेटिएको भए सोको लागि गरीएको कारवाही:
२०. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्री कर्तालाई दिएको सुझावहरु:
२१. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

भेटेरिनरीनिरीक्षकको

नाम थर:

2023/06/193

मिति:
2023/06/193

महाशाखा प्रमुख

2023/06/193
प्रदेश सचिव

(दफा ७ उपदफा १ (द२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यावसायिक माउ (Parent) पोल्ट्री ब्रिडिङ्ग फार्म र ह्याचरी निरीक्षणको फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगाना:
२. स्थापना मिति:
३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:
४. फार्मको क्षमता(वर्ग फिट):प्रयोग भएको खाली
५. पोल्ट्रीको जात:
६. आयात गरेको विवरण: भाले संख्या:पोथी संख्या:आयात गरेको देशको नाम:
आयात गरेको फार्मको नाम र ठेगाना:
७. हालको पोल्ट्री विवरण:
उमेर   भाले   पोथी
कुल प्रति हप्ता अण्डा उत्पादन:
क) ०-८ हप्ताको
ख) ९-२० हप्ताको
ग) २१-४८ हप्ताको
घ) ४९-७२ हप्ताको
८. प्रति हप्ता चल्ला उत्पादन संख्या:
९. चल्ला मृत्युदर %
१०. खोप तालिका भए/नभएको
११. कुन कुन खोप लगाएको (रेकर्ड बाट नोट गर्ने)
१२. कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष:
१३. इन्कुवेटरको क्षमता:
१४. वार्षिक अण्डा सेटिङ्ग संख्या:
१५. प्रजनन प्रतिशत (Fertility %)
१६. ह्याचिविलिटी (चल्लाउत्पादन) %
१७. ह्याचरीको क्षमता:
१८. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था
क) बारबन्देज, गेटभए/नभएको
ख) बाहिरी जनावर, चरापंछी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको
ग) गेटमा खुट्टा सफा नि:संक्रमण व्यवस्था गर्ने भए/नभएको
घ) नि:संक्रमण तालिका भए/नभएको
ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चल्ला गाड्ने व्यवस्था भए/नभएको
च) नि:संक्रमण गर्ने तरिका
छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था

2023/06/193

2023/06/193

2023/06/193
प्रदेश सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
२०८३/०६/१३

१९. ह्याचिड अण्डाको स्वस्थता र ढुवानीको व्यवस्था
राम्रो / सन्तोषजनक / वेठिक

२०. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो / ठीकै / नराम्रो

२१. खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धि व्यवस्था

२२. रोग सम्बन्धि विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी र शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या:

ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य कुनै संक्रामक रोगको शंका भए/नभएको

ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए/नभएको
भएको भए अद्यावधिक रेकर्ड राखिएको/नराखिएको

ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे/नगरेको

च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको

छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको

२३. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नामथर:

२०८३/०६/१३

मिति:
२०८३/०६/१३
महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

अनुसूची-११

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

ब्रोइलर पोल्ट्री फार्म निरीक्षणको फाराम

[Signature]
२०८३/०६/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. फार्मको नाम र ठेगाना: २. स्थापना मिति: ३. फर्म धनीको नाम र ठेगाना:

४. फार्मकोक्षमता(वर्गीफिट):

५. पोल्ट्रीको जात:

६. चल्ला किनेको फार्मको नाम:

७. बथानको विवरण संख्या: ०-४हसाको:

५-८ हसाको:

८. चल्लाको मृत्युदर %

९. कुन कुन रोग विरुद्ध खोप लगाएको (रेकर्ड अनुसार नोट गर्ने)

१०. सरदर बिक्री गर्ने तौल (के.जि.)

११. सरदर बिक्री गर्ने उमेर (हप्तामा)

१२. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था

क) बार बन्देज, गेट भए / नभएको

ख) बाहिरी जनावर, चरा पंछी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए र नभएको

ग) गेटमा खुट्टा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) निःसंक्रमण तालिका भए/ नभएको

ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चल्ला गाड्ने व्यवस्था भए/नभएको

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:

छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था

१३. दाना भण्डारण व्यवस्था: राम्रो / ठीकै / नराम्रो

१४ खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था:

१५. रोग सम्बन्धि विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पोल्ट्रीको संख्या:

ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य संक्रामक रोगको शंका भए /नभएको

ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए / नभएको

घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए /नभएको, भएको भए अद्यावधिक रेकर्ड राखिएको/नराखिएको

ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे / नगरेको

च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको

छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको

१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

नामथर

दस्तखत:

मिति:

[Signature]
२०८३/०६/१३

[Signature]
२०८३/०६/१३
महाशाखा प्रमुख

[Signature]
२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

अनुसूची-१२

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यावसायिक लेयर्स पोल्ट्री फार्म निरीक्षण फाराम

2023/06/19/23
मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. फार्मको नाम र ठेगाना:
२. स्थापना मिति:
३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:
४. फार्मको क्षमता(वर्गफिट):
५. पोल्ट्रीको जात:
६. चल्ला किनेको फार्मको नाम:
७. हालको पोल्ट्री विवरण: उमेर   भाले   पोथी
- कुल प्रति हप्ता अण्डा उत्पादन
८. चल्ला मृत्युदर %
९. कुन कुन रोग विरुद्ध खोप लगाएको (रेकर्ड अनुसार नोट गर्ने)
१०. खोप तालिका भए र नभएको.....
- ११ कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष.....
१२. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था
  - क) बार बन्देज, गेट भए / नभएको
  - ख) वाहिरी जनावर, चरापंछी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको
  - ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए / नभएको
  - घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको
  - ङ) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको चल्ला गाडने व्यवस्था भए / नभएको
  - च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:
  - छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था
१३. दाना भण्डारण व्यवस्था   राम्रो   ठीकै   नराम्रो
- १४ खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था
१५. रोग सम्बन्धि विवरण
  - क) निरीक्षणको समयमा रोगी शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या
  - ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा वा अन्य कुनै संक्रामक रोगको शंका भए / नभएको
  - ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए / नभएको
  - घ) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म र ह्याचरीमा साल्मोनेला रोगको अनुगमन प्रणाली भए / नभएको, भएको भए अद्यावधिक रेकर्ड राखिएको / नराखिएको
  - ङ) प्रचलित मापदण्ड बमोजिम नमूना संकलन गरे / नगरेको
  - च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
  - छ) फार्म र ह्याचरीमा प्राइभेट पशु चिकित्सक भए / नभएको
१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको नामथर.....

दस्तखत:

मिति:

2023/06/19/23

2023/06/19/23

2023/06/19/23
प्रदेश सचिव

2073/06/193

मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम
व्यावसायिक बङ्गुर फार्म निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नाम र ठेगाना:

२. स्थापना मिति:

३. फर्मधनीको नाम र ठेगाना:

४. बङ्गुरको जात:

५. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था

क) बार बन्देज, गेट भए / नभएको

ख) वाहिरी जनावर, चरा पंछी भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको

ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए / नभएको

घ) निःसंक्रमण तालिका भए / नभएको

ड) फाहोर फ्याक्ने ढलर मरेको बङ्गुर गाडने व्यवस्था भए / नभएको

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:

छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरूको सरसफाई व्यवस्था

६. रोग सम्बन्धि विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्या: ख) स्वाइन फिभर खोरेत रोगको शंका भए / नभएको

ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए / नभएको घ) नमूना संकलन गरे / नगरेको

च) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको छ) फार्ममा प्राइभेट पशुचिकित्सक भए / नभएको

७. प्रजननको लागि पालिएका बङ्गुर संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition)

क) माउ संख्या:.....

ख) भूनी संख्या:.....

ग) भाले संख्या:.....

घ) पाठापाठी संख्या:.....

८. भैरहेका पूर्वाधारहरूमा बङ्गुर राख्न सकिने संख्या:

क) माउ संख्या:..... ख) भूनी संख्या:..... ग) भाले संख्या:..... घ) पाठापाठी संख्या: .....

९. प्रति माउ प्रति वर्ष व्याउने पटक (Litter Index):

१०. प्रति वेतमा जिवित र मृतजन्मेका पाठा पाठी संख्या:

११. जन्मेका पाठापाठीको औषत तौल (के. जी.):

१२. प्रथम पटक बाली लाग्ने उमेर (दिनमा) तौल (के.जी.)

१३. बाली गए पछि उल्टने प्रतिशत:.....

१४. खोप तथा औषधीको भण्डारण सम्बन्धि व्यवस्था

१५. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए / नभएको:

१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

भेटेरिनरी निरीक्षकको

नामथर

2073/06/192

2073/06/193

मिति:

महाशाखा प्रमुख

2073/06/193
प्रदेश सचिव

अनुसूची-१४

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यवसायिक गाई/भैसी पालन फार्म तथा स्रोत केन्द्र निरीक्षण फाराम

2022/06/19

मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. फार्मको नाम र ठेगाना:
२. स्थापना मिति:
३. संचालकको नाम र ठेगाना:
सम्पर्क नः
४. गाई भैसीको जात:
५. जैविक सुरक्षा संबन्धी व्यवस्था
  - क) बार बन्देज, गेट भए/नभएको
  - ख) बाहिरी जनावर भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको
  - ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको
  - घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको
  - ङ) फाहोर फ्याक्ने ढलर मरेको पाडापाडी गाडने व्यवस्था भए/नभएको
  - च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:
  - छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
६. रोग सम्बन्धी विवरण
  - क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्या:
  - ख) खोरेत रोगको शंका भए/नभएको
  - ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको
  - घ) नमूना संकलन गरे/नगरेको
  - च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
  - छ) फार्ममा प्राइभेट पशु प्राविधिक वा चिकित्सक भए/नभएको
७. दुध उत्पादनको लागि पालिएका गाई/भैसी संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition)
  - क) माउ संख्या:.....
  - ख) पाडापाडी र वाच्छावाच्छी संख्या:.....
  - ग) राँगो तथा साढे संख्या:.....
८. भैरहेका पूर्वाधारहरुमा गाई/भैसी राख्न सकिने संख्या:
  - क) माउ संख्या:.....
  - ख) पाडापाडी र वाच्छावाच्छी संख्या:.....
  - ग) राँगो तथा साढे संख्या:.....
९. प्रति माउ प्रति वर्ष दुध उत्पादन लिटर: जम्मा दैनिक दुध उत्पादन लिटर:
१०. बाली गए पछि उल्टने प्रतिशत:.....
११. प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधानको विवरण:
१२. खोप तथा औषधिको भण्डारण संबन्धी व्यवस्था
१३. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए/नभएको:
१६. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएका कर्मचारी

नामथर

दस्तखतः

मिति:

2022/06/19

2022/06/19

2022/06/19

2073/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यवसायिक भेडा/बाख्रा पालन फार्म तथा स्रोत केन्द्र निरीक्षण फाराम

१. फार्म/स्रोत केन्द्रको नाम र ठेगाना:

२. स्थापना मिति:

३. संचालकको नाम र ठेगाना:

सम्पर्क नं:

४. भेडा/बाख्राको जात:

५. जैविक सुरक्षा संबन्धी व्यवस्था

क) बार वन्देज, गेट भए / नभएको

ख) वाहिरी जनावर भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए / नभएको

ग) गेटमा खुट्टा सफा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको

ड) फाहोर फ्याक्ने ढल र मरेको पशु गाडने व्यवस्था भए / नभएको

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका:

छ) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था

६. रोग सम्बन्धी विवरण

क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्या:

ख) पि.पि.आर लगायतका रोगको शंका भए/नभएको

ग) रोगीलाई छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) नमूना संकलन गरे/नगरेको

च) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागी पठाईएको

छ) फार्ममा प्राइभेट पशु प्राविधिक वा चिकित्सक भए/नभएको

७. पालिएका भेडा/बाख्राको संख्या (वर्षको शुरुमा र वर्षको अन्त्यको Herd Composition)

क) माउ संख्या:.....

ख) पाठापाठी संख्या:.....

ग) थुमा/बोका संख्या:.....

८. भैरहेका पूर्वाधारहरुमा भेडा/बाख्रा राख्न सकिने संख्या:

क) माउ संख्या:.....

ख) पाठापाठी संख्या:.....

ग) थुमा/बोका संख्या:.....

९. बिक्रि योग्य प्रति बोका/खसीको जिवित तौल :

१०. बाली गए पछि उल्टने प्रतिशत:.....

११. आहाराको व्यवस्थापन:

क) आफ्नो खेतवारीबाट क्षेत्रफल.....

ख) भाडामा तथा करारमा लिइ खेति गरिएको

क्षेत्रफल.....

१२. प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधानको विवरण:

१३. खोप तथा औषधिको भण्डारण संबन्धी व्यवस्था

१४. प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए /नभएको:

१५. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको

नामथर

दस्तखत:

मिति:

2073/06/193

2073/06/193

2073/06/193
प्रदेश सचिव

2073/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

व्यवसायिक मत्स्य पालन फार्म निरीक्षण फाराम

१. फार्मको नाम:
२. स्थापना मिति: सम्पर्क नः
३. संचालकको नाम: ठेगाना: जिल्ला: पालिका: वडा नं .
४. उत्पादन पोखरीको संख्या: जलाशय क्षेत्रफल: ..... हे.
५. भुरा स्टकीङ्ग नर्सरी संख्या: जलाशय क्षेत्रफल: .....हे.
६. पानीको स्रोत: क. बोरिङ्ग ख. सिचाई नहर/कुलो ग.आकाशे पानी
७. भुरा खरिद: १ सरकारी मत्स्य फर्म २. निजी मत्स्य ह्याचरी फर्म ३. निजी मत्स्य नर्सरी
८. भुराको नश्ल: क. शुद्ध नश्ल ख. मिक्स ग. अन्य.
९. पालन गरेको माछाको जात: क. सिल्भर कार्प ख. विगहेड कार्प ग. ग्रास कार्प घ. रहु ड. नैनी च. कमन कार्प छ. भाकुर च. टिलापिया छ. पाङ्गास ज. अन्य.
१०. माछाको स्टकिङ्ग संख्या: ...../कठ्ठा
११. पालन पद्धति: क. मिक्स कार्प ख. पाङ्गास ग. कार्प र पाङ्गास घ. कार्प र टिलापिया ड. टिलापिया र पाङ्गास
१२. दानाको प्रयोग: क. उत्रिने पेलेट ख. डुब्ने पेलेट ग. पेलेट मेशिनमा आफैले बनाएको घ. ब्रान, पिना, मकै, भटमास अन्य..... मिसाई बनाईएको घरेलु
१३. दाना दिने पद्धति: क.फिडिङ्ग ट्रे ख. अटोमेटिक फिडिङ्ग मेशिन ग. पोखरीममा फाल्ने
१४. माछा विक्रि: क. होल्डिङ्ग ट्याङ्क ख. हापा ग. अन्य.
१५. उत्पादन विवरण: क. मासिक: ..... मे.ट. ख. अर्ध वार्षिक:.....मे.ट. ग. वार्षिक:..... मे.ट. १६. बजारीकरण:
१७. विक्रि मूल्य: क. थोक: १.सिल्भर/विगहेड:...../के.जी. २. मिक्स:..... के.जी. ख. खुद्रा: १.सिल्भर/विगहेड:...../के.जी. २. मिक्स:..... के.जी.
- १८.माछाको वृद्धि विकास चेकजाँच: छ / छैन
१९. पानीको गुणस्तर चेकजाँच: क.गरेको/नगरेको ख. गरेको: पि.एच./अक्सिजन/ ऐमोनिया/अन्य
२०. रोग विवरण: २१. औषधिको प्रयोग:
२२. प्राविधिक सल्लासुझाव: क. लिने गरेको/नगरेको ख.गरेको: सरकारी प्राविधिक/निजी २३. अभिलेखिकरण: छ/छैन २४. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था
क) बार बन्देज, गेट भए/ नभएको ख) वाहिरी जनावर भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए/ नभएको
ग) गेटमा खुट्टा सफा नि:संक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको
घ) बाह्य परिजिवि नियन्त्रण: माहाजालको लागि डिपिङ्ग ट्याङ्क भएको/ नभएको
ड) मरेको माछा गाडने व्यवस्था भए/ नभएको च) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था
२५. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको नामथर दस्तखत: मिति:

2073/06/193

2073/06/193

2073/06/193
देश सचिव

2073/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम
मत्स्य भुरा स्रोत केन्द्र निरीक्षण फाराम (ह्याचरी/नर्सरी)

१. फार्मको नाम:
२. स्थापना मिति: सम्पर्क नः
३. संचालकको नाम:
- ठेगाना: जिल्ला: पालिका: वडा नं.
४. माउ पोखरीको संख्या: जलाशय क्षेत्रफल: ..... हे.
५. भुरा स्टकीङ्ग नर्सरीको संख्या: जलाशय क्षेत्रफल: .....हे.
६. रेयरिङ्ग पोखरीको संख्या: जलाशय क्षेत्रफल:.....हे.
७. स्पनीङ्ग ट्याङ्क संख्या:
८. ईन्कुवेसन ट्याङ्क संख्या:
९. कन्डिसिनिङ्ग ट्याङ्क संख्या:
१०. ओभरहेड ट्याङ्क क्षमता: ..... लि.
११. पानीको स्रोत: क. बोरिङ्ग ख. सिचाई नहर/कुलो
१२. माउ माछा: क. शुद्ध नश्ल ख. पुरानो माउ
१३. माउ माछाको जात: क. सिल्भर कार्प ख. विगहेड कार्प ग. ग्रास कार्प घ. रहु ड. नैनी च. कमन कार्प छ. पाङ्गास च. टिलापिया छ. अन्य
१४. माउ माछा: क. पोथी संख्या:....., के.जी..... ख. भाले संख्या:....., के.जी.....
१५. माउ माछा स्टकिङ्ग: ...../कठा
१६. ब्रिडिङ्ग हर्मोन:.....
१७. भुरा उत्पादन लाखमा क. ह्याचलिङ्ग:..... ख. फ्राई:..... ग. फिङ्गरलिङ्ग:..... घ. ईयरलिङ्ग:.....
१८. माउ माछामा दानाको प्रयोग: क. उत्रिने पेलेट ख. डुब्ने पेलेट ग. पेलेट मेशिनमा आफैले बनाएको घ. ब्रान, पिना, मकै, भटमास अन्य.....मिसाई बनाईएको घरेलु
१९. दाना दिने पद्धति: क.फिडिङ्ग ट्रे ख. अटोमेटिक फिडिङ्ग मेशिन ग. पोखरीममा फाल्ने
१६. बजारीकरण:
१७. बिक्रि मूल्य ह्याचलिङ्ग लाखमा क.सिल्भर/विगहेड:..... ख.रहु..... ग.नैनी..... घ.ग्रास..... ड.कमन..... च. भाकुर च. अन्य.
१८. बिक्रि मूल्य फ्राई गोटा क.सिल्भर/विगहेड:..... ख.रहु..... ग.नैनी..... घ.ग्रास..... ड.कमन..... च. भाकुर च. अन्य.
१९. बिक्रि मूल्य फिङ्गरलिङ्ग गोटा क.सिल्भर/विगहेड:..... ख.रहु..... ग.नैनी..... घ.ग्रास..... ड.कमन..... च. भाकुर च. अन्य.

2073/06/193

2073/06/193

2073/06/193

मन्त्री १९३
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

२० विक्रि मूल्य इयरलिड गोटा

क.सिल्भर/विगहेड:..... ख.रहु..... ग.नैनी..... घ.ग्रास.....

ड.कमन.....

च. भाकुर च. अन्य

२१.वृद्धि विकास चेकजाँच: छ / छैन

२२. पानीको गुणस्तर चेकजाँच: क.गरेको/नगरेको ख. गरेको: पि.एच./अक्सिजन/ ऐमोनिया/अन्य

२३. रोग विवरण:

२४. औषधिको प्रयोग:

२५. प्राविधिक सल्लासुझाव: क. लिने गरेको/नगरेको ख.गरेको: सरकारी प्राविधिक/निजी

२६. अभिलेखिकरण: छ/छैन

२७. जैविक सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था

क) बार बन्देज, गेट भए/नभएको

ख) बाहिरी जनावर भित्र पस्नबाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको

ग) गेटमा खुट्टा सफा नि:संक्रमण गर्ने व्यवस्था भए/नभएको

घ) बाह्य परिजिवि नियन्त्रण: माहाजालको लागि डिपिङ्ग ट्याङ्क भएको/ नभएको

ड) मरेको माछा गाडने व्यवस्था भए/नभएको

च) आगन्तुक र कर्मचारीहरुको सरसफाई व्यवस्था

२५. निरीक्षणमा दिइएको सुझाव

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको

नामथर

दस्तखत:

मिति:

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

2073/106193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-१८
(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

मासु पसल अनुगमन तथा निरीक्षण फाराम

१. मासु पसलको नाम:
२. ठेगाना:
३. संचालकको नाम र सम्पर्क नं
४. मासु पसलको काउन्टर वा मासु बिक्री गर्ने ठाँउ सिसा र जाली लगाएको छ/छैन।
५. मासु पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल कम्तीमा ६ फिट उचाईसम्म लगाएको छ/छैन।
६. पशु वध गर्ने स्थानमा बाहिरबाट कुनै जनावर, कीरा, फट्याङ्ग्रा र चराचुरुङ्गी पस्न नसक्ने व्यवस्था मिलाईएको छ/छैन।
७. वध गर्ने साना जनावर) खसि, बोका (लाई झुण्डाएर छाला काढ्ने सुविधा भएको/नभएको।
८. मासु सफा गर्न पिउन योग्य पानीको प्रयोग गर्ने व्यवस्था भएको/नभएको।
९. मासु पसलमा धुलो नझर्ने तथा पानी नचुहिने गरि छानाको निर्माण भएको/नभएको।
१०. मासु काट्नको निम्ती प्रयोग गरिने अचानो काठको टुक्रा ननिस्कने विशेष खालको भएको/नभएको।
११. मासु झुण्डाउदा भूईँ, छाना, भित्ता, खम्बा आदि ठाँउमा नछोईने किसिमको भएको/नभएको।
१२. मासुको आकर्षण बढाउन कुनै प्रकारको रंग, रसायन वा औषधीको प्रयोग भएको/नभएको।
१३. छ। मासु तौलने ढक तराजुहरू गुणस्तर तथा नापतौल विभागबाट प्रमाणित भएको/नभएको।
१४. मासु तौलने ढक तराजुहरू अन्य वस्तु वा भूइँमा लसपस नहुने गरि राखेको /नराखेको।
१५. प्रयोग नभएको अवस्थामा अचानो वा टेबुल सफा रहने गरि छोपेर राख्ने गरेको/नगरेको।
१६. पर्नेछ। वध गरिएको पशुको झुण्डाई मासु बेच्दा अन्तिम समय सम्म भाले वा पोथीको अंग स्पष्ट देखिने गरि राख्ने गरेको /नगरेको।
१७. मासु राख्नको लागि डिप फ्रिजको व्यवस्था भएको/नभएको।
१८. पशु वध गर्दा निस्कने फोहोर मैला वातावरणलाई असर नगर्ने गरी सुरक्षित रूपले व्यवस्थापन भएको/नभएको।
१९. पशु वध गर्ने हतियार, झुण्डाउन प्रयोग गरिने हुक र अन्य औजार र उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको भएको/नभएको।
२०. मासु बिक्री गर्ने काउन्टरमा स्पष्ट देखिने गरि आफुले बिक्री गर्ने मासुको मुल्य र मासु बिक्री गर्ने पशुपन्छीको प्रकार टाँस गरि राखे/नराखेको।
२१. निरीक्षणमा दिइएको टिप्पणी

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको

नाम थर

दस्तखतः

मिति:

अनुसूची-१९

८८

2073/106193

मासु

2073/106193
प्रदेश सचिव

(दफा ७ उपदफा १ (द२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम
डेरी पसल अनुगमन तथा निरीक्षण फाराम

[Signature]
२०७३/०६/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. डेरी पसलको नाम:
२. ठेगाना:
३. संचालकको नाम र सम्पर्क नं
४. डेरी पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल (कम्तीमा ६ फिट उचाई सम्म) लगाएको/नलगाएको।
५. डेरी पसलको बिक्री कक्षको भुईँ नचिप्लने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले ढलान गरिएको र टायल/मार्बल
६. डेरी पसलको उँचाई न्यूनतम ८ फिट रहने गरी सिलिङ्ग राखिएको र सिलिङ्ग धुलो मैलो नखस्ने र पानी नतप्किने (Dripping proof) बनाईएको/नबनाएको।
७. डेरी पसल तथा आसपासको क्षेत्र सफा र आकर्षक हुनुका साथै फोहोर व्यवस्थापनको प्रबन्ध मिलाएको/नमिलाएको।
८. डेरी पसलमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको भएको/नभएको।
९. डेरी पसलमा काम गर्ने व्यक्तिले असल व्यवस्थापन अभ्यास (एप्रोन, गमबुट, मास्क, क्याप, ग्लोब्स आदि) भएको/नभएको।
१०. डेरी पसलमा कीरा, भुसुना र चराचुरुङ्गी नपस्ने गरी जाली/सिसा लगाएको/ नलगाएको।
११. डेरी पसलमा मूल्य सूची देखिने गरी टाँस गरेको/नगरेको।
१२. डेरी पसलहरू सरसफाई गर्दा किटनाशक विषादीहरू प्रयोग भएको/नभएको।
१३. डेरी पसलबाट निस्केका दूधजन्य फोहोरहरू सुरक्षित रूपले व्यवस्थापन भएको/नभएको।
१४. निरीक्षणमा दिइएको टिप्पणी

निरीक्षणमा खटिएको कर्मचारीको
नाम थर
दस्तखतः
मिति:

[Signature]
२०७३/०६/१३

[Signature]
२० ७३/०६/१३

महाराजा प्रमुख

[Signature]
२०७३/०६/१३
प्रदेश सचिव

2023/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)
पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

मासु पसल सुधारको लागि आवश्यक मापदण्ड

१. यस कार्यक्रम अन्तर्गत छनोट हुने मासु पसल स्थानीय तह वा सरकारी निकायमा आधिकारिक दर्ता र नियमित नवीकरण हुनु पर्नेछ।
२. हरेक मासु पसलको काउन्टर वा मासु बिक्री गर्ने ठाँउ सिसा र जाली लगाएको हुनु पर्नेछ।
३. मासु पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल कम्तीमा ६ फिट उचाईसम्म लगाएको हुनु पर्नेछ।
४. पशु वध गर्ने स्थानको भूईँ सजिलै सँग सफा गर्न सकिने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले टायल र मार्बल लगाई निर्माण गएको हुनु पर्नेछ।
५. पशु वध गर्ने स्थानमा बाहिरबाट कुनै जनावर, कीरा, फट्याङ्ग्रा र चराचुरुङ्गी पस्न नसक्ने व्यवस्था मिलाईएको हुनु पर्नेछ।
६. वध गर्ने साना जनावर (खसि, बोका) लाई झुण्डाएर छाला काढ्ने सुविधा भएको हुनु पर्नेछ।
७. मासु सफा गर्न पिउन योग्य पानीको प्रयोग गर्ने व्यवस्था हुनु पर्ने र कम्तीमा २०० लिटर सम्म सफा पानी राख्ने सुविधा भएको हुनु पर्नेछ।
८. मासु पसलमा धुलो नझर्ने तथा पानी नचुहिने गरि छानाको निर्माण भएको हुनु पर्नेछ।
९. मासु राख्ने टेबुल जमिन भन्दा कम्तीमा एक मिटरको उचाई भएको स्टेनलेस स्टीलको हुनु पर्नेछ (इनामेल लगाएको तथा अलुमिनियम टेबल प्रयोग गर्ने पाइने छैन)।
१०. मासु काट्नको निम्ती प्रयोग गरिने अचानो काठको टुक्रा ननिस्कने विशेष खालको हुनु पर्नेछ (कुसुम वा इमिलीको हुनुपर्ने)।
११. मासु झुण्डाउदा भूईँ, छाना, भित्ता, खम्बा आदी ठाँउमा नछोईने किसिमको हुनु पर्नेछ।
१२. मासुको आकर्षण बढाउन कुनै प्रकारको रंग, रसायन वा औषधीको प्रयोग गर्न पाइने छैन। खसि, बोका, रांगो र भैसीको मासु छाला हटाई बेच्नु पर्नेछ।
१३. मासुमा पानी छर्कन, डुवाउन वा पानीमा भिजाईएको कपडाले छोप्न पाइने छैन।
१४. मासु तौलने ढक तराजुहरू अन्य वस्तु वा भूइँमा लसपस नहुने गरी राख्नु पर्नेछ र सफा हुनुपर्ने छ। मासु तौलने ढक तराजुहरू गुणस्तर तथा नापतौल विभागबाट प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ।
१५. प्रयोग नभएको अवस्थामा अचानो वा टेबुल सफा रहने गरि छोपेर राख्नु पर्ने छ। वध गरिएको पशुको भित्रयाँस, टाउको, रगत जस्ता भाग मासु पसलमा राखि बिक्री गर्न चाहेमा मासु सँग लसपस नहुने गरि अलगगै राखि बिक्री गर्नु पर्नेछ।
१६. मासु काट्दा टुक्रिएको आधा किलो देखि एक किलो मासु बाहेक अन्य मासु झुण्डाएको भागबाट मात्र बिक्री गर्नु पर्नेछ। वध गरिएको पशुको झुण्डाई मासु बेच्दा अन्तीम समय सम्म भाले वा पोथीको अंग स्पष्ट देखिने गरि राख्नु पर्नेछ र विक्रेताले फ्रिजको व्यवस्था गर्नु पर्ने छ।
१७. पशु वध गर्दा निस्कने फोहोर मैला वातावरणलाई असर नगर्ने गरी सुरक्षित रूपले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।
१८. पशु वध गर्ने हतियार, झुण्डाउन प्रयोग गरिने हुक र अन्य औजार र उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको हुनु पर्नेछ।

2023/06/193

2023/06/193

2023/06/193
देश सचिव

मन्त्री
२०८३/०६/१३
मन्त्रालय

१९. राँगो वध गर्ने स्थानमा सफा प्लास्टिकको तिरपाल ओछ्याइएको हुनु पर्ने। मासु र मासुजस्तै पदार्थ बिक्री वितरण गर्दा २० माइक्रोनभन्दा तलको प्लास्टिक प्रयोग गर्न पाइने छैन र यसरी प्रयोग गर्दा सेतो रङ्गको प्रयोग गर्नुपर्नेछ।
२०. बिरामी भएका र तत्काल एण्टिबायोटिक औषधी प्रयोग गरेका पशुपन्छीहरू वध गर्न पाइने छैन। मासु ओसारपसार गर्ने साधन सफा र किटाणुमुक्त साथै लामो ढुवानी गर्दा कम तापक्रम हुने साधन कोल्ड चेन हुनुपर्ने छ।
२१. वधशाला भित्र वस्ने र काम गर्ने व्यक्तिले प्रत्येक ६/६ महिनामा स्वास्थ्य परीक्षण गराई निरोगिताको प्रमाण पत्र राख्नु पर्ने छ। वधशाला भित्र वस्ने र काम गर्ने व्यक्तिले नियमित रूपमा नङ्ग काट्ने र सफासुगन्ध हुनु पर्ने छ र सफा एप्रोन र मास्क लगाई काम गर्नु पर्ने छ।
२२. मासु बिक्री गर्ने काउन्टरमा स्पष्ट देखिने गरि आफुले बिक्री गर्ने मासुको मुल्य र मासु बिक्री गर्ने पशुपन्छीको प्रकार टाँस गरि राख्नु पर्नेछ।

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

अनुसूची-२१

(दफा ७ उपदफा १ (८२) सँग सम्बन्धित)

पशुपन्छी तथा मत्स्य नियमन कार्यक्रम

डेरी पसल सुधारको लागि आवश्यक मापदण्ड

[Signature]
२०८३/०६/१३
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. डेरी पसलको हकमा न्यूनतम ७ फिट चौडाई र १० फिट लम्बाई भएको पसल हुनु पर्नेछ।
२. डेरी पसलको उँचाई न्यूनतम ८ फिट रहने गरी सिलिङ्ग राखिएको र सिलिङ्ग धुलो मैलो नखस्ने र पानी नतप्किने (Dripping proof) बनाईएको हुनु पर्नेछ।
३. डेरी पसलको भित्ता पक्की खालको र भित्ताको भित्री भागमा सेतो रङ्गको टायल (कम्तीमा ६ फिट उचाई सम्म) लगाएको हुनु पर्नेछ।
४. डेरी पसलको बिक्री कक्षको भुईँ नचिप्लने, पानी नजम्ने र नसोस्ने किसिमले ढलान गरिएको र टायल/मार्बल लगाई सजिलै सफा गर्न सकिने किसिमको हुनु पर्नेछ।
५. डेरी पसल तथा आसपासको क्षेत्र सफा र आकर्षक हुनुका साथै फोहोर व्यवस्थापनको प्रबन्ध मिलाएको हुनु पर्नेछ।
६. डेरी पसलमा प्रयोग गरिने औजार/उपकरणहरू खिया नलागेको तथा फुडग्रेड स्टेनलेस स्टीलले बनेको हुनु पर्नेछ।
७. डेरी पसलमा काम गर्ने व्यक्तिले असल व्यवस्थापन अभ्यास (एप्रोन, गमबुट, मास्क, क्याप, ग्लोब्स आदि) अवलम्बन गर्नुपर्नेछ।
८. डेरी पसलमा कीरा, भुसुना र चराचुरुङ्गी नपस्ने गरी जाली/सिसा लगाएको हुनु पर्नेछ।
९. डेरी पसलमा मूल्य सूची देखिने गरी टाँसिएको हुनुपर्नेछ।
१०. डेरी पसलहरू सरसफाई गर्दा किटनाशक विषादीहरू प्रयोग गर्न पाइनेछैन।
११. डेरी पसलबाट निस्केका दूधजन्य फोहोरहरू सुरक्षित रूपले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।

[Signature]
२०८३/०६/१३

[Signature]
२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

[Signature]
२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

अनुसूची-२२
सूचनाको ढाँचा

प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति.....

2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

आ. व. २०../.....को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार .....कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक आवेदकले सूचना प्रकाशित भएको मितिले ..... दिन भित्र (मिति.....गते सम्म) यस कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयमा तपसिलको कागजातहरू सहित निवेदन पेश गर्नुहुन सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ। प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्ने निवेदनको ढाँचा, व्यावसायिक योजना, संलग्न गर्नु पर्ने कागजात, सञ्चालन कार्यविधि यस कार्यालयको सूचनापाटी/वेबसाईट ..... बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ। थप जानकारीका लागि कार्यालयको सम्पर्क नम्बर .....मा सम्पर्क गर्न सकिन्छ। रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरू समावेश नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

तपसिल

क्र.स.	कार्यक्रम	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलापहरू	न्यूनतम मापदण्ड	कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्र वा स्थान	आवेदकको किसिम	अनुदानको सीमा
१						
२						
३						
४						

संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू:

१. प्रस्तावको निवेदन। (अनुसूची बमोजिम)
२. दर्ता/नविकरण भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (समूह/निजी फर्म/कम्पनी/सहकारी)।
३. स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण-पत्र तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि।
४. कृषक तथा कृषक समूहको हकमा स्थायी लेखा नम्बर, प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)।
५. कार्यक्रम सञ्चालनको लागि व्यावसायिक कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव (कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार) (अनुसूची- बमोजिम)।
६. प्रस्ताव स्वीकृत गरी अनुदान माग गर्न गरिएको निर्णयको प्रतिलिपि।
७. प्रस्ताव पेश गर्नेको नागरिकताको प्रतिलिपि।
८. निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा लागत अनुमान तथा नक्सा।

धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा १० वर्ष वा तोकिएको अवधिको करार पत्र)।

नोट: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित कार्यालयले सूचनाको ढाँचा तथा अवधि थप सहित परिमार्जन गरी प्रकाशन गर्न सक्नेछ साथै कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार कागजातहरूको विवरण थपघट गर्न सकिने छ।

2023/06/19

2023/06/19
महेश्वरी प्रमुख

2023/06/19
प्रदेश सचिव

(दफा ९, सँग सम्बन्धित)

निवेदनको ढाँचा

2023/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

श्रीमान् प्रमुख ज्यू,

मिति: .....

..... (कार्यालयको नाम),

....., लुम्बिनी प्रदेश।

विषय: ..... कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रस्ताव सहितको निवेदन सम्बन्धमा।

भएको सूचना अनुसार ..... कार्यक्रममा सहभागी हुन ईच्छुक भएकाले कार्यालयले उल्लेख गरेका मापदण्ड र शर्तहरूको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निम्न बमोजिका आवश्यक कागजातहरू संलग्न गरी यो प्रस्ताव सहित निवेदन पेश गरेका छु/छौं।

संलग्न कागजातहरू:

छ	छैन	प्रस्तावकको निवेदन
		दर्ता भएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
		स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण-पत्र तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
		कृषक तथा कृषक समूहको स्थायी लेखा नम्बर तथा गत आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)
		कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव
		प्रस्ताव स्वीकृत गरी अनुदान माग गर्न गरिएको निर्णयको प्रतिलिपि(संस्था वा समूह वा कम्पनीको हकमा)
		प्रस्ताव पेश गर्नेको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
		अनुमानित लागत रकम (निर्माण गरिने पूर्वाधारको हकमा)
		जग्गा धनी दर्ता प्रमाण-पुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गा भाडामा लिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेको हकमा (करार पत्र) (छनोट भएमा सम्झौता पूर्व पेश गर्नु पर्ने)

माथि उल्लेखित विवरण तथा कागजातहरू सहि सत्य छन्। विगत तिन वर्ष देखि प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान, क्रमागत कार्यक्रम बाहेक यसै प्रकृतिको कामका लागि अनुदान लिएको छैन।

निवेदक

दस्तखत :

नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क नं.:

संस्थाको छाप

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी सम्बन्धित कार्यालयले निवेदनको ढाँचा परिमार्जन गरी तयार गर्न सक्नेछ।

2023/06/193

2023/06/193

महाशाखा प्रमुख

2023/06/193
प्रदेश सचिव

2073/108193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

अनुसूची-२४

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

अनुसूची-२४

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

कार्यक्रमको संक्षिप्त व्यावसायिक कार्ययोजनाको ढाँचा (कृषि तर्फ)

१. आवेदकको विवरण

कार्यक्रमको नाम: ..... नागरिकता नं: ..... हालको उमेर: .....

जिल्ला: ..... स्थानीय तह: ..... वडा नं.: .....

टोल: ..... गाउँ: ..... सम्पर्क नं.: .....

कृषक/समूह/सहकारी/फर्म/कम्पनीको नाम: .....

सम्पर्क व्यक्ति/सञ्चालकको नाम: ..... सम्पर्क नं.: .....

२. कृषि व्यवसायको परिचय

गर्न खोजेको काम: .....

किन गर्ने: .....

कसरी गर्ने: .....

३. उद्देश्य तथा अनुभव

मुख्य उद्देश्य: ( ) उत्पादन वृद्धि ( ) उत्पादकत्व वृद्धि ( ) व्यवसाय विस्तार ( ) प्रविधि/यन्त्र उपकरण

( ) पूर्वाधार विकास ( ) बजार प्रवर्द्धन ( ) अन्य .....

सम्बन्धित कृषि व्यवसायमा अनुभव: ..... वर्ष । सम्बन्धित विषयमा तालिम लिएको: ( ) छ ( ) छैन

४. व्यवसाय सञ्चालन गर्ने स्थलको विवरण

स्थानीय तह: ..... वडा नं.: ..... गाउँ/टोल: .....

हाल लगाइएका प्रमुख बाली/कृषि वस्तु: १. .... २. .... ३. ....

सडक पहुँच: ( ) पक्की सडक ( ) कच्ची सडक ( ) मौसमी सडक ( ) छैन

व्यवसाय संचालनकामा देखिएको मुख्य समस्या: .....

५. व्यवसाय सञ्चालनका लागि उपलब्ध पूर्वाधार तथा स्रोतसाधन

सिँचाइ: ( ) छ ( ) छैन सिँचाइको स्रोत: ( ) कुलो ( ) पोखरी ( ) बोरिङ ( ) अन्य .....

सिँचाइ हुने अवधि: ..... महिना । भण्डारण सुविधा: ( ) छ ( ) छैन भए प्रकार/क्षमता: .....

हाल रहेको यन्त्र/उपकरण	संख्या	हाल रहेको पूर्वाधार	किसिम/क्षमता
१			
२			

2073/108193

2073/106193

2073/106193
प्रदेश सचिव

Handwritten signature and date: 2073/06/19

मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

६. सहकार्यमा सञ्चालन गर्न खोजेको प्रस्तावित कार्ययोजना विवरण

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	परिमाण	दर	कुल लागत रु.	माग गरेको अनुदान रकम रु.	प्रस्तावकको साझेदारी रकम रु.	सम्पन्न हुने समय/वधि
१							
२							
३							
४							
५							

७. मुख्य उत्पादित बाली/वस्तुको बजार योजना

उत्पादित बाली/वस्तु	अनुमानित उत्पादन परिमाण	बिक्री गर्ने स्थान	अनुमानित बिक्री मूल्य	कैफियत

प्रस्तावित योजना सञ्चालनपछि बिक्रियोग्य उत्पादनको बजार सुनिश्चितता हुने: ( ) हुन्छ ( ) हुँदैन

कृषि उपज बिक्री सम्झौता: ( ) भएको ( ) नभएको

८. वातावरण तथा रोजगारी

कार्यक्रमबाट वातावरणमा नकारात्मक प्रभाव: ( ) पर्छ ( ) पर्दैन

प्रभाव पर्ने भए न्यूनीकरणका उपाय: .....

रोजगारी सिर्जना संख्या:स्वरोजगार:..... जना स्थायी रोजगारी: ..... जना अस्थायी रोजगारी: .... जना

९. घोषणा तथा हस्ताक्षर

माथि उल्लेखित विवरण सत्य तथा यथार्थ रहेको घोषणा गर्दछु।

आवेदक/सम्पर्क व्यक्तिको नाम: .....

पद: ..... दस्तखत: ..... मिति: .....

संस्थाको छाप:

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृतिअनुसार सम्बन्धित कार्यालयले आवश्यक विवरण थपघट गरी यस ढाँचालाई परिमार्जन गर्न सक्नेछ।

अनुसूची-२५

Handwritten signature and date: 2073/06/19

Handwritten signature and date: १६

Handwritten signature and date: 2073/06/19
प्रदेश सचिव

2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कार्यक्रमको संक्षिप्त व्यावसायिक कार्ययोजना (पशुपन्छी तर्फ)

कार्यक्रमको नाम:

जिल्ला:

गा.पा./न.पा./उ.न.पा.:

वडा नं.: टोल:

गाउँ:

आवेदकको नाम:

सञ्चालक/अध्यक्षको नाम:

सम्पर्क नं.:

१. व्यावसायिकको परिचय:

२. उद्देश्यहरू :

३. व्यवसाय सञ्चालन गरिने स्थानको संक्षिप्त विवरण:

४. व्यवसाय सञ्चालनका लागि रहेका पूर्वाधारहरू :

५. व्यवसाय सम्भाव्यताका आधारहरू (उत्पादन, प्रशोधन, प्रवर्द्धन र बजारीकरणका सम्भाव्यताहरू बारे विस्तृत विवरण)

क. ....

ख. ....

ग. ....

६. व्यवसाय विस्तार अन्तर्गत सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू:

क. ....

ख. ....

ग. ....

७. पशुपन्छी पालन व्यवसायमा अनुभव:

८. तालिम सम्बन्धी विवरण :

९. सहकार्यमा सञ्चालन गरिने प्रस्तावित कार्य विवरण:

क्र.सं.	सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू	अनुदान रु.	संस्थागत लगानी रु.	अन्य निकायको अनुदान रु.	जम्मा लगानी रु.
जम्मा					

१०. सञ्चालन हुने कार्यक्रमको वातावरणीय उपयुक्तता: ( ) प्रभाव पार्ने वा ( ) नपार्ने

११. उत्पादित वस्तुको बजार योजना:

१२. व्यवसाय दिगो हुन्छ भन्ने आधारहरू:

क. ....

ख. ....

कार्ययोजना पेश गर्ने:

नाम: .....

दस्तखत: .....

पद: .....

मिति: .....

संस्थाको छाप: .....

2023/06/19

2023/06/19

2023/06/19
सचिव

कार्यक्रमको संक्षिप्त व्यावसायिक कार्ययोजना (सहकारी तर्फ)

महन्ती
२०८३/०८/१३

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१. संघ/संस्थाको विवरण:

नाम:

ठेगाना :

जिल्ला:

गा.पा./न.पा.:

वडा नं. :

गाउँ/टोल:

दर्ता नं र मिति :

२. प्रस्तावित आयोजनाको विवरण:

नाम:

प्रदेश:

गा.पा./न.पा.

गाउँ/टोल :

३. आयोजना प्रारम्भ हुने मिति:

४. आयोजना सम्पन्न हुने मिति:

५. प्रस्तावित आयोजनाको लागत:

क. संस्थाले व्यहोर्ने रकम : रू. ....

ख. मन्त्रालयसँग माग गरिएको रकम : रू. ....

ग. कूल लागत: रू. ....

आयोजनास्थल:

जिल्ला:

वडा नं.:

९८

२०८३/०८/१३

महाराष्ट्र सरकार

२०८३/०८/१३

प्रदेश सचिव

[Signature]
२०८३/०६/१३
मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

६. संस्थाको लागत व्यहोर्ने स्रोत :

क. शेयर रकमबाट रू. ....

ख. जगेडा कोषबाट रू. ....

स अघि नेपाल सरकार वा अन्य निकायबाट वित्तीय सहयोग प्राप्त गरेको भए सोको विवरण खुलाउनेनिकायको नाम: वर्ष: रकम रू: प्रयोजन:

७. समावेशिताको अवस्था:

वर्गीकरण	संस्थामा सहभागिता			
	साधारण सदस्य		सञ्चालक समिति	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
महिला				
पुरुष				
जम्मा				
मधेसी/आदिवासी/जनजाती दलित समुदाय/अपाङ्गता भएका व्यक्ति				

८. संस्थाको व्यावसायिक सेवामा सदस्य केन्द्रीयता:

विवरण	हालको अवस्था (गत आ.व.को)		आयोजना सञ्चालन भएपछिको अवस्था (अनुमानित)	
	रू. हजार	प्रतिशत	रू. हजार	प्रतिशत
उत्पादित				
वस्तुको खरिद (वार्षिक)				
जम्मा				
उत्पादन सामग्री र उपभोग्य वस्तुको बिक्री				
सदस्यलाई गैर सदस्यलाई				

[Signature]
२०८३/०६/१३

[Signature]
२०८३/०६/१३
मन्त्रालय प्रमुख

२०८३/०६/१३
मन्त्री

२०८३/०६/१३
मन्त्री

विवरण	हालको अवस्था (गत आ.व.को)		आयोजना सञ्चालन भएपछिको अवस्था (अनुमानित) कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय	
	रु. हजार	प्रतिशत	रु. हजार	प्रतिशत
जम्मा				

९. रोजगारीको अवस्था प्रस्तावित आयोजनासँग सम्बन्धित(:

रोजगारी	हालको अवस्था			आयोजना सञ्चालन भएपछि थप रोजगारी सृजना हुने अवस्था		
	सदस्य सङ्ख्या	गैरसदस्य	जम्मा	सदस्यको प्रतिशत	सदस्य सङ्ख्या	गैरसदस्य जम्मा
पूर्ण (वर्षमा २०८० घण्टा काम भए १ मानी संख्या जनाउने)						

१०. प्रस्तावित आयोजनाको क्रियाकलाप र बजेट:

क्र.सं.	आयोजना अन्तर्गत सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	ईकाई	परिमाण	दर	जम्मा अनुमानित लागत	कैफियत

११. मुल्य श्रृंखला माथिल्लो क्रियाकलाप:
१२. बातावरणीय सरोकारको सम्बोधन:
१३. स्थानीय श्रोत साधनको उपयोग:
१४. प्रस्तावित आयोजना दिगो र निरन्तर रुपमा सञ्चालन गर्नका लागि स्पष्ट आधारहरु:
१५. प्रस्तावित आयोजना सम्बन्धी संस्थाको अनुभव:
१६. आयोजनास्थलमा पूर्वाधारको स्थिति (चिन्ह लगाउनुहोस)

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३
महेशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
मन्त्री

मन्त्री

२०८३/०६/१३

मन्त्री

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

बिजुली ☐

पक्की सडक ☐

कच्ची सडक ☐

भवन, टहरा, सेड आपनै स्वामित्वमा भएको ☐

भवन, टहरा, सेड भाडा/लिजमा लिएको ☐

१७. कार्यालयको भौतिक स्थिति:

• आपनै भवन ☐

• भाडाको घरमा(स्थानीय तहको रोहवरमा कम्तिमा ५ वर्षको करारनामा

हुनुपर्ने) ☐

• संस्थाको आपनै स्वामित्वमा रहेको जग्गाको विवरण:

जग्गा रहेको गा.पा./न.पा.....वडा नं.....

कित्ता नं.....

जग्गाको क्षेत्रफल.....

१८. उत्पादित वस्तुको बजार सम्भावना:

१९. अन्य कुनै कुरा भए खुलाउने: .....

प्रस्तावक हस्ताक्षर

नाम:

पद:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

संस्थाको छाप:

२०८३/०६/१३

१०१

महाराष्ट्र प्रमुख

२०८३/०६/१३

प्रमुख सचिव

अनुसूची-२७

प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू

क) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू (प्रारम्भिक मूल्याङ्कन)

सूचनामा माग गरिएको कागजात तथा मापदण्ड पुगे/नपुगेको आधारमा कार्यालयले योग्यता पुगेका प्रस्तावहरूलाई मात्र स्थलगत मूल्याङ्कनको लागि छनोट गर्नुपर्ने।

ख) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू (स्थलगत निरीक्षण मूल्याङ्कन)

जिल्ला:

आवेदक संस्थाको नाम:

प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम:

सम्पर्क व्यक्ति र नम्बर:

कार्यक्रम सञ्चालन स्थलको ठेगाना:

मूल्याङ्कन फाराम (पशुपन्छीतर्फ)

क्र.सं.	विवरण (सूचक)	भार	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थानमा भौतिक पूर्वाधारको उपलब्धता	१५		- बिद्युत, सडक, पानीको सुविधा भएको=१५ - बिद्युत, सडक सुविधा भएको= १२ - सडक सुविधा भएको= १० - केही नभएको=०
२	भौगोलिक/प्राविधिक उपयुक्तता	१०		- प्रस्तावित बाली/वस्तु व्यावसायिकरूपमा गत विगत देखि नै पालन भैरहेको क्षेत्र = १० - पशुपन्छी पालन गर्न नयाँ प्रस्ताव= ८
३	उत्पादित वस्तुको बजार योजना	१५		- आफ्नै पहलमा उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरण सुनिश्चितता (आफ्नै आउटलेट भएको)= १५ - उत्पादित वस्तुको सम्झौता गरी बजारीकरण गर्ने तर आफ्नै आउटलेट नभएको= १२ - सम्झौता पनि नभएको, अनौपचारिक बजारीकरण भएको= १०
४	रोजगारी श्रृजना	२०		५ जना भन्दा बढी थप रोजगारी श्रृजना हुने = २० ३ देखि ५ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने= १५ १ देखि २ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने = १०
५	आर्थिक पक्ष तथा साझेदारी लगानी क्षमता	१५		- आफ्नै (व्यक्ति/संस्था) नगद ब्यालेन्स रहेको = १५ - वित्तिय संस्थाबाट ऋण लिने= १० - समुदायमा संकलन गरी जुटाउने= ८ - लगानी क्षमता नभएको = ०
६	सम्बन्धित विषयमा अध्ययन/तालिम वा बैदेशिक रोजगारीका बखत काम गरेको अनुभव	५		- अध्ययन/तालिम/बैदेशिक रोजगारीका बखत सम्बन्धित काम गरेको कागजात रहेको= ५ - विगत ३ वर्षदेखि सम्बन्धित उद्देश्य सहितको संस्था दर्ता गरी कार्य सञ्चालन गरिरहेको= ३ - नभएको=०
७	समावेशीता (दलित,	५		समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल

[Signature]
२०७३/०८/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

[Signature]
२०७३

[Signature]
१०२

[Signature]
२०७३/०८/१३
सचिव

	जनजाती, मुक्त कर्मैया, अल्पसंख्यक, कमलहरी, मधेशी, पिछडा वर्ग, विपन्न, मुस्लिम, महिला आदि)		लाभग्राहीको ७५% वा बढी भएमा = ५	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
			- समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ५१-७५% भएमा= ४ - समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २६-५०% भएमा= ३ - समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २५% वा कम भएमा = १ - व्यक्तिगत प्रस्तावकको हकमा समावेशीतामा तोकिएको वर्ग/समुदाय=५	
८	अनुदानमा पहुँच	५	- हालसम्म अनुदान प्राप्त नगरेको = ५ - विगतमा अनुदान प्राप्त गरेको = ०	
९	वातावरणीय प्रभाव व्यवस्थापन	५	- सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था रहेको=५ - सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने प्रस्ताव गरेको=३ - सरसफाई व्यवस्थापन नगरेको र प्रस्ताव पनि गरेको=०	
१०	व्यवसाय विस्तार	५	- व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश गरेको=५ - व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश नगरेको =०	
कुल		१००		

नोट: मूल्याङ्कन मापदण्डको कुल अंकको कम्तीमा ४० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरूलाई मात्र प्राथमिकिकरण सूचीको आधारमा छनोट गर्न सकिनेछ।

मूल्याङ्कन फाराम (कृषि तर्फ)

क्र.सं.	विवरण (सूचक)	भार	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थानमा भौतिक पूर्वाधारको उपलब्धता	१५		- बिद्युत, सडक, पानीको सुविधा भएको=१५ - बिद्युत, सडक सुविधा भएको= १२ - सडक सुविधा भएको= १० - केही नभएको=०
२	भौगोलिक/प्राविधिक उपयुक्तता	१०		- प्रस्तावित बाली/वस्तु व्यावसायिकरूपमा गत विगत देखि नै पालन भैरहेको क्षेत्र = १० - व्यवसायिक खेती गर्न नयाँ प्रस्ताव= ८
३	उत्पादित वस्तुको बजार योजना	१५		- आफ्नै पहलमा उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरण सुनिश्चितता (आफ्नै आउटलेट भएको)= १५ - उत्पादित वस्तुको सम्झौता गरी बजारीकरण गर्ने तर आफ्नै आउटलेट नभएको= १२

(Signature)

२०८३/१०६१९३

२०८३/१०६१९३
 सचिव

				सम्झौता पनि नभएको, अनौपचारिक बजारिकरण भएको= १०
४	रोजगारी श्रृजना	२०		५ जना भन्दा बढी थप रोजगारी श्रृजना हुने = २० ३ देखि ५ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने= १५ १ देखि २ जना थप रोजगारी श्रृजना हुने = १०
५	आर्थिक पक्ष तथा साझेदारी लगानी क्षमता	१५		- आफ्नै (व्यक्ति/संस्था) नगद ब्यालेन्स रहेको = १५ - वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिने= १० - समुदायमा संकलन गरी जुटाउने= ८ - लगानी क्षमता नभएको = ०
६	सम्बन्धित विषयमा अध्ययन/तालिम वा बैदेशिक रोजगारीका बखत काम गरेको अनुभव	५		- अध्ययन/तालिम/बैदेशिक रोजगारीका बखत सम्बन्धित काम गरेको कागजात रहेको= ५ - विगत ३ वर्षदेखि सम्बन्धित उद्देश्य सहितको संस्था दर्ता गरी कार्य सञ्चालन गरिरहेको= ३ - नभएको=०
७	समावेशीता (दलित, जनजाती, मुक्त कर्मैया, अल्पसंख्यक, कमलहरी, मधेशी, पिछडा वर्ग, विपन्न, मुस्लिम, महिला आदि)	५		- समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ७५% वा बढी भएमा = ५ - समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको ५१-७५% भएमा= ४ - समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २६-५०% भएमा= ३ - समावेशीतामा तोकिएका वर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व कुल लाभग्राहीको २५% वा कम भएमा = १ - व्यक्तिगत प्रस्तावकको हकमा समावेशीतामा तोकिएको वर्ग/समुदाय=५
८	अनुदानमा पहुँच	५		- हालसम्म अनुदान प्राप्त नगरेको = ५ - विगतमा अनुदान प्राप्त गरेको = ०
९	वातावरणीय प्रभाव व्यवस्थापन	५		- सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था रहेको=५ - सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने प्रस्ताव गरेको=३ - सरसफाई व्यवस्थापन नगरेको र प्रस्ताव पनि गरेको=०
१०	व्यवसाय विस्तार	५		- व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश गरेको=५ - व्यवसाय विस्तार गरिने क्रियाकलाप व्यावसायिक योजनामा समावेश नगरेको=०
कुल		१००		

नोट: मूल्याङ्कन मापदण्डको कुल अंकको कम्तीमा ४० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरूलाई मात्र प्राथमिकिकरण सूचीको आधारमा छनोट गर्न सकिनेछ।

(Signature)

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

मूल्याङ्कन फाराम (सहकारी तर्फ)
प्रस्ताव मूल्याङ्कनका सूचक र अङ्क

२०८३/१२
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

सि.नं.	सूचक	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	आयोजनामा शेयर सदस्य केन्द्रीयताको अवस्था (२०) (उत्पादन मूलक संस्थामा सदस्यबाट खरिद, उपभोक्ता संस्थामा सदस्यलाई बिक्री र रोजगारीमूलक संस्थामा सदस्य स्वरोजगारी)		
१.१	हालको अवस्था (५) खरिद तर्फ		
(क)	८० देखि १०० प्रतिशत सम्म	५	
(ख)	६० देखि ७९ प्रतिशत सम्म	४	
(ग)	४० देखि ५९ प्रतिशत सम्म	३	
(घ)	२१ देखि ३९ प्रतिशत सम्म	२	
(ङ)	२० भन्दा कम	१	
१.२	हालको अवस्था (५) बिक्री तर्फ		
(क)	८० देखि १०० प्रतिशत सम्म	१	
(ख)	६० देखि ७९ प्रतिशत सम्म	२	
(ग)	४० देखि ५९ प्रतिशत सम्म	३	
(घ)	२१ देखि ३९ प्रतिशत सम्म	४	
(ङ)	२० भन्दा कम	५	
१.३	आयोजनाको प्रक्षेपित अवस्था (५) खरिद तर्फ		
(क)	८० देखि १०० प्रतिशत सम्म	५	

२०८३/१२/२२०७

१०५
२०८३/०६/१३
अहाराखा प्रमुख

२०८३/०६/१३
२०८३/०६/१३
प्रति सदस्य

सहकारी
२०८३/०८/१२३

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

ख)	६० देखि ७९ प्रतिशत सम्म	४	
ग)	४० देखि ५९ प्रतिशत सम्म	३	
घ)	२१ देखि ३९ प्रतिशत सम्म	२	
ङ)	२० भन्दा कम	१	
१.४	आयोजनाको प्रक्षेपित अवस्था (५) विक्री तर्फ		
(क)	८० देखि १०० प्रतिशत सम्म	१	
(ख)	६० देखि ७९ प्रतिशत सम्म	२	
(ग)	४० देखि ५९ प्रतिशत सम्म	३	
(घ)	२१ देखि ३९ प्रतिशत सम्म	४	
(ङ)	२० भन्दा कम	५	
२	पूर्ण रोजगारी (वार्षिक २०८० घण्टा काम गरेवापत १ पूर्ण रोजगारीका दरले हिसाब गरेर राख्ने) प्रदान गरिएको अवस्था (१२)		
(क)	५ जना वा सोभन्दा बढी	१२	
(ख)	४ जना	१०	
(ग)	३ जना	८	
(घ)	२ जना	६	
(ङ)	१ जना	४	
३	आयोजनामा समावेशिता सहभागिताको अवस्था (८)		
३.१	लैंगिक समावेशिता (२) शेयर सदस्य तर्फ		
(क)	५० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी	२	

१०६
२०८३/०८/१२३

महाराष्ट्र प्रमुख
२०८३/०८/१२३

प्रमुख अधिकारी
२०८३/०८/१२३

मन्त्री
२०८३/०६/१३

क्र.सं.	विवरण	प्रतिशत	कुल	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
५०	प्रतिशतभन्दा कम		१	
२३.२	लैंगिक समावेशता (२) सञ्चालक समिति तर्फ			
(क)	३३ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी	२		
(ख)	३३ प्रतिशतभन्दा कम	१		
२३.३	सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था (२) शेयर सदस्य तर्फ			
(क)	५० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी	२		
(ख)	५० प्रतिशतभन्दा कम	१		
२३.४	सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था (२) सञ्चालक समिति तर्फ			
(क)	३३ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी	२		
(ख)	३३ प्रतिशतभन्दा कम	१		
४	आयोजनास्थलको भौगोलिक अवस्था (३)			
(क)	गाउँपालिका	३		
(ख)	नगरपालिका	२		
(ग)	उप-महानगरपालिका	१		
५	सिर्जनात्मकता तथा दिगोपना (३२)			
(क)	प्रस्तावित आयोजनामा सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप र नवप्रवर्तनको स्थिति (४ देखि बढीमा १० अंक प्रदान गरिने)	१०		
(ख)	वातावरणीय सरोकारको सम्बोधन (१ देखि बढीमा ३ अंक प्रदान गरिने)	३		
(ग)	स्थानीय स्रोतसाधनको उपयोग (१ देखि बढीमा ५ अंक प्रदान गरिने)	५		
(घ)	दिगोपना र निरन्तरताको स्थिति (१ देखि बढीमा ३ अंक प्रदान गरिने)	३		

२०८३/०६/१३
मन्त्री

१०७
२०८३/०६/१३
मन्त्री

२०८३/०६/१३
मन्त्री

मन्त्री
२०८३/०६/१३

(ड)	प्रस्तावित आयोजना सम्बन्धी संस्थाको अनुभव (२ वर्ष वा सोभन्दा बढी भए ३ र सोभन्दा कम भएमा १ अंक प्रदान गरिने)	३	कृषि, भूमि
६	आयोजनास्थलमा पूर्वाधारको अवस्था (विजुली, पक्की सडक, कार्यालय भवन आफ्नै स्वामित्वमा भएमा ८, विजुली, कच्ची सडक, कार्यालय भवन आफ्नै स्वामित्वमा भएमा ६, विजुली, पक्की सडक, कार्यालय भवन लिजमा भएमा ४, विजुली, कच्ची सडक, कार्यालय भवन लिजमा भएमा २)	८	
	कुल जम्मा	७५	

नोट:

- चालिस प्रतिशत अंक प्राप्त नगरेका प्रस्तावहरू कार्यक्रम प्राप्त गर्न योग्य मानिने छैन।

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

२०८३/०६/१३

महेश्वर प्रगुस

२०८३/०६/१३

पदस्थ सचिव

PEARLS/MCI को विधिबाट मूल्याङ्कन
(दफा ७ उपदफा १ (१२५) सँग सम्बन्धित)

अनुसूची - २८

२०८३/०६/१३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

(PEARLS/MCI विधिमा आधारित कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन अनुगमन ढाँचा)

सहकारी संस्थाहरूको वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका सूचक तथा अङ्कभार
खण्ड (क): संक्षिप्त विवरण

क्र.सं.	विवरण	तथ्याङ्क / विवरण
१	सहकारी संस्थाको नाम:	
२	केन्द्रीय कार्यालय रहेको ठेगाना:	
३	दर्ता नं. र दर्ता गर्ने निकाय:	
४	सहकारी संस्थाको कार्यक्षेत्र:	
५	स्वीकृत सेवा केन्द्र संख्या:	
६	सञ्चालनमा रहेका सेवा केन्द्र संख्या र नाम:	
७	स्थायी लेखा नं. (PAN):	
८	अन्तिम साधारण सभा भएको मिति:	
९	अन्तिम निर्वाचन (अधिवेशन) भएको मिति:	
१०	अन्तिम लेखापरीक्षण भएको मिति:	
११	अध्यक्षको नाम र सम्पर्क नं.:	
१२	प्रमुख व्यवस्थापकको नाम र सम्पर्क नं.:	
१३	शेयर सदस्य संख्या आ.व. २०८२/०८३ को अन्त्यमा:	कुल: ..... महिला: ..... पुरुष: ..... अपाङ्गता भएका: ..... अन्य: .....
१४	शेयर सदस्य संख्या आ.व. २०८२/०८३ को अन्त्यमा:	कुल: ..... महिला: ..... पुरुष: ..... अपाङ्गता भएका: ..... अन्य: .....
१५	आ.व. २०८२/०८३ मा ऋण सेवा प्राप्त गर्ने सदस्य संख्या:	कुल: ..... महिला: ..... पुरुष: ..... अन्य: .....
१६	कर्मचारी संख्या:	कुल: ..... महिला: ..... पुरुष: .....
१७	मुख्य कारोबारका क्षेत्रहरू:	
१८	पुरस्कार प्राप्त गरेको भए (पुरस्कारको नाम र प्रदान गर्ने निकाय):	

२०८२/०६/१३

२०८३/०६/१३
१०९

२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

2023/06/19
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

१८.१ सामाजिक कार्य सम्बन्धी विवरण:

(नोट: सामाजिक कार्यमा सहकारी संस्थाको भूमिका पहिचान गर्न सहयोग पुग्ने गरी कुनै पनि कार्यक्रम नछुटाई उल्लेख गर्ने।)

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	लाभान्वित संख्या (कुल / महिला / पुरुष)	खर्च रकम (रु.)
१		कुल: ..... म: ..... पु:	
२		कुल: ..... म: ..... पु:	
३		कुल: ..... म: ..... पु:	
४		कुल: ..... म: ..... पु:	
५		कुल: ..... म: ..... पु:	

१९. वित्तीय विवरण:

दायित्व तथा पूँजी (Liabilities & Capital)	रकम (रु.)	सम्पत्ति तथा लगानी (Assets & Investments)	रकम (रु.)
कुल शेयर रकम:	रु.	कुल ऋण लगानी रकम:	रु. ....
कुल बचत निक्षेप रकम:	रु.	कुल बैंक मौज्दात रकम:	रु. ....
जगेडा कोष रकम:	रु.	कुल नगद मौज्दात रकम:	रु. ....
अन्य कोष रकम:	रु.	कुल स्थिर सम्पत्ति रकम:	रु. ....
तिर्नुपर्ने ऋण रकम:	रु.	पाउनुपर्ने रकम:	रु. ....
अन्य दायित्व रकम:	रु.	अन्य सम्पत्ति रकम:	रु. ....
कुल दायित्व जोड:	रु.	कुल सम्पत्ति जोड:	रु. ....

खण्ड (ख): वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका सूचकहरू

द्रष्टव्य:

१. ५०% भन्दा बढी बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूका लागि सबै (PEARLS, MCI र सुशासन) सूचकहरू लागू हुनेछन्।
२. ५०% भन्दा कम बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूका लागि PEARLS (पल्स) बाहेकका सूचकहरू लागू हुनेछन्। PEARLS विधिको मूल्याङ्कन नगर्ने सहकारी संस्थाहरूको हकमा पूर्णाङ्क ५५ लाई शतप्रतिशत मानी मूल्याङ्कन गरिनेछ।
- ३.

क्र.सं.	विशिष्ट विवरण / मापदण्ड	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याईको आधार
१	PEARLS (पल्स) - कुल पूर्णाङ्क (४५)			
P	Protection (सुरक्षण) - पूर्णाङ्क (१२)			
१.१	P1: १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋणको लागि कोषको व्यवस्था १००% भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
१.२	P2a: ६ महिना देखि १२ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋणको लागि कोषको व्यवस्था ५०% भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
१.३	P2b: ३ महिना देखि ६ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋणको लागि कोषको	३		

2023/06/19

११०
2023/06/19

2023/06/19

क्र.सं.	विशिष्ट विवरण / मापदण्ड	पूर्णाङ्क	प्रति भूमि वित्तिय नया	पुष्ट्याईको आधार
	व्यवस्था २५% भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।			
१.४	P2x: भाखा ननाघेको वा १ दिन देखि ३ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋणको लागि कोषको व्यवस्था १% भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
E	Effective Financial Structure (प्रभावकारी वित्तीय संरचना) - पूर्णाङ्क (१५)			
१.५	E1: कुल सम्पत्तिमा शुद्ध ऋण लगानी (मानक: ७०% देखि ८०%) • ७०-८०% भए ३ अङ्क, • ६०-६९% वा ८१-८५% भए २ अङ्क, • ५०-५९% वा ८६-९०% भए १ अङ्क, • ५०% भन्दा कम वा ९०% भन्दा बढी भए ० अङ्क।	३		
१.६	E5: कुल सम्पत्तिमा कुल बचत/निक्षेपको अनुपात (मानक: ७०% देखि ८०%) • ७०-८०% भए ३ अङ्क, • ६०-६९% वा ८१-८५% भए २ अङ्क, • ५०-५९% वा ८६-९०% भए १ अङ्क, • ५०% भन्दा कम वा ९०% भन्दा बढी भए ० अङ्क।	३		
१.७	E6: कुल सम्पत्तिको अनुपातमा बाह्य ऋण (लक्ष्य: ५% भन्दा कम) ५% भन्दा कम भए: ३ अङ्क र ५% भन्दा बढि भए ० अङ्क	३		
१.८	E7: कुल सम्पत्तिको अनुपातमा शेयर पुँजी (लक्ष्य: १०% देखि २०% सम्म) १०% देखि २०% सम्म भए: ३ अङ्क • ७% देखि ९% वा २१% देखि २३% सम्म भए: २ अङ्क • ५% देखि ६% वा २४% देखि २५% सम्म भए: १ अङ्क • ५% भन्दा कम वा २५% भन्दा बढि भए: ० अङ्क	३		
१.९	९. E8: कुल सम्पत्तिमा संस्थागत पुँजीको अनुपात (लक्ष्य: कम्तीमा १०%) • १०% भन्दा बढि भए: ३ अङ्क • ६% देखि ९% सम्म भए: २ अङ्क • २% देखि ५% सम्म भए: १ अङ्क • २% भन्दा कम भए: ० अङ्क	३		
	A = Assets quality (सम्पत्तिको गुणस्तर) पूर्णाङ्क (६)			
१.१०	A1: कुल ऋणको अनुपातमा भाखा नाघेको ऋण (मानक: ५% भन्दा कम) • ५% भन्दा कम भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
१.११	A2: कुल सम्पत्तिमा नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (मानक: ५% भन्दा कम) • ५% भन्दा कम भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
R	Rate of Return and Costs (प्रतिफल र लागत दर) - पूर्णाङ्क (६)			

2073/06/193
मन्त्री

क्र.सं.	विशिष्ट विवरण / मापदण्ड	पूर्णाङ्क	प्राप्ति	पुष्ट्याईको आधार
१.१२	R9: औसत सम्पत्तिमा सञ्चालन खर्चको अनुपात (मानक: ५% भन्दा कम) • ५% भन्दा कम भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
१.१३	R12: खुद बचत (नाफा) र कुल औसत सम्पत्तिको अनुपात (मानक: १०% भन्दा बढी) • १०% भन्दा बढि भए: ३ अङ्क • ६% देखि ९% सम्म भए: २ अङ्क • २% देखि ५% सम्म भए: १ अङ्क • २% भन्दा कम भए: ० अङ्क	३		
L	Liquidity (तरलता) - पूर्णाङ्क (३)			
१.१४	L2: कुल बचतको अनुपातमा तरलता (मानक: १५%) • १५ % भए, ३ अङ्क, • १६ देखि १८ % वा १२ देखि १४% भए, २ अङ्क, • १०% देखि ११% वा १९% देखि २०% भन्दा बढी भए, १ अङ्क • १०% भन्दा कम वा २०% भन्दा बढि भए: ० अङ्क	३		
S	Signs of Growth (वृद्धिका सङ्केतहरू) - पूर्णाङ्क (३)			
१.१५	S11: कुल सम्पत्ति वृद्धिदर (मुद्रास्फीति दर भन्दा बढी) तोकिए अनुसार भए ३ अङ्क, नभए ० अङ्क।	३		
२	MCI (Member-Centered Index) सदस्य केन्द्रियता सूचकाङ्क) - कुल पूर्णाङ्क (३०)			
२.१	संस्थापकीय सरोकार: ७५% वा सोभन्दा बढी भए १० अङ्क; ६०-७४% भए ८ अङ्क; ४५-५९% भए ६ अङ्क; ३०-४४% भए ४ अङ्क; ३०% भन्दा कम भए २ अङ्क।	१०		
२.२	सञ्चालकीय सक्रियता: ७५% वा सोभन्दा बढी भए १० अङ्क; ६०-७४% भए ८ अङ्क; ४५-५९% भए ६ अङ्क; ३०-४४% भए ४ अङ्क; ३०% भन्दा कम भए २ अङ्क।	१०		
२.३	संरक्षकीय सम्बन्धन: ७५% वा सोभन्दा बढी भए १० अङ्क; ६०-७४% भए ८ अङ्क; ४५-५९% भए ६ अङ्क; ३०-४४% भए ४ अङ्क; ३०% भन्दा कम भए २ अङ्क।	१०		
३	सुशासन - कुल पूर्णाङ्क (२५)			
३.१	वार्षिक साधारण सभा पुस मसान्तभित्र सम्पन्न भएको भए ०.५ अङ्क, पुस मसान्तपछि असार मसान्तसम्म भएको भए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.२	सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको निर्वाचन समयमै सम्पन्न भएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		

2073/06/193

११२

2073/06/193
देश सचिव

2023/06/19
मन्त्री
संविधान व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	विशिष्ट विवरण / मापदण्ड	पूर्णाङ्क	कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय प्राप्ति	पुष्ट्याईको आधार
३.३	संस्थाको वार्षिक लेखापरीक्षण समयमै (असोज मसान्तभित्र) सम्पन्न भएको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	१		
३.४	कोपोमिस (COPOMIS) प्रणालीमा समष्टिगत प्रतिवेदन प्रविष्टि गरेको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	१		
३.५	कोपोमिस (COPOMIS) प्रणालीमा विस्तृत प्रतिवेदन प्रविष्टि गरेको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	१		
३.६	वित्तीय तथा मासिक प्रगति प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	१		
३.७	सहकारी दर्ता अधिकारीको कार्यालयमा मासिक र चौमासिक प्रतिवेदन तोकिएको समयमा पेश गरेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.८	सहकारी दर्ता अधिकारीको कार्यालयमा वार्षिक प्रतिवेदन तोकिएको समयभित्र (कोपोमिस मार्फत) पेश गरेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.९	(१ (बचत) २ (ऋण) ३ (आर्थिक प्रशासन) ४ (मानव संसाधन) ५ (सदस्यता) ६ (सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण) ७ (निर्वाचन) ८ (वार्षिक साधारण सभा सञ्चालन) ९ (जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन) १० (आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखापरीक्षण कार्यविधि : गरी कम्तिमा १० वटा आन्तरिक कार्यविधि तयार गरी साधारण सभाबाट स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ/ छैन? (एक वटा कार्यविधिको ०.१० नम्बरका दरले अङ्क प्रदान गर्ने)	१		
३.१०	बुँदा नं. ३.९ सहित ११ वटा देखि १५ वटा सम्म कार्यविधि भए ०.५ अङ्क र १६ वटा वा सो भन्दा बढि कार्यविधि भए १ अङ्क प्रदान गर्ने ।	१		
३.११	नियमानुसार ४५ दिन नकटाई प्रत्येक महिना सञ्चालक समितिको बैठक बस्ने गरेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.१२	लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठक नियमानुसार त्रैमासिक रूपमा बस्ने गरेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.१३	सन्दर्भ ब्याजदर लागू गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.१४	ऋणमा लाग्ने ब्याजलाई मूल ऋणमा पूँजीकृत गरी सोको आधारमा ब्याज नलगाइएको भए ०.५ अङ्क, लगाइएको भए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.१५	महत्वपूर्ण कागजात र सम्पत्तिको जिम्मेवारी स्पष्ट परिभाषित गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.१६	जिन्सी निरीक्षण उपसमिति बनाई वार्षिक रूपमा जिन्सी निरीक्षण गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।	०.५		
३.१७	लेखा सुपरिवेक्षण समितिले नियमित प्रतिवेदन पेश गरेको भए (त्रैमासिक ४ वटा र वार्षिक १ वटा गरी ५ वटा प्रतिवेदनको प्रति प्रतिवेदन ०.२० का दरले अङ्क प्रदान गर्ने) ।	१		

2023/06/19

११३

2023/06/19

क्र.सं.	विशिष्ट विवरण / मापदण्ड	पूर्णाङ्क	प्राप्ति, कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी सञ्चालन	पुष्ट्याईको आधार
३.१८	संस्थाको बहुवर्षीय रणनीतिक योजना बनेको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
३.१९	संस्थाको वार्षिक योजना तथा बजेट र कार्ययोजना बनेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.२०	STR/TTR सम्बन्धी प्रतिवेदन पठाउने जिम्मेवारी र प्रक्रिया स्पष्ट भए १ अङ्क, कुनै एक मात्र भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
३.२१	KYM अघावधिक र कार्यान्वयन अधिकारी तोकिएको कार्य गरिएको भए १ अङ्क, कुनै एक मात्र भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
३.२२	प्रदेश सहकारी ऐन अनुसार संस्थाको विनियम पुनर्लेखन वा संशोधन गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.२३	संस्थाको कार्यालय सदस्यमैत्री रहेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.२४	सबै कर्मचारीहरूलाई नियुक्ति पत्र प्रदान गरिएको र प्रत्येक वर्ष कार्यक्षेत्रगत शर्त (TOR) प्रदान गरी काममा खटाईएको भए १ अङ्क, दुवै मध्ये एक मात्र भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
३.२५	सबै कर्मचारीहरूलाई तोकिए बमोजिम न्यूनतम पारिश्रमिक भुक्तानी गरिएको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
३.२६	प्रति कर्मचारी शुद्ध ऋण लगानी २ करोड रुपैयाँ भन्दा बढी रहेको भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
३.२७	सहकारी कानून बमोजिम जगेडा तथा अन्य कोषहरूको बाँडफाँड गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.२८	संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषबाट योगदान र कारोबारका आधारमा रकम फिर्ता गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.२९	सहकारी शिक्षा कोषबाट तालिम सञ्चालन गरी सम्बन्धित उद्देश्यमा खर्च गरिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.३०	गैर-सदस्यसँग कारोबार नगरिएको भए ०.५ अङ्क, गरिएको भए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.३१	कार्यक्षेत्रभित्रका सबै पालिकाहरूमा शेयर सदस्य रहेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.३२	सदस्य बडापत्र तयार गरी कार्यालयमा देखिने ठाउँमा राखिएको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.३३	सञ्चालक समितिमा कम्तीमा एक पदाधिकारीसहित ३३% महिला सहभागिता रहेको भए ०.५ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	०.५		
३.३४	गुनासो सुनुवाइ उपसमिति, गुनासो सुन्ने अधिकारी र गुनासो सम्बोधन गरिएको। तोकिए बमोजिम भए १ अङ्क, नभए ० अङ्क प्रदान गर्ने।	१		

23/06/92

११४

2023/106192
सचिव

मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी विकास

क्र.सं.	विशिष्ट विवरण / मापदण्ड	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याङ्कको आधार
३.३५	कुल सदस्यको ५% भन्दा बढीलाई स्वरोजगारी प्रदान गरिएको भए १ अङ्क, ५% भन्दा कम भए ०.५ अङ्क प्रदान गर्ने।	१		
	कुल जम्मा (PEARLS ४५ + MCI ३० + सुशासन २५)	१००		

दस्तखत तथा प्रमाणीकरण

सहकारी संस्थाको तर्फबाट:	मूल्याङ्कनकर्ताको तर्फबाट:
१. नाम: ..... पद: ..... सम्पर्क नं. .... दस्तखत:	१. नाम: ..... पद तथा कार्यालय: ..... सम्पर्क नं. .... दस्तखत: .....
२. नाम: ..... पद: ..... सम्पर्क नं. .... दस्तखत:	२. नाम: ..... पद तथा कार्यालय: ..... सम्पर्क नं. .... दस्तखत: .....
मिति:	

खण्ड (ग): सहकारी संस्थाको वर्गीकरण

कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको सूचक अनुसार सहकारी संस्थाले प्राप्त गरेको कुल अङ्कका आधारमा देहाय बमोजिम वर्गीकरण गरिनेछः

क्र.सं.	वर्ग (Category)	प्राप्त अङ्क सीमा	कैफियत
१	अति जोखिमयुक्त / अनिश्चित	३० भन्दा कम	सुधारको कडा निर्देशन दिनुपर्ने
२	साधारण	३० देखि ४४ सम्म	सकारात्मक सुधार आवश्यक
३	मध्यम	४५ देखि ५९ सम्म	संतोषजनक
४	उत्तम	६० देखि ७४ सम्म	राम्रो सुशासन भएको
५	अत्युत्तम	७५ र सोभन्दा माथि	नमूना सहकारी संस्था

खण्ड (घ): मूल्याङ्कनकर्ताको सुझावः

प्रतिवेदन तयार गर्ने अधिकारी:

नाम: .....

पद: .....

कार्यालय: .....

सम्पर्क नं. ....

दस्तखत: .....

३/०६/१३

११५

२०८३/०६/१३
सचिव

मिति: .....

Handwritten signature
२०८३/०६/१३

Handwritten signature
२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

Handwritten signature
२०८३/०६/१३
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मजाल

Handwritten signature
२०८३/०६/१३
प्रदेश सचिव

अनुसूची २३

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

सम्झौता-पत्र

वार्षिक वर्ष .../... मा सञ्चालन हुने ... कार्यक्रमको लागि कृषि ज्ञान केन्द्र/भेटरिनरि अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र/एकिकृत कृषि तथा शुपन्ध्री विकास कार्यालय ... (यस पछी प्रथम पक्ष भनिने) र छनोट भएका कृषक/समूह/समिति/सहकारी ... (यस पछी दोस्रो पक्ष भनिने) बीच मिति २० १/... गते तपसिलका शर्तनामाको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्झौता गरी लियो/दियो।

तर्तनामाहरु:

यो सम्झौता भएको मिति देखि मिति .....सम्म लागू हुनेछ।

दोस्रो पक्षले प्रस्तावित कार्यक्रम ..... जिल्ला ..... गा.पा./न.पा. वडा नं ..... गाउँ/टोल.....मा सञ्चालन गर्नेछ।

प्रथम पक्षले सम्झौतानुसार कुल कार्यक्रम लागत रु. ... मध्ये अनुदान/सामग्री सहयोग वापत रु. ... (अक्षरूपी रुपैयाँ) ... (अक्षरूपी रुपैयाँ) ... दोस्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने रकममा नियमानुसार लाग्ने कर तथा कन्टिजेन्सी कट्टा गरी खाता मार्फत भुक्तानी गर्नेछ। कार्यक्रमको बाँकी रकम रु. ... (अक्षरूपी रुपैयाँ) ... दोस्रो पक्ष स्वयंले व्यहोर्नु पर्नेछ।

दोस्रो पक्षले आफ्नो लगानीबाट सम्पन्न भएको कामको बिल/भरपाई, जिन्सी सामग्री दाखिला प्रतिवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र आवश्यक अन्य कागजात सहित भुक्तानीका लागि प्रथम पक्ष समक्ष पेश गर्नुपर्ने छ।

दोस्रो पक्षले भुक्तानी माग गरेपछी प्रथम पक्षले प्राविधिक तोकिक कार्यको प्रगति अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्य प्रगतिको आधारमा भुक्तानी गर्नेछ। कार्य सम्पन्न भई भुक्तानी भएमा सम्झौता बमोजिमका संरचना/सामग्रीहरू दोस्रो पक्षलाई स्वतः हस्तान्तरण हुनेछ।

दोस्रो पक्षले स्वीकृत कार्ययोजना अनुसारको सबै प्राविधिक कार्यहरू तथा निर्माण, खरिद, ढुवानी, सञ्चालन र जग्गाको व्यवस्था आदि कार्य गर्नुपर्ने छ। सम्झौता बमोजिम निर्धारित समय भित्र कार्य सम्पन्न नगरेमा प्रथम पक्षले भुक्तानी गर्ने छैन।

प्रथम पक्षले कुनैपनि बखत सम्झौतानुसारको कार्य भए/नभएको अनुगमन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव दिन सक्नेछ।

द्विपक्षिय सम्झौता बमोजिमको काम नभई रकम दुरुपयोग हुन सक्ने देखेमा प्रथम पक्षले एक पटकका लागि सचेत गराउने छ र सुधार नदेखिए एक पक्षिय रूपमा सम्झौता भङ्ग गरी हिनामिना भए बराबरको रकम दोस्रो पक्षबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपरको प्रक्रिया अगाडी बढाउन सक्नेछ।

दोस्रोपक्षले कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा कार्यक्रमको नाम, ठेगाना तथा सहयोगी निकायको नाम र अनुदान रकम उल्लेख गरी तोकिएको ढाँचामा सबैले देखे स्थानमा होडिड बोर्ड राख्नुपर्ने छ।

१०. अनुदान कार्यक्रमबाट सामुहिक स्वामित्व हुनेगरी खरिद गरिएका मेसिनरी/संरचना सहूलियत दरमा परिचालन गर्नुपर्ने छ।

११. दोस्रो पक्षले चौमासिक वा वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति, उपलब्धि एवं कारोबार सम्बन्धी विवरण नियमित रूपमा प्रथम पक्षलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनेछ।

२०८३/०६/१३

११७

२०८३/०६/१३

महाशाखा प्रमुख

२०८३/०६/१३

प्रदेश सचिव

२०७३/०८/२३
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

२. सम्झौता भई कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न पश्चात स्थापना भएको संरचना वा प्रविधिकी सञ्चालन, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन र अप्रत्यासित विपदका दायित्व र जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले ब्यहोर्नुपर्ने छ।
३. सम्झौतामा उल्लेखित कुनै बुँदाहरू कार्यान्वयनमा दुबिधा उत्पान्न भई परिमार्जन गर्नु परेमा दुबै पक्षको आपसी समझदारीमा सम्झौताको अवधि नसकिदै गर्न सकिने छ। त्यसरी परिमार्जन गर्दा कार्यक्रम सञ्चालन स्थान र कार्यालयको रकम परिवर्तन गर्न पाईने छैन।

नोट: कार्यालयले सम्झौताका बुँदाहरू आवश्यकता अनुसार थप गर्न सक्नेछ।

थम पक्षको तर्फबाट

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:
कार्यालयको छाप

दोस्रो पक्षको तर्फबाट

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:
संस्थाको छाप:

रोहवर

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:

रोहवर

नाम:
पद:
दस्तखत:
मिति:

इतिसम्बत् ..... साल ..... महिना ..... गते रोज ..... शुभम्।

२०७३/०८/२३
मन्त्री

१९८
मन्त्री
२०७३/०८/२३
मन्त्री

२०७३/०८/२३
मन्त्री
पदस्थासिद्ध

श्रीमान् प्रमुखज्यू

.....
..... ।

2023/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी प्रशासन

.....को आर्थिक वर्ष २०.../२०.... स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तह/अन्य निकायबाट उपलब्ध गरिने रकम/सामग्री/उपकरण/अन्य वस्तु लिन इच्छुक रहेकोले दोहोरो पर्ने गरी नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तह वा अन्य निकायबाट उपलब्ध गरिएको रकम/सामग्री/उपकरण/अन्य वस्तु मैले/हामीले/मेरो/हाम्रो एकाघरको परिवारले नलिएको स्वःघोषणा गर्दछु। यदि मैले लिएको प्रमाणित भएमा मेरो वा हाम्रो वा संस्था वा समूह वा सहकारी वा कम्पनीको सम्पत्तिबाट नियमानुसार व्यक्तिगत/संस्थागत असुल उपर सरह असुल भएमा मेरो/हाम्रो कुनै दावी रहने छैन।

हस्ताक्षर:

नामथर: .....

ठेगाना: .....

सम्पर्क नं. ....

ईमेल: .....

संस्थाको छाप: .....

2023/06/193

2023/06/193

2023/06/193
प्रदेश सचिव

महाशाखा प्रमुख

अनुसूची ३१

(दफा ७ उपदफा १ (८९) सँग सम्बन्धित)
 बाली वस्तु विशेष सघन क्षेत्र विकास कार्यक्रम

मन्त्री
 कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
 २०२१०६१९३

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप
क	गाई/भैसी	- गाई/भैसी पालन व्यवसायका लागि उपयुक्त क्षेत्र हुनुपर्ने, - कम्तीमा २० गाई/भैसी पालक कृषक घरघुरी भएको हुनुपर्ने, - न्यूनतम ५० पहाडी जिल्लाको हकमा र १०० तराइको जिल्लाको हकमा दुहुना गाई/भैसी हुनुपर्ने, - बजारीकरणको पहुच भएको हुनुपर्ने,	- कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने - कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने - कम्तीमा २० जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने - समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने - स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग समझौता गरी गाई/भैसी पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - व्यसायिक गाई/भैसी पालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू: पोषण आहारा व्यवस्थापन, गोठ सुधार, भकारो सुधार, नस्ल सुधार, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने - कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने - प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
ख	बाख्रा	- बाख्रापालन व्यवसायका लागि उपयुक्त चरन क्षेत्र, हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनुपर्ने - कम्तीमा २५ बाख्रा पालक कृषक घरघुरी भएको हुनुपर्ने (हिमाली जिल्लाको हकमा २० बाख्रा पालक कृषक घरघुरी) - उत्पादन क्षेत्र स्थानमा न्यूनतम २०० माउ बाख्रा हुनुपर्ने (हिमाली जिल्लाको हकमा १०० माउ बाख्रा) - बाख्रापालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुनुपर्ने	- कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने - कार्यक्रममा आबद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने - कम्तीमा ईच्छुक २५ जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने - समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। - स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग समझौता गरी बाख्रा पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - व्यासायीक बाख्रा पालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू: पोषण आहारा व्यवस्थापन, खोर निर्माण, खोर सुधार, नस्ल

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप
		• बजारीकरणको पहुच भएको हुनुपर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ।	• सुधारका लागि प्रजन्न योग्य उन्नत बोका खरिद, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थलगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
ग	भेडा	• भेडा पालन व्यवसायका लागि उपयुक्त चरन क्षेत्र, हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनु पर्ने • कम्तीमा १५ भेडा पालक कृषक घरधुरी भएको हुनु पर्ने • उत्पादन क्षेत्र स्थानमा न्यूनतम ३०० माउ भेडा हुनु पर्ने • भेडा पालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुनु पर्ने • बजारीकरणको पहुच भएको हुनु पर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आवद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने • कम्तीमा ईच्छुक १५ जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने • समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग सम्झौता गरी भेडा पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने • व्यापारीक भेडा पालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू: पोषण आहारा व्यवस्थापन, खोर निर्माण, खोर सुधार, नस्ल सुधारका लागि प्रजन्न योग्य उन्नत थुमा खरिद, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थलगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
घ	बंगुर	• बंगुर पालन व्यवसायका लागि उपयुक्त हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनुपर्ने • कम्तीमा २० बंगुर पालक कृषक घरधुरी भएको हुनुपर्ने • उत्पादन क्षेत्र स्थानमा न्यूनतम ५० प्रजनन योग्य माउ बंगुर हुनुपर्ने	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आवद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्ने • कम्तीमा ईच्छुक २० जना कृषक सहभागी बनाई समूह गठन गरी परिचालन गर्ने • समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम समूहसँग सम्झौता गरी बंगुर

2073/06/193
मन्त्री
मृगि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	मापदण्ड	सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप
		• बंगुर पालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुनुपर्ने • बजारीकरणको पहुच भएको हुनु पर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।	पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यावसायिक बंगुरपालनको लागि आवश्यक असल अभ्यासका पाच विधाहरूसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू: पोषण आहारा व्यवस्थापन, खोर निर्माण, खोर सुधार, नस्ल सुधारका लागि प्रजनन योग्य उन्नत बिर (भाले) खरिद, घास उत्पादन, औषधी तथा खोप, बजार व्यवस्थापन, मेशनरी औजार उपकरण खरिद र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने
ड	माछा	• माछा पालनको लागि उपयुक्त जमिन, भुगोल, हावापानी भएको स्थान क्षेत्र हुनु पर्ने • अधिकतम १० कठ्ठा जलशयमा मत्स्य पालन कार्यक्रम संचालको लागि सहयोग गर्न सकिने • यस कार्यक्रममा बढीमा ९ जना सम्म कृषक सहभागी गराउन सकिनेछ • एउटा पोखरी न्यूनतम ३ कठ्ठा जलाशयको हुनु पर्नेछ। • कार्यक्रम सम्भाव्य एउटा स्थानीय तह भित्रको कुनै कलस्टरमा हुनु पर्नेछ। • मत्स्य पालनको लागि ईच्छुक समुदाय हुन • बजारीकरणको पहुच भएको हुनु पर्ने • प्रमाणित दैविक प्रकोप कृषक सदस्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।	• कार्यालयकले प्राविधिक टोलीबाट प्रविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनोट गर्ने • कार्यक्रममा आवद्ध हुन चाहने कृषकहरूको पहिचान गर्न निवेदन माग गरी उपयुक्त निवेदन छनोट गर्ने • ईच्छुक सहभागी कृषकहरूको संजाल गठन गरी परिचालन गर्ने • संजालसँग छलफल गरी कार्यक्रमको उद्देश्य बमोजिम कार्य योजना तयार गरी कार्यालयले स्वीकृत गर्ने। • स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम संजालमा आवद्ध छनोटमा परेका कृषकसँग सम्झौता गरी मत्स्य पालनको लागि निम्न उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने:- • नयाँ पोखरी निर्माण, पानीको श्रोत व्यवस्थापन, मेशिनरी औजार उपकरण खरिद, विद्युतिकरण, पोषण आहारा व्यवस्थापन, भुरा खरिद, चुना, मलखाद, औषधी, बजार व्यवस्थापन, र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू (नयाँ पोखरी निर्माणका लागि प्रति हे. जलाशय रु. ५ लाखका दरले, अन्य कृयापलापका लागि प्रति हे. जलाशय रु. ५ लाखका दरले अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान सहयोगमा) • कार्यक्रम सम्पन्न पछि समूहले कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने • प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा कार्यालयबाट स्थालगत अनुगमन गरी भुक्तानी प्रक्रिया अगाडी बढाउने

2073/06/193

2073/06/193
मन्त्री

अनुसूची ३२
(दफा ७ उपदफा १ (९६) संग सम्बन्धित)
विद्युत महशुलमा सहलियत कार्यक्रम

2073/06/193
मन्त्री
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

श्री भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र/

मिति:

एकिकृत कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यालय

..... जिल्ला ।

विषय: सूचिकृत हुन पाउँ ।

उपरोक्त विषयमा तहाँ कार्यालयको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार विद्युत महशुलमा सहलियत कार्यक्रममा सहभागी हुन नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि समावेश गरी तपसिलको विवरण सहित यो निवेदन पेश गरेको छु ।

तपसिल:

१. माछापालन गरेको जलाशय क्षेत्रफल ..... हेक्टर
२. पालन गरेको माछाका जातहरू
३. फर्मको लागि मिटरबक्स भएको/नभएको
४. अनुमानित वार्षिक विद्युत खपत रु .....
५. व्यावसाय दर्ताको आधिकारिक कागजातहरू

निवेदक:

नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

फर्मको नाम:

2073/06/193

2073/06/193

महाशाखा प्रमुख

2073/06/193
प्रदेश सचिव